NAGYKANIZSA, 1901. december hó 7-én. 49-ik szám. XL. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimezve Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „so proni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A háztüzhely intézmény behozatala.

Nagykanizsa, 1901. dec. 7.

Szabadka város törvényhatósága mozgalmat inditott az u. n. homestead (háztüzhely) intézmény behozatala céljából s támogatására köriratilag felhivta az összes törvényhatóságokat.

Szabadka város törvényhatóságát örömmel üdvözöljük e lépéséért, mert a meginditott mozgalomból az tünik ki, hogy a magyar nép zömének létérdekeit szivén viseli s ez érdekekért szót emelni kész s reméljük is, hogy körirata nem lesz kiáltó szó a pusztában.

Lássuk csak, hogy tulajdonképpen mi is az a homestead?

A közvélemény általában valami ujnak tartja ezt az intézményt, pedig ha lényegét megvizsgáljuk, rájövünk, hogy az már fennállott a régi hübéri és jobbágyi viszony alatt mindenütt, tehát Magyarországon is.

A lényege az intézménynek az, hogy azt a birtokot, mely valamely család fentartásához mulhatlanul megkivántatik, végrehajtás alá venni nem szabad; s igy nemzeti szempontból talán sehelsem tenne ezen intézmény oly mérhetetlenül fontos szolgálatokat, mint éppen Magyarországon.

A homestead intézmény ily formában még Amerikában — tulajdonképpeni hazájában — sem áll fenn és végrehajtásmentes birtok Amerikában sincs. A mentesség abban áll, hogy csak bizonyos kiváltságos adósságok miatt lehet a homesteadot végrehajtás alá venni. Igy nevezetesen a homesteadot végrehajtási árverés utján el lehet adatni, annak vételáráért, háztüzhely megvételére felvett kölcsön miatt, végre az adóbehajtás céljából. A végrehajtás alóli mentesség tehát csak a bekebelezéssel nem biztositott azon követeléseire terjed ki, melyek nem a háztüzhely megszerzésére s annak fentartása céljából keletkeztek.

Nem tudjuk, Szabadka város milyen alakjában óhajtja a háztüzhely intézményét meghonositani, de tervezze annak bármely formáját, a kérdés mindenesetre éretten megfontolandó, mert egy intézmény, ha még olyan üdvös is, több bajt mint hasznot okozhat, ha a fennálló jogrendszer keretébe pontosan bele nem illeszthető.

Szivesen látjuk a törvényhatóságoknak jelzett irányu mozgalmát s reméljük, hogy az nemcsak egy idegen intézménynek hazánkba való átültetése lesz, hanem az egész birtokrendszernek, adó- és hiteltörvényeknek gyökeres reformja is.

A homestead intézmény értéke még Amerikában sincs teljesen kipróbálva, mert az erre vonatkozó törvények az Unió egyes államaiban sem egyformák. — Kétszeresen megfontolandó tehát minden lépés, amit annak érdekében tenni szándékoznak.

Első pillanatra ugy tetszik, hogy a végrehajtás alóli teljes mentesség a kisgazda hitelére bénitólag fog hatni, de ha tekintetbe veszszük azt, hogy a homestead intézménynek a teljesen kiépitett szövetkezeti rendszer lesz a kiegészitője, ugy beláthatjuk, hogy az aggodalom felesleges.

Kétséget nem szenved, hogy mostani végrehajtási törvényünk módositásra szorul, egyébtől eltekintve, már a jogegyenlőség szempontjából is. Az 1881. évi 60. t.-cikk gondoskodik a köztisztviselők létminimumának fentartásáról, mert nzetésüknek 1600 koroua alóli része egészen végrehajtásmentes.

Némi védelemben részesülnek az iparosok is azáltal, hogy a mesterségük folytatásához szükséges eszközök és feldolgozás alatt álló anyagkészletük 100 korona értékig le nem foglalható. — A kisgazda ugyszólván teljesen védtelen, mert az, hogy a háznép eltartásához szükséges vetőmag öt hektoliter erejéig foglalás alá nem vehető, a kisgazda létfentartásához szükséges minimumot nem biztositja.

Az ily egyenlőtlenség megszüntetését a jogegyenlőség elve parancsolólag irja elő.

Az ügyvédekről.

Beszélhetni őszintén az ügyvédek dolgáról. Elmondhatni kereken, hogy a nagyközönség, amely nem hatol be a jogszolgáltatás rejtelmébe, nem igen pártolja az ügyvédeket. Van nyilván legalább egy millió ember az országban, — talán több is egy millióról — aki azt mondja, hogy nem is kell ügyvéd is az ügyvéd csak arra jó, hogy költséget csináljon a maga számára. Határozottan rossz hirük van az ügyvédeknek a közönség szélesebb köreiben és nem sokra becsülik erkölcsileg az ügyvédek mesterségét.

A sajátságos csak az ügyvédek mindemellett nagy tekintélyt élveznek a társadalomban s a társaságban elevált állásunak ismerik el az ügyvédet. Nyilván azért, mert azt el nem tagadhatni az ügyvédtől, hogy az eszével keresi meg a kenyerét.

A kinek a jogszolgáltatás közegeivel dolga akadt valaha, az tudja, hogy az ügyvédi mesterség nem hiábavaló. Legjobban tudják ezt a birák, akikben ugyan megfészkelt a kasztszellem s akik közt ugyan megvan a tendencia, hogy elkülönüljenek az ügyvédektől, mégis tudják, hogy legfőbb munkatársuk az ügyvéd. Valóságos teher-a birónak, ha a felekkel magukkal kell érintkeznie s munkáját a biró simán és gyorsan csak akkor végzi, ha az ügyvéd támogatja.

Hogy mi okozza azt, hogy az ügyvéd mesterségét mégis oly gyakran bántják meg a nagy közönségnél? Nos, az ügyvéd előretolt harcos, aki a jogszolgáltatás odiumát kénytelen magára venni. Két fél perlekedik: Az egyik félnek persze el kell veszteni a port. Ki vesztette el? Hát az ügyvéd? Persze az ügyvéd nem dolgozik ingyen, mert neki is csak kell kenyérre való. Kell hát perköltséget fizetni? Kinek, ügyvédnek! Hát az ügyvéd elszedi a garast a szegény ember tarsolyából. A pert elvesztetted, nem tudsz fizetni. A dolgok rendje az, hogy jön a végrehajtó az ügyvéddel. Ki licitálja el a házadat? Az ügyvéd.

Végeszvégig szon kálvárián, melyet a fizetni nem tudó adós a dolgok rendje s a törvény lelke szerint megjárni kénytelen, mindig szembeakad az ügyvéddel. Az ügyvéd az, a ki kénytelen a keresztet minduntalan ujból felrakni a szegény ember vállára, a mig el nem jut a szegény ember a Golgotáig, melyet licitációnak hivnak.

Hát bizony ez nem épp kellemes mesterség. Legkevésbbé kellemes pedig azért, mert az ügyvéd — a dolgok rendje szerint — abból kénytelen megélni, ami valakinek — a saját félnek vagy az ellenfélnek, vagy mindkettőnek — keserűséget okoz. Debát az orvos nem az embertársának fájdalmaiból él-e meg?

Mindezekkel csak némi magyarázatát akartam adni annak, hogy miért nem népszerű az ügyvéd mestersége. De mert nem bizonyitja, hogy nem szükséges mesterség. Bizony szükséges mesterség az. El se lehetne e mesterség nélkül a jogszolgáltatás.

Azért gyűltek hát össze az ügyvédek kongresszusra, hogy ezt a mesterséget olyképp reformálják meg, hogy már csak a helyes szervezettséggel is megszerezzék a közbecsülést e hivatásnak. Épp az ügyvédi kar fáradozik azon, hogy az ügyvédi hivatásnak tekintélyt szerezzen, hogy az ügyvédet függetlenné tegyo, hogy az ügyvéd állását a jogszolgáltatásban és társadalomban egyaránt becsültté és hasznossá tegye.

Lehetetlen hát az országos ügyvédgyűlés működését rokonszenves érdeklődéssel nem kisérni.

Látszólag ugyancsak ez ország hatezer ügyvédjének sorsa forog itt szóban, tényleg szóban forog azonban azoknak a millióknak érdeke, a kik az ügyvédekkel hivatalosan érintkezésbe jutnak s szóban forog az ország jogszolgáltatásának érdeke, mely az ügyvédtől hivatásához való munkát e feladatteljesitést követel. Vajjon nem volna-e kétségbeejtő a biróságokra nézve, ha az ügyvédek nem teljesitenék hivatásukat, vajjon nem rekedoe-e kátyuba az egész jogszolgáltatás, ha az ügyvédek nem támogatnák a biró működésében. Ma hatezer szakértő ügyvéd kerül a biró elé, akkor millióonyi hozzá nem értő tolongana a biró asztala előtt a birák rémületére. Nem is kell igen dus fantázia e kép szem elé idézésére a előlép egy kép, a melytől minden birónak borzódik a háta.

Épp a közönség érdeke, hogy az ügyvéduk jogos érdekei kielégitettésre leljenek; mert hisz a közönség érdeko, hogy megbizható, anyagilag független, képzett s gyakorlott ügyvédi kar álljon rendelkezésére akkor, mikor jogainak érvényesitésére keres magának szakértő támogatót.

Hungarus.

A mi jótékonyságunk.

Korunk gazdasági viszonyainak egyik nagy rendezője a jótékonyság. Az aránytalan jövedelemelosztás korrektora akar lenni ez az elv s habár csak nagyon csekély mértékben képes érezteti korrigáló hatását, mégis időszakonkint sok nyomorgó ekzisztenciát tart fenn s ment meg az élet és a morál számára. Nem alapul intézményszerű biztositékokon, de alkalomadtán, ott ahol utána a szükséglet jelentkezik, előáll, mert egy érzelem a biztositéka: a részvét. Természetszerűleg ott és akkor nyilvánul a legintenzivebben, ahol s amikor a legnagyobb

TÁRCZA.

A duzzogásról.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Irta: Vajdai Szabó István. —

Kinek no lett volna már alkalma egy kedves kisasszonykat illatos bouidoirjában meghuzódva látni és megfigyelni, amint rózsás ujkai oly sajátságosan egymásfölé vannak bigyesztve. Édent hirdető szemecskéi fölé a szempillák teljesen lehuzódva a környezetet tekintetre sem méltatva — minden iránt jéghideg közönnyel ül.

Fejecskéjét egyik tenyerébe ágyazva, vagy könyökre támasztva elmereng, bámul a földre, vagy ruhája egy érdekes redőjére és barátságos, vagy udvarias megszólitásunkat csak vállvonilással visszonozza, esetleg kacsójával hallgatásra utal . . .

Bizonyára látták már önök a vázolt situációt és észlelték ezen furcsa háborut az élet szinpadán.

Tudják-e, mi a guny neve ezen szimptomának?

. . Duzzogás!

Olyan hatvanhatos alapon nyugvó középfaja a dacnak és bosszuságnak. Enyhébb a civódásnál, de rémségesebb a — dacolásnál.

Nem haragszik ilyenkor a nő, — jobb volna, ha tenné — hanem olyan, mint a makrancos gyermek, aki akar valamit, de ha kedvére tesznek, már ismét mást akar!

Egy rossz színész lépett fel egyszer egy udvari szinházban, szaz udvarban épült kocsiszinben és játéka jutalmául a közönség különféle adományokkal lepte meg. Többek között valami haragos csizmadia, egy lábszéket dobolt fel, mire a szinész ugy nyerte meg a tetszést, hogy kezében tartva a nyert kitüntetést, oda szólt: „Nem tudom fotografus-e az ur, de ő talált!"

Én sem vagyok ugyan fotografus, de megkisérlem egy duzzogó nő élethű képét adni, csak kérem, ne jutalmazzanak ugy, mint az emlitett szinész . . . .

. . . . Belépve egy ilyen duzzogó hölgyecske boudoirjába, rögtön fel lehet ismerni a — csatatért.

Közötte minden a legnagyobb rendben, ő maga a legequisittebb pongyolában, a mely csábit, mámorit . . . . Frizurája a megszokottnál discrebben elkészitve, fejecskéje jobb kezére támasztva, mig a balban aetherszerű ónom csipke kendőt szorongat, vagy tépeget idegesen. Ajkán kimért, gunyos mosoly, lábai a szőnyegen idegesen rezegnek, szemeivel hamiskodó vigságot leplez.

Ez a hű képe egy — duzzogó nőnek!

Haragszik, de nem tudja miért: duzzog, hogy mért nincs oka haragudni. Es ilyenkor legimádandóbb, igazán elvarázsoló a nő és ők ennek teljes tudatában vannak.

A családi háboruskodásnak általában három faját különböztethetjük meg, bele nem számitva a különböző alfajokat, a mellékes, járulékos csatározásokat. Ezen három faj: a harag, a boszankodás és a — duzzogás. Az első kettő tisztán a férjes privilégiuma, az utóbbira már a fiatal lányok is vettok szabadalmat és egy álhatatos udvarlóval — akit egy kicsit szeretnek is — naponta legalább is ötször duzzognak, hogy annál gyakrabban békülhessenek is ki.

A haragvó, a pörlekedő nő olyan, mint az osztrák képviselőház, agyonbeszéléssel obstruálnak és képes is egy nő öt-hat órás szemrehányásokat is tenni.

A boszankodó nő a néppárthoz hasonlit, semmi sincs inyére és nincs az az elképzelhető határozat, amilyez csatlakoznék.

A dozzogó nő a magyar képviselőház agyon hallgató obstrukciója. Történjék bármi, ő hallgat és ezzel cáfolják meg a hamis világ rossz nyelvű amaz állitását, mintha sohasem tudnának hallgatni.

Komolyan haragudni a nő, vele született gyöngédségénél fogva tulajdonképpen nem is tud, de ha haragszik, ugy ezen érzésnek szivvel, lélekkel oda adja magát és nem retten vissza semmitől. Ilyen nagy haragra két momentum szolgáltat okot: a féltékenység és sértett önérzet. E kettő vérig sebzi őket, mert épp oly kevéssé tud a nő megtürni egy bár képzelt vetélytársnőt, mint amily kevéssé egyezik bele, hogy őt féltékenynek valljuk.

Sokkal onyhébb faja a házi csatározásnak a boszankodás, mert ennek inditó oka rendszerint valami csekélység, félreértés, egy kérés megtagadása stb.

Uj kalap kellene, a férj sokalja a kiadást, nem veszi meg; fürdőbe szeretne utazni az asszonyka, de a férj nem talál rá okot; egy ismerőse szebb toalettet visel és férje megdicséri, de nem rendel hasonlót. Ezek aztán elég okot képeznek a — boszankodásra.

Ilyenkor persze jönnek a női szivtárának különféle fegyverei: étvágyhiány, migraine s a harcias hangulat egyéb kifejezései!

Az asszonyka nem ebédel, sőt nem is terittet magának az asztalhoz; a férjnek pedig oly ételeket főzot, melyekről meg van győződve, hogy — nem szereti, vagy végre a levél a mamához, t. i. anyóshoz.

Ez a legrettentesebb fegyver!

Ez elől minden férj megretirál, mert az anyós még a vasutak balesetei közöt is számit, sőt válási okot is képez . . .

Ennek megjelenésével aztán már nem a nő a harcoló ellenség, hanem az — anyós. És ez félelmesebb, mint bármely párizsi petrolleur, vagy muszka nihilista, vagy perosz anarchista . . . .

De ezek az apró csatározások — anyós nélkül persze — nem sokáig tartanak. Olyan, mint a nyári zivatar: nagy menydörgéssel kezdődik hull egy pár nagy csepp, aztán kiderül és ismét melegit a szerelem verőfényes napja . . .

A duzzogást már korán reggel lehet diagnosztizálni. Ugy van vele mindenki, mint a rhenmás ember az idő változással — érezi a levegőben és hiába kerüli, csak beáll . .

A lapok hasábjai tele vannak az anarchia és szocializmus elleni küzdelem tárgyalásával és szüntelen azzal végzik nagy hangu cikkeiket: ki lesz a győztes?

Oh! irigylesre méltó tudatlanság!

A kollegák közt vagy igen sok agglegény van, vagy egyetlen lovagja sincs a populáris papucsrendnek . . . . Csak aki nős kötelekhetik — boldog férjektől tudom — de minden férj meg van győződve, hogy az anarchiának fejét venni nem lehet, mert az asszonyok duzzogása nem egyéb egy guerilla harcnál, melyben ők a győztesek.

Mit ér a nehéz vártozörség, ha kis bogárkák szüntelen csipkedik a kanócot gyujtó kezet?

A nők legveszélyesebb fegyvere! a — nyelv, ugy védelmükre, mint támadásra. Az orvosi statisztika kimutatta, hogy nyelvrák 70%, nőknél fordul elő és csak 30% a férfiaknál. Ha ez forditva lenne, a falgyógyászok milliomosok lennének.

De veszélyes a nyelv a férfiakra nézve akár beszédre, akár hallgatásra késztetik a nők.

Ha egyszer éjjeli mulatságból kissé késön érkezik valaki az urak közül haza és minden elővigyázatuk mellett (t. i. kabátot, cipőt az előszobában már levetnek) s ha a hálószobában már lélegzeni se mernek — s a feleség mégis meghallja, ugy-e mindjárt kész az ugynevezett: gardinen predigt?!

Van egy tanácsom: legjobb ellenszere ennek, ha hazajövet azzal nyitják ki az ajtót: „Sokáig maradtam! el edes ugy-e, do nézd, erre a kerékre alkudtam, megakartalak lepni!"

Ez esetben biztosithatom önöket arról, hogy elmarad azon rég bevett szokás, hogy önök csak „jó estét" mondanak s a többit az asszony mondja.

Egy férj tett ugy, hogy éjfél után menyén haza, midőn neje reá támadt:

Lapunk mai számához negyediv melléklet van csatolva.

szükség van reá, így tél idején. Mikor közeledik a meleg szeretet hideg ünnepnapja, akkor ország-világszerte megnyilvánul az a részvét, melyet a földi javakban bővelkedő emberek éreznek azok iránt, akiknek a véletlen szeszélye nem juttatott annyit sem, amennyiből meleg ruhára, meleg szobára s meleg ételre tegyenek szert.

Kanizsán is valóban impozáns módon látjuk nyilvánulni a jótékonyságot karácsony ünnepének közeledtével. A két nőegylet, a város, a népkonyha s magánosok vállvetve működnek a szeretet munkájában s a helyi sajtó nem győz helyet szorítani a jótékonysági ünnepélyek referádáinak. Ámde ennek a nagy buzgalomnak, bármily nemes forrásokból fakadjon is az, a feltétlen hódolatot mi mégsem adhatjuk meg. A jótékonyság gyakorlásában, a hogyan az nálunk, nem éppen Kanizsán, de mindenütt történik, egy nagyon visszatetsző momentumra találunk, mely a jó tettek értékét tetemesen csökkenti. S ez a jótékonyságnak palam et publice való gyakorlása egyrészt, másrészt pedig az a szokás, hogy a megajándékozottaktól azon módon, ahogy adják, hálahymnuszokban visszakérik az ajándékokat.

Az evangelium nemes tanítása: „amit tesz a jobbkéz, azt ne tudja a bal" — semmi figyelemben sem részesül a mi jótékonysági apostolaink részéről. A titkonadásnak örömét csak igazán nemes lelkek tudják érezni. A mi adakozóink nagy többségének nem a tett jó, hanem az érte kijutó elismerés ujujt örömet. Ez arra mutat, hogy még a szeretet gyakorlásában is több bennünk az önzés, mint az önzetlenség. A keresztény evangeliumi szeretet, ha nyilvánul is némely tettünkben, de belsőnket csak ugy nem hatja át ma sem, mint a pogány kor embereinek szivét nem hathatta át.

A nyilvánosság azonban korántsem oly visszatetsző előttünk a jótékonyság gyakorlásánál, mint az a szokás, mit fentebb másodsorban említettünk, hogy a megajándékozottaktól hálahymnuszokban azon módon, ahogy adják, vissza is veszik az ajándékot. Nem értjük, mi öröm lehet 40—50 kis gyermeket felállíttatni magunk előtt s elhallgatni, hogy miként hálálkodnak a kis teremtések az apostolok jótékony cselekedetei miatt? Mi öröm lehet tudtára adni a nyilvánosság előtt, kifejezett, akaratlanul is sértő szavakkal a tudatlan gyermeknek azt, hogy az ő apja, anyja oly földhöz ragadt szegényemberek, akik kis gyermekeiket még a tél hidege ellen sem tudják megóvni, ellenben mi nénik és bácsik vagyunk oly jó szívvel irántatok kicsinyeim, hogy íme ingyen ellátunk benneteket meleg ruhával, cipővel, keztyűvel, hogy meg ne fázzatok, mikor iskolába mentek? Ám ezért jól kell viselnitek magatokat, jól kell tanulnotok s most ezt a kapott ajándékot köszönjétek meg s csókoljatok érte kezet.

Ez a jótékonyság — azt hisszük — annyit árt amennyit használ. A meleg ruháért kiöli a gyermek szivéből a szülők iránti meleg szeretet, s ne higyjék asszonyaim, s uraim, hogy e szeretet helyébe a hála érzése lép önök iránt! Óh nem! az ilyen adakozás emléke benn marad ugyan a gyermek szivében, de később, érett korában csak erősíti benne elnyomottságának, s alacsonyságának keserű tudatát, ami daccá fajul, avagy pedig már kora gyermekségében kiöli belőle azt az önérzetet, ami már ébredezőben van. Az ilyen jótékonyság roszszabb a közönynél, mert ez koldusokat nevel, mig a közöny munkára kényszeríti a munkaképest. A jótékonyságnak, s általában a szegényügy helyes rendezésének az ujabb korban egyik nagy feladata, lehetőleg utját állani a kommunisztikus törekvések terjedésének. Ámde a jótékonyság ily módon való gyakorlása épen az ellenkező célt éri el. Vagy koldusokat, vagy socialistákat nevel. Mi azt hisszük, egyik sem célja azoknak, akik vezetik a mi társadalmunk jótékonysági mozgalmait. Azt hisszük, hogy ők teljesen akarják a jót, s minden reservatio mentalis nélkül csupán a részvét, a nyomoruságon való segíteni akarás vezeti őket cselekedeteikben. Azt hisszük, ők nem ismerik fel maguk sem azt a két visszásságot, amit itt el mondtunk, s ők csupán a régi, s a régóta általános szokásnak hódolva cselekesznek igy, s gyakorolják ily formában a jótékonyságot. De hisszük is, hogy ha tudatára ébrednek tettük helytelenségének, igyekezni is fognak azt jóvátenni, hogy teljesen, s egyedül csak a jót cseleked hessék.

Ha modern jótékonysági intézményeinket helyesen akarnók berendezni, legcélszerübb volna példát vennünk a középkorról. Ez a sötét és sokat átkozott korszaka a világnak, nagyon nemesen, s nagyon tapintatosan tudta gyakorolni a jótékonyságot, s a jótékonyság apostolainak életükben semmiféle ünnepeltetés, hálaversike, s kézcsók nem jutott osztályrészükül, de haláluk után szentté avatták őket. Vajha a mi jótékony embereink is megelégednének az ilyen földöntuli jutalmával jótetteiknek!

Nagy Lajos

Az ipartestület.

A cébrendszer megszüntével eltünt volna az egyetlen összetartó erő, kapocs, mi az iparosokat gyakran érintkezésbe hozza egymással, — ha az ipartörvény meg nem alkotta volna az ipartestületeket.

Az ipartestületek önkormányzati jogokkal vannak felruházva, a testület maga választja meg elnökét, jegyzőjét szóval összes tisztviselőit, bizonyos ügyekben hivatalosan jár el, a törvény által hozzáutalt ügyekben elsőfokulag bíráskodik. A törvény intézkedése arra céloz, hogy az iparosokban testületi szellemet, összetartást ébresszen, önérzetüket akarja emelni avval hogy saját ügyeiket saját maguk vannak jogosítva elintézni, továbbá a vitás esetekben szakértő iparosok sokkal jobban tudnak dönteni, mint a hivatalnokok, kik a törvény szük határai között mozogva betürágással kénytelen pótolni azon ismereteket és tapasztalatokat, melyek alapján a törvény szerint intézkedniök kell.

Az ipartestületek jó működése leg fontosabb az iparra nézve, mert ha a testületben zavarok uralkodnak, kötelességét teljesíteni nem tudja, bizalmatlanság, kedvetlenség támad az iparosokban, az erők szétforgácsolódnak, melyeknek tulajdonképpen közös célra összemunkálkodni kellene. Hiányzik a központ, nincs fej, a gépezet össze-vissza működik a vidéknek, nemzetnek, az összes iparosoknak és külön-külön minden egyes iparosnak nagy kárára.

A mi ipartestületünk hosszu idők óta rendetlenül működik. Hátralék, felületesség mutatkozik mindenütt. A vezetőség nem tartja be a törvény intézkedéseit, sőt átlépi a törvényszabta határokat, basáskodik, vagyis királyi jogokat akar gyakorolni és gyakorol is.

A hir szerint egy mesternek az inasát felszabadította az ipartestület anélkül, hogy erről az illető tanonc gazdájának tudomása lett volna. Két cserepes napszámosnak munkakönyvet adtak, melyet a törvény értelmében csak oly felszabadult segédnek szabad kiadni, ki szakbavágó munkával három évig foglalkozott és az illető ipsrág üzérére képességgel bír.

Ilyen eset az ötvenes bizottság ülése szerint számtalan előfordult, s értesülésünk szerint panaszokat szakadatlanul adnak be. Városunk iparosait vérig sérti, sőt most már végleg elkeserítette az a durvaság, melylyel az ipartestületi tisztviselők részesítették őket azok, kik az ő bizalmukból foglalták el azt a helyet, mit más ember megbecsülne.

Az ötvenes bizottságnak sok oka van panaszra.

Igy az iparkiállítás. Mennyit erőlködtek a műveltebb iparosok, hány cikket irtak a helyi lapok, nem használt. Falra hányt borsó, hiábavaló erőlködés volt minden, a vaskalapot nem lehetett fölemelni. Ugy bebizonyították az iparkiállítás hasznát, anyagi és erkölcsi előnyeit, ugy megcáfolták a felesleges aggályokat, hogy egy tíz éves gyermek is belátta volna, hogy nálunk mennél előbb egy kiállítást kell rendezni, de az elnökség lévén a világ közepe, a város legnagyobb feje, Zalamegye legbölcsebb embere, az ország legpolitikusabb csizmadiája, ellenezte, mert hát: „Ne kalatyolj, nekem nem köll kiállítás" és nem lett kiállítás.

Az elnök valóságos önkényuralmat vitt az ipartestületben, mindig az történt, mit ő akart. Könnyü volt. Az iparosok nagyobb része, a műveltebb és okosabb rész meggyülölte az egyesületet ugy, hogy hallani sem szeretett róla, maradt a sötétebb fejü párt, mely nem tud mást kiáltani mint igent és mindenben az elnök kedvét hajhászsza.

Óriási hiba, ha az iparosok kerülik azt az egyletet, melyet a törvény tulajdonképpen az ő összetartásuk érdekeik megvédésére, fejlesztésére tökéletesedésük és szakismereteik gyarapítására állított fel. Mi volt a közönynek és gyülöletnek oka? A tisztikar önkényeskedése. Az elégedetlenség hosszu ideig lappangott, míg most kitört s meg nem áll addig, míg a bajok okozóit el nem csapja arról a helyről, mit oly rosszul töltöttek be azok, kiket sajnálatos tévedésből helyeztek oda.

A jegyző pedig a helyett, hogy megbunyászkodna, kiáll a porondra, veri a mellét, hogy ártatlan.

Védelem helyett támad, nekiront a régi vezetőknek, gyerkőcöknek nevezi a munkásképző egyesületi tagokat, lemagasztalja a bizottságot. Lévén minden mozgatható a világon, csupán ő állandó, nincs olyan szél, mi a jegyzői székből kifujhatná.

Most azonban megindult a lavina és maga alá fogja temetni az akadályokat. Dicséretet érdemel az a néhány iparos, ki kezdeményezte a mozgalmat, mert a kanizsai iparososztály érdekei azok által csorbittattak, kiknek azokat védelmezni kellett volna, az iparosok elszegényedését nagyban elősegítette a vezetőség bölcs kormányzása, a hanyagság folytán pangás állott be, az ipartestület züllésnek indult, miáltal az összes helybeli iparosok tekintélye alábanyallott. Az önérzetes tagok, kik munkálkodni, dolgozni akarnak, nem tűrik tovább a basáskodást, megunták a bátramenést, segíteni akarnak a belső bajon.

Helyesen. Az ipartestületi dolgokkal nemcsak az iparosok nincsenek megelégedve, hanem az egész város torkig van velük. Itt az idő, elérkezett a pillanat, mikor jobbra kell fordulni az állapotoknak s égető szükség van egy oly ipartestületre, mely az iparosok érdekeit védeni, oltalmazni tudja, fellendíti az ipart ily hosszu hanyatlás után.

A hosszu tespedés után szükség van egy kis viharra, hogy megtisztítsa a levegőt és villámaival sujtsa azokat, kik a természetes haladást gátolni és a közérdeket önérdekké átváltoztatni akarták.

HIREK.

— **Zalavármegye törvényhatósági bizottsága** f. hó 9-én és folytatva közgyülést tart, melynek tárgysorozatából felemlítjük a következőket: Az 1876. évi VI-ik t.-c. értelmében a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag névszerint: Eperjessy Sándor, dr. Gyömörey Vince, Hertelendy Ferencz, Koller István és Ziegler Kálmán, valamint az elhalt Skublics Jenő helyére uj tagok választása. Nagykanizsa rend. tan. város polgármestere a város képviselőtestületének az ujonnan épült házaknak pótadómentességben leendő részesítése tárgyában hozott határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti.

— **Fényes esküvő** volt f. hó 1-én a felsőrajki templomban, amikor pálfiszegi Pálffy László pacsai szolgabiró s földbirtokos oltárhoz vezette özv. vései Véssey Lászlóné szül. nedecei Nedeczky Emilia várhelyi nagybirtokosnő bájos ifju leányát, Ilonkát. Tanuk voltak a vőlegény részéről Vizlendvay Sándor és Zarka Zsigmond, a menyasszony részéről pedig Véssey Sándor és Koller István. Az esketési szertartást dr. Simon György, veszprémi püspöki titkár, szentszéki tanácsos végezte, aki megelőzőleg misét mondott s beszédet tartott az ifju párhoz.

— **Jubileum.** Csak ugy suttyomban pattant ki a titok, hogy szerkesztőkollégánk Szalay Sándor áll. el. isk. igazgató 25 éve működik a tanítói pályán. Tudjuk, hogy Szalay Sándornak nem kedvére való, ha a nyilvánosság széke elé citálják. De ha sikerült neki a jubileumot kikerülnie, azt meggátolni nem lehet, hogy tisztelőinek jó kívánságai ki ne fakadjanak. Jó kívánságainkkal mi is csatlakozunk a tisztelők táborához, kívánva, hogy a sors Szalay Sándort élte estéig tartsa meg abban a viruló humorban, mely őt áthatja.

— **Jótékonyság.** A legutóbbi hét folyamán ujabb adományok érkeztek be a szegény gyermekek karácsonyi felruházásához. A többi közt a távolban tartózkodó földink: özv Knausz Boldizsárné urnő is megemlékezett a szegény ruhátlanokról s küldött e célra 6 koronát, Vusztl Lajosné urnő, Csigaházy Antalné urnő 10—10 koronát, Tinagl Lajosné urnő, N. N. urnő 6—6 koronát, mely kegyes adományokért a felruházandók nevében legmélyebb köszönetét nyilvánítja az elnökség. Egyben b. tudomására hozzuk ez ügy iránt érdeklődőknek, hogy a ruhakiosztás f. hó 14-én szombaton d. u. 3 órakor eszközöltetik.

— **Gyászünnepély.** Az Izr. Jót. Nőegylet vasárnap délelőtt elhunyt alapító tagjainak kegyeletes megemlékezésére gyászünnepélyt rendezett. Az izr. hitközség tanácstermét az alkalomnak megfelelőleg feldíszítették. A gyászünnepélyen résztvettek az izr. jót. nőegylet vál. testületileg, az izr. hitközség elüljáróságának több tagja és többen a tagok valamint azok sorából, kiket az elhunyt alapítók egyikéhez vagy másikához rokoni kötelék fűzött. — Az ünnepély lefolyása igen kegyeletes és megható volt.

— **Az Irod. és Műv. Kor délutánja.** Az Irod. és Művészeti Kör a téli szezonra tervezett felolvasó délutánjai közül az elsőt f. hó 1-én tartotta meg nagy számu közönség jelenlétében a Szarvas szálloda nagytermében. A műsor változatos és szórakoztató volt. A dalárda az általa előadott két számmal nagy tetszést és sok tapsot aratott. Dr. Perényi József főgimn. tanár „Haragos poéták" cimen érdekes és tanulságos felolvasást tartott a Petőfi és Szemere közt folyt háboruskodásról, közben megbirálva irodalmunk e két kimagasló alakjának működését és jellemezve azoknak egyéniségét. Heimler Anna kisasszony Heine Don Ramiró cimü költeményét szavalta és csengő hangjáért és szabatos előadásáért a hálás közönség tapsokkal nem maradt adósa. A legközelebbi felolvasó délután f. hó 15-én lesz.

— **Meghivó.** A Kis-kanizsai polgári olvasó-kör f. évi december hó 8-án délután 4 órakor saját helyiségében közgyülést tart, melyre a tag urakat ez uton tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Eljegyzés.** Weinstein Lipót a nagykanizsai Singer varrógép r. t. tisztviselője, eljegyezte f. é. november 24 én Csillag Miksa tanár leányát Rózsikát, Zalaegerszegen.

— **Laskay Tivadar** ügyében tegnap a kir. törvényszék vizsgálóbirája kiment Keszthelyre és onnan Laskay Tivadar gyermekeinek holttestét koporsóval együtt Budapestre küldötte. Ugyanis az országos vegyész véleménye után kikérték az igazságügyi orvosi tanács véleményét is, azonban ez azt felelte, hogy csak az egyes hullarészek vegyi vizsgálata alapján nem tudja megállapítani, vajjon a gyermekek halálának oka csakugyan az arzénmérgezés-e s igy szükségesnek tartja, hogy a hullákat az országos vegyész egészben vegye vizsgálat alá. Igy a megtartandó esküdtszéki tárgyalás már a legfelsőbb orvosi vélemény alapján fog lefolyni.

— **Párbaj.** Erpf Arthur gyógyszerész f. hó 1-én kardpárbajt vívott Gábry honvédhadnagygyal. Sebesülés nem történt. A párbaj oka összeszólalkozás.

— **Francia nyelvmester.** Convert René, neufchateli születésü francia nyelvmester helyben letelepedett és a francia nyelvnek és francia társalgásnak tanítására vállalkozik. Nyelvvezetének és kiejtésének tisztasága messze tulszárnyalja azt az utszéli franciáskodást, mely nálunk divatos és honos. Convert René lakik Fő-ut 21. sz. alatt.

— **Iparos mozgalom.** Az ipartestület haladni akaró tagjai, kik az elöljáróság, különösen pedig Muraközy jegyző igáját megunták, vasárnap délután ismét gyülést tartottak Halvax Frigyes elnöklete alatt. A gyülésen felolvasták a panaszos beadványt, melyben az iparosok elmondják sérelmeiket és gyökeres orvoslást kérnek a mai kóros állapotok ellen. Ezen memorandumot Halvax Frigyes vezetése alatt az iparosok egy küldöttsége csütörtökön nyujtotta át Vécsey polgármesternek. A polgármester biztosította a küldöttséget, hogy sérelmeikot alaposan fogja megvizsgálni, jóakaratulag fog orvoslásukról gondoskodni.

— **Országos vásár.** A hétfői országos vásár nem felelt meg a hozzáfüzött reményeknek. Mindössze 2050 drb. szarvasmarha és 260 drb. ló lett felhajtva, melyből csak 400 drb. kelt el. A vételkedv ily nagymérvü csökkenésének részint a megyénkben mindenfelé elterjedt állatbetegségek, másrészt pedig az volt az oka, hogy ugyanaz nap Zalaegerszegen is vásár volt.

— **Uj tanfolyam.** A városunkban nemrég megalakult építő iparosok szakegylete egy szaktanfolyam létesítésével megkezdte működését. A tanfolyamnak sok hallgatója van, kik esténkint a szakdolgokon kivül tanulnak számtant és helyesirást is. Az első előadást szerdán délután tartották meg.

— A **gyermekbetegségek** keletkezéseinek meggátolhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellentálló képességet kifejtő szervezettel birjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt célzó gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzáfüzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevételétől undorodnak s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Tápereje nagy és könnyen emészthető. Üvegje 2 korona a gyógyszertárakban.

— **Szélig Antalt elfogták.** Annak idején megirtuk, hogy a helybeli temetkezési egylet jegyzője, ifj. Szélig Antal az egylet kárára több rendbeli csalást és okirathamisítást követett el és mikor bünös manipulációira rájöttek, megszökött. A rendőrség több héten át hiába kereste és köröztette, Szélig nyomtalanul tünt el. A mult héten az a hir volt elterjedve, hogy Szélig öngyilkosságot követett el, a Drávába ugrott és holttestét Zákánynál kifogták a folyóból. Keringtek még egyéb kalandos hírek is a megszökött jegyzőről, azonban ezekre rácáfolt a fiumei rendőrség, amely Széliget vasárnap elfogta és visszaszállította Nagykanizsára. A megejtett vizsgálat eddig Szélig terhére 29 rendbeli okirathamisítást, 5 rendbeli sikkasztást és 14 rendbeli csalást derített ki.

— **Hulla a szemétgödörben.** A csáktornyai gyepmester Molnár Elek csáktornyai lakós szemétgödrét tisztogatta, miközben borzalmas leletre bukkant. A gödör alján ugyanis egy, már feloszlásnak indult gyermekholttestet talált, amelyen azonban külerőszak nyomai nem voltak találhatók. A hatóság, kinek azonnal jelentést tettek, erélyesen nyomozza a gyermek gyilkosát.

— **Csalhatatlan csodálatos eredményt.** Tek. Wilhelm Ferenc urnak udv. gyógyszerész Neunkirchenben Alsó-Ausztria. Évek óta használom az ön Wilhelm antiarthritikus és rheuma elleni vértisztító theáját, mely csak egyedül szabadított meg erős rheumámból. Kiváló tisztelettel C. T. Dorn. London 46.| Muzeum Street, Brit. Muzeum közelében.

„Te korhely, már egyet ütött az óra!" — irigylésre méltó flegmával válaszolta reá: „Kedvesem, hát üthet kevesebbet?" És ölelkezés volt a vége.

De Isten mentsen a hallgatva duzzogó nőktől. Ezek mindig el vannak tökélve, hogy sohasem békülnek ki és rendesen akad oly félreértés, mely még jobban elmérgesíti a dolgot. Ha pedig megbékülnek ugy vannak vele a férjek, mint Nagy Sándor a győzelmével: csak egy párszor ismétlődjék és csődbe jutnak, mert annak ára majd mindig szabó számla, meg divatárus kontó . . .

Azt mondják a nők, hogy a férfiak svindlerek és spekulánsak. Pedig egy igen szellemes nő maga vallotta be nekem, hogy a duzzogásra minden nőnek morális szüksége van, mert különben szivbeli életük órája a mindennapi egyformaságban hamar lejárna és azért időnként változtatják járművét, a mig a mutató megint a szerelem óra szárnyán nyugszik meg.

Ha Önöket feleségeik a paradicsomból órákra, vagy napokra száműzik, önmaguk az okai, mert rosszul rendezték be családi képviselőházukat.

Legtöbbször a nők — képviselői szavazatukon kivül — pénzügyi és külügyi tárcájuknál fogva is gyakorolják szavazati jogukat, mig önök csak jegyzői szerepet kapnak, vagy referensek, kiknek szava elhal a morajban, pláne ha még néha az anyós is elnököl, aki minduntalan csenget, vagy rendreutasítással vonja meg a szót.

Igy aztán az történik, ami minden ilyen törvényhozó testületben: a demokratikus elem legyőzi az arisztokraciát.

A női sziv olyan, mint egy athéni piac, hol ragyogó kék ég alatt, kedves virágcsokrok, illatos déli gyümölcsök, szendeség, szellem, éle, együtt lesz árulva a daccal, szeszélylyel, ingatagsággal és hálátlansággal . . . .

De ahol a házi törvényhozás két kamarából áll, ahol a férj főrendiház, a nő: a képviselőház, az anyós csak — portás, ott a demokracia hullámai megtörnek az arisztokracia szikláin, melyen a korona és béke trónolnak.

De sajnos, ez ugy van, mint a hogy a „Cigánybáróban" éneklik:

»Ő urad legyen, mi szép szó ez,
Fájdalom érvénye sohasem lesz!«

És mégis oly szépek ezek a duzzogó nők és oly lágyak, hercigek az ő zsarnokoskodó papucsaik, hogy — meglássák Önök! — bizonyára én is ugy járok, mint az egér, mely látja a veszélyt, de az illatos mandula kedveért bebuvik a fogóba; vagy mint a tormával, kicsordul tőle a könnyem, de — beleharapok! . . .

— **Birtok eladás.** Klostár községben (Horvát-ország) kilenc hold jó szántó föld, ház, az összes melléképületekkel együtt mind legjobb karban ÖT EZER KORONAÉRT eladó. Bővebbet KRESZINGER LAJOS, Ejurgjevac.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Halálozások:

— november 29-dec. 6-ig. —

Landvai Imre izr. 3 éves: mellhártyalob.
Szommor Salamon izr. magányzó, 70 éves: hörghurut.
Müller Anna r. k. napszámos, 32 éves: méhrák.
özv. Gyergyák Györgyné Horváth Julianna r. k. 65 éves: tüdőhurut.
Pintér Görgy ág. ev. napszámos, 75 éves: végelgyengülés.
Vekási Pál r. k. napszámos, 58 éves: vizkór.

Házasságot kötöttek.

— november 29 dec. 6-ig. —

Burkovics Gyula postatiszt, Dolmányos Margittal.
Kummer Ferenc napszámos, Kiss Juliánnával.
Mesteri János csizmadia, Musztács Terézzel.
Gető Károly vasuti tiszt, Budapestről Halphen Terézzel.

Születések:

— november 29-dec 6-ig. —

Bedoyács Tamás zenész: Hermina.
Varga Ferenc kalauz: Mária.
Kummer György földmives: Katalin.
Varga Ferenc földmives: János.
Vidovics János földmives: Anna.
Kellermann Manó mázoló: halvaszületett leány.
Gerócs György munkás: Anna.
Tóth Ferenc cipész: Katalin.
Horváth József napszámos: József.
Szmodics László földmives: László.
Hochthausen Károly kalauz: Mária.
Vince István fékező: Rozália.
Furdán József földmives: György.
Kutnyák Márton kalauz: Karolina.
Schwarc Gusztáv kereskedő: Elemér.
Banekovics György betűszedő: Mária.
Fazekas Károly kocsis: Katalin.

IRODALOM

— **„Választási epizódok"** czim alatt kötetbe foglalva kiadom mindazon tréfát és kortesfogást, melyet a lezajlott képviselőválasztásoknál elkövettek; ugyszintén a korteanóták szövegét is. Felkérem mindazokat, akik ilyenekről értesültek, sziveskedjenek velem azokat haladéktalanul közölni és egyben tudtomra adni, hogy közleményük a forrás felemlitésével jelenhet e meg. Székely Tivadar VIII. József-körut 20.

— **A magyar gazdaközönségnek.** A gyakorlati használhatóság, a mindennapi, jobban mondva állandó szükséglet követelményeinek megfelelően van szerkesztve az a zsebnaptár, mely „Lévai-féle Magyar Gazdák Zsebnaptára" cimen az 1902-ik esztendőre most jelent meg. Ára diszes, erős vászonkötésben 2 korona. Postai szállitással 2 k. 10 f. A zsebben könnyen elfér, nem terhes és nem tultömött. Kiállitása fényes és diszes. Megjelent és kapható: Lévai Mór könyvkiadóhivatalában Ungvárt, valamint az ország minden könyvkereskedésében.

— **Magyar Hirlap.** Páratlanul áll a maga nemében a kedvezmények között is a karácsonyi ajándéknak szánt ingyen könyvtár, amit a Magyar Hirlap minden előfizetője teljesen dijtalanul kap meg karácsonyra, annak az arányában, hogy hány hónapig járatta a lapot márciustól számitva — egyvégben, egyfolytában. Ahány hónapig egyhuzamban, megszakitás nélkül előfizet valaki a Magyar Hirlap-ra, ha mindjárt havonkint is: ugyanannyi pompás regényt kap kisztkiudliképen, egyetlen garasnyi külön fizetés nélkül. Ezek között a regények közt Jókai Mór, Bródy Sándor, Bársony István, Abonyi Árpád, Molnár Ferenc magyar irókon kivül még öt hirneves külföldi iró remek művei szerepelnek. A Magyar Hirlap előfizetői jelentékenyen kedvezményes áron kapják az Ország-Világ cimü gyönyörüen illusztrált heti lapot meg a Képes gyermeklapot. A szerkesztői üzenet rovatában minden előfizető bármily komoly kérdésre pontos és kimeritő választ kap, ugy, hogy a Magyar Hirlap ezen a réven is benső barátságot tanusit közönsége iránt, mint tanácsadó, gyámolitó, felvilágositó. A Magyar Hirlap ezenkivül könyvalakban köthető regényt közöl állandóan, amelynek esetleg hiányzó részét az uj előfizetők megkapják. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre tizennégy korona, negyedévre hét korona, egy hónapra két korona negyven fillér. A kiadóhivatal Budapesten van, az V. kerületi Honvéd-utca 10. sz. alatt.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: ***Ifj. Wajdits József.***

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző és emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izül | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchen A. Ausztria. Feltalálója az Antirheumatikus és Antiathritikus vértisztitó teának, köszvény és rheumánál.

Midőn én a nyilvánosság elé lépek, csakis azért történik, miután kötelességemnek tartom, Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben legmélyebb köszönetemet fejezni azon szolgálatokért, melyeket az ő vértisztitó teája fájdalmas rheumatikus szenvedéseimben tett és hogy azokat, akik ettől a borzasztó szenvedéstől felkerestetnek, figyelmessé tegyem. Nem vagyok képes azon öldöklő fájdalmakat leirni, melyeket már 3 év óta minden időváltozásnál tagjaimban éreztem, a melyektől sem gyógyszerek, sem a badeni (Bécs mellett) kénfürdők használata szabaditott meg. Álmatlanul bánykódtam éjjelenkint ágyamban, étvágyom napról-napra fogyott, kinézésem szemlátomást rosszabbodott es egész testi erőm veszhett. Négyheti használata után fenti teának fájdalmaimtól nemcsak hogy megszabadultam, a vagyok megszabaditva, mintán már hat hét óta nem iszom e teából, de egész testi hogylétem javult. Szoros meggyőződésem, hogy mindenki, ki hasonló fájdalmakban szenved és ezen tea használatához folyamodott, szintugy fogja Wilhelm Ferenc urat áldani, mint én.

Őszinte nagyrabecsüléssel

Butschin=Streitfeld grófnő
alezredes neje.

VEGYES.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfuvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiány, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok" használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udv. szállitótól, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

— **A fűtés és szellőztetés** cimet visel egy ujonnan megjelent folyóirat, mely feladatul tüzte ki magának, egy okszerü fütésnek alapelveit és azon igényeket, melyeket egy olyannal szembel, joggal támaszthatunk, áttekinthetően összevonni — a közelgő télre nézve bizonyosan egy időszerü kezdeményezés. Azon egyszerü szabály, hogy akinek meleg szoba kell az fütsön ma már nem elégséges, minekutána a legnagyobb kényelemnél fogva is takarékosan akarunk bánni a drága fütőanyaggal. Ezen szempontból itélve a fütési technika óriási léptekkel haladott előre, — és ma már abban a helyzetben vagyunk hogy egy középnagyságu szobát rendes fekvéssel egy egész télen keresztül körülbelül 700 kiló szénnel füthetünk. Ezen különös nagy megtakaritás a fütőanyagban a kályha égési szabályozására nagy igényeket támaszt, miután a kitünö temperaturával a meleg szükségletnek folytonosan egybehangzónak kell lenni. Heim H. cég folyton égő kályháinál lehetséges a tüz erősségét 1—10 határai közt szabályozni. — Gondoljunk egy helyiségben felállitott kályhát, melynek hőfoka a legkisebb tüznél 8 fokkal a külső temperatura fölött hevithető (például 1 fokra, ha a külső levegő 1a fokot mutat), ugy ezen kályha a legerősebb tüznél a helyiség hőfokát 30 foknál magasabbra tudja a külső levegőénél heviteni, (ennélfogva — 15 fok külső temperaturánál + 15 fok meleget elérni. Egyetlen egy más kályha szerkezetnél sem érhetni el még megközelithetőleg sem ilyen elégés szabályozhatóság. — Heim H. cég ezen kitünő kályhákat több mint 40 alakban késziti, hogy az összes igényeknek megfelelhessen; a kályha nagyságát, illetőleg a szükséges adatokat egy kérdő iven szerzi be, mely könnyen tölthető ki és ezek alapján hozza javaslatba különleges szerkezeteik lakosztályok, irodák, étkezdék és kávéházak, iskolák, kórházak, stb. részére. — A „Fütés és szellőztetés" brochura megküldését illetőleg, forduljunk Heim H. cégher Budapest, Thonet-udvar, vagy Bécs I. Kohlmarkt 7. egyedüli gyárosa az eredeti Meidinger, Hestia Helios-kályháknak, folyton égő kandallóknak, központi fütés berendezéseknek.

HIRDETÉSEK.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

Nem préselt bor-seprőt

(Gelüger)

vesz minden mennyiségben a

Cognac-Ipar részvénytársaság

Zágrábban.

Mintázott ajánlatok kéretnek.

Köszönet egy levelezőlapon.

(Alant közjegyzőileg hitelesitve.

Tisztelt uram! Disznóim nem ettek, s nagyon nyomorultak voltak. Véletlen emberelmtől kaptam 1 csomag disznó hizlaló port es csodálatos, disznóimat most nem tudom eléggé etetni, s néhány nap óta roppantul hiznak, hála ezen kitünő szernek. Mindenkinek melegen tudomásomra fogom ajánlani.

Kérek postafordultával 5 kiló disznóhizlaló port.

31|10, 1900. Tisztelettel

Englisch József, vasuti felvigyázó,
Beliscse — Slavonia.

Fenti másolat teljesen megegyezik az eredetivel, mely egy 4 filleres és 2 filléres bélyeggel ellátott levelező lapra volt irva.

Leibach, 1901. 3|10.

Plautes Ivan, cs. kir. jegyző.

Dr. Trnkóczy disznó táppora minden üzletben kapható, ha nem, ugy postán

Trnkóczy gyógytár, Leibach

1 csomag 50 fillér. 5 csomag 2 korona.

TROPON tápláló és erősitő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnye-készitmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hús legtáplálóbb része, tiszta fehérnye, ételekbe keverve tápláló erejüket sokszorosan fokozza.

VAS-TROPON egyesiti magában a vas vérképző és a fehérnye izomerősitő hatását. A vérszegénység, sápadtság, idegesség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáplálóbb reggeli ital, tizszeret táplálóbb, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fajtájából készül.

TROPON-GYERMEKTÁPLISZT a legtartalmasabb és legmegbizhatóbb gyermektápláték. Egyedül igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápliszté.

Kaphatók minden gyógyszertárban.

Éneklő kanárik

St.-Andreasberg,

legfinomabb törzsekből 7., 9., 12, 15, 18 koronáért és feljebb szétküld a már 28 év óta fennálló

JONE L. asszony

ezelőtt Maschke,

szétküldései üzlete.

Árjegyzékeket számos köszönő nyilatkozatokat ingyen a „Zalai Közlöny" kiadóhivatala szétküld.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Két egész uj Habits-féle **pedál-CIMBALOM** olcsó árért eladó, vagy havi 4 forintért bérbe vehető. Bővebbet **ifj. Wajdits Józsefnél, Nagy-Kanizsán.**

Pedál nélküli cimbalmok ára 65 frt. Havibér összeg 2 frt 50 kr.

Hirdetések
Bécsi lapok,
továbbá az összes kül- és belföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközöl
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN,
I. Bez., Seilerstätte 2

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11. földszint és I. emelet

Alapittatott 1873 Telephon 809.

A cs. k. postatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.

ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.

Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árszabások dijmentesen.

Legujabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.

Saját gyüjteményes-hirdető rovat a „Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt" hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Tára, képviseleti, ügynöki, állástkereső, ajánlati hirdetések stb.

Ügynökök

ismeretséggel magánkörökben azonnal 0 korona havi fizetéssel és magas jutalékkal minden városban, helységben és járásban kerestetnek, uj szabad. tárgyak eladására, melyek minden háztartásban, polgároknak és kisgazdáknak elkerülhetlenül szükségesek. Ezen ügynökség bárkitől, kiknek ismeretségük vannak magán vevőknél mint mellékkereset a szabad időben üzhető. Kérdezősködések »P. G. 1284« alatt RUDOLL MOSSE-hoz, Prága intézendők.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r.-társ Nagykanizsán.

Alapittatott 1897. évben.

Elnökök:

Koller István és Hertelendy Béla.

Teljesen befizetett részvénytőke 500,000 korona.

— Tartalékalap 60,000 korona. —

A legelőnyösebb feltételek mellett leszámitol váltókat, előleget ad értékpapirokra és nyilt hitelt nyujt biztosíték mellett

Jelzálog-kölcsönöket engedélyez ház- és földbirtokra.

Elfogad betéteket betétkönyvre $4\frac{1}{2}\%$-ra és folyószámlára megállapodás szerint.

HIRDETÉSEK.
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A valódi Réthy-féle pemetefü-cukorka csak a készitőnél vagy az alábbi gyógyszertárakban kapható:

Nagykanizsán: BELUS LAJOS és PRÁGER BÉLA gyógyszertárakban.

Letenyén: Özv. Petter Károlyné gyógyszertárában.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. **Krems** a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkolyválasztó, Eureka, Trieurok, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengely-

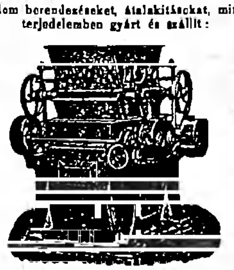

[illegible]yak, perselyek, Seller és gyürük nés rendszereket.

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, rosték, kör és szalagrészek, fagyaztó és csiszológépek kötőrőkkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gips részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésürostélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Vezérképviselőség és raktár a magyar korona országai részére Dénes B.-nél Budapest, VI. Váci körut 61.

LEGALKALMASABB KARÁCSONYI AJÁNDÉK.

Eredeti SINGER Varrógépek

Mintaszerűek szerkezetben és kivitelben. — Tartósságban és munkabirásban utolérhetlenek.
Több mint 17,000 000 gyártva és eladva. — Több mint 700 fajta különleges gépek minden ipari célokra.
Uj szerkezetű családi varrógépünk a legtökéletesebb, ami a varrógépgyártás terén eddig előállíttatott.
Zajtalan járás, könnyen kezelhető és utolérhetlen minden a háztartásban szükséges munkákra, épugy a divatos műhimzésre, tűfestés, zsinór és monogrammhimzésre és áttört munkákra.
A Singer Co. varrógépei világhirűket kitünő minőségüknek köszönhetik, mely gyártmányait minden más gyártmány fölé helyez. — A mindig növekedő eladás, a legelső kitüntetések és a gyár 50 éves fennállása a legjobb bizonyitéka áruink jósága mellett.
Díjtalan oktatás a műhimzésben, a díjtalan szakoktatásokon. — Singer Elektromotorok kizárólagos varrógéphajtásra minden nagyságban.

Singer Co. Varrógép Részvénytársaság Nagykanizsa,
Deák Ferenc-tér 2. szám.

A párizsi világkiállításon a Singer varrógépek a „GRAND-PRIXET" a legnagyobb kitüntetést nyerték.

Mi a Schapirograph?

Schapirograph határozottan a sokszorosító készülék fekete és szines nyomásra. 10.000 drb. használatban. Ára 30 korona. Kivánatra egy Shapirographot próba használatra 5 napra küldök és nem megfelelő esetben csak bérmentes visszaküldést igénylek. Prospektusok ingyen. Fritz Pahl, Specialgeschäft für Bureau-Artikel Wien, I., Heinrichsgasse 2.

Boresövek

jótállással keményedés, lyukac-osodás és törékenység ellen.

Kuschnitzky & Grünhut
cs. és kir. udv. szállitók.

Bécs I. Schottenring 5. — Budapest VI. Andrássy-ut 20

Minden pincészeti eszköz, szivattyuk stb. kellékek.

Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Pontosan szabályozva.

5 évi jótállás.

EGY CSODA NAPJAINKBAN.

Csak 3 frt 50 kr. 20 értékes és praktikus tárgy egy valódi svajczi anker horgony remontoir órával **Csak 3 frt 50 kr.**

1 valódi svájczi horgony remontoir zsebóra jól járó 5 éves jótállással.
1 darab double gyűrű legszebb minta, aranyozott.
2 arany double kézelő gomb, folyton uj mintás.
3 melltűgomb, Chemisettek (arany double).
3 szabadalm. gallér gomb lehajtható.
1 finom arany double pénzes lánczz.
1 fécsl nickel lánc tellitartó és tárlo gummi.
2 szivar szipka valódi tajtékból és borostyánból, szépen kiszitható.
1 Szivartérczu borból, imitt prásult, aranyhöppel.
1 borosa pénztárczu, nagyon tartós.
1 Saljum nyakkendő, világos vagy sötét legszebb szin.
1 Szab. nyakkendő tartó nikkelből, nélkülözhetlen nyakkendőtűnél.
1 Zsebgyufatartó, tartós és czélszerű.
1 „ szivarszívó nickelből, ugyanolyan fáncz nyugztató.
1 Elegánz nyakkendő 18. arany szin. utszerű tűz-brillánstűkkel.

Mindezen 20 pompás disztárgy, a kitünoen járó elsőrendű horgony remontoir órával, többet ér az ár kétszeresénél; és most csak 3 frt 50 krért lesznek árusitva. Akárki is rendeli ezen pompás garniturát, csodálkozik a jól járó óra kivitele felett, s a többi értékes tárgy is örömet szerez neki — Hogy a hirdetmény valóságon alapszik, igazolják naponta számosan beérkező utánrendelések és megelégedő iratok, melyek létezéséről bárki is meggyőződhetik.

Széttküldés utánvéttel.

KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleischmarkt No. 9—20.

Neustein fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánltattatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett doboraink utasitásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FULÖP
„Szent-Lipóthoz" czimzett gyógyszertára Z. K. 12/1
WIEN, I., Plankengasse 6.
Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Szép és kellemes

otthonunk lesz, ha a Flügger és Boecking-féle

„medvejegyű"

borostyánolaj-padozat-mázt

padozatok, épületek és bútorok festésére használjuk.

Ezen padozat-máz ugy minőségre, szépségre, mint tartósságra nézve páratlan a maga nemében a bárki által a dobozon olvasható használati utasitás szerint könnyen alkalmazható.

Kizárólagos raktár:
FESSELHOFER JÓZSEF
cégnél
Nagykanizsán.

ACETYLEN
KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készüléket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel.
Ezzel minden hiányt megszüntettek:
Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerű kezelés.
Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban.
Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.
(Prospektusok, ellenőrző-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)
Elsőrendű Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.
Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös sárgaréz, bronzsárga, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.
Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők keresteteik.

Z. K. 12/1 901. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyet és aláirását tüntetti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógykutasa a legmakacsabb gyomor- és alsóbélbántalmak, gyomorgörcs és gyomorfájás, rögzött székrekedés, májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jelen bázlszerenek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy inpecsételt eredeti dobozsak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntetti fel „A. Moll" feltrata dnozattal van várva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a megbülés egyéb következményeinél legismertebb népszer.
— Egy dozzatt eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legönomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr akszerű épségére gyermekek és felnőttek részére.
Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesitetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brocburát, ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Ujdonság!
Szabadalmazva Magyarországban és a szomszédállamokban.
Polgár Sándor
m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 50
egész uj szerkezetű sérv-kötöttalálttel, mely a legmodernebb
Utánzása ellen védve 16307. sz. technikai vivmányok között, orvosi kapacitások szerint, a legelőbb helyet foglalja el és e téren a legtökéletesebbnek bizonyult. Fent nevezett cégnél az összes betegápolási cikkek,
kötszerek, gummiáruk
stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
(Fent czimre ügyelni tessék)

Kukorica-morzsolók
kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

Gabona-rostók,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve,
Szecskavágók,
szabadalmazott kenőgrűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű járással, körülbelül 40 százalék erőmegtakaritás mellett.
Répa- és burgonyavágók, Darálók, Takarmány-fülleztők.
Szállitható **takarék-főző-üstök takarmány** stb. részére
zománozott vagy zománc nélküli betetostokkal, nyugró helyzetű vagy szállitható, marhatakarmány és burgonya főzésére és fűllesztésére, számos mező- és házigazdaság célokra etc. továbbá
Cséplőgépek, járgányok, acélekék, hengerek, boronák.
„AGRICOLA" sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)
mindennemű vetemény számára, váltókerekek nélkül dombon avagy sikon alkalmazható.
Önműködő, szabadalmazott permetező készülékek, a tormánc és szegecs kiirtására, és a gyümölcsfát megkárositó rovarok pusztitására, és a peronospora kiirtására
legujabb szerkezetben készitenek és szállitanak
MAYFARTH PH. és Társa
cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámermüvek.
Alap. 1872 **Bécs II/1. Taborstrasse 71.** *850 munkás.*
Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.
Részletes árjegyzék és számos előmozdó levél ingyen. — Képviselők és vizsgálók elárusitók keresteteik.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1901. december hó 14-én. 50-ik szám. XL. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet." a „so proni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Válság.

Nagykanizsa, 1901. dec 13.

Hazánkban élesen hangzanak a vészjelek a gazdasági válságról. Mi itt ez áldott földön szegényebbek vagyunk, mint a mezőgazdaságilag terméketlenebb Ausztria, vagy Németország. Azonfelül sajátságos fejlődésünk, helyzetünk érzékenyebbé tett bennünket ugy politikai, mint gazdasági életünkben. Érzékenységünk indokolt. Hisz előbb jogainkat kellett megvédeni és csak ezután láthattunk hozzá gazdasági életünk kiépitéséhez. A kiépités rohamos volt és bár az alap szilárdan volt tervezve, az egyén fejlődése már magában hordta a mai krisis csiráját. Hisz ha szemügyre veszszük gazdasági életünk fejlődését, el kell ismernünk, hogy a kezdetnél nagy tévedések történtek. Abban a korszakban, midón államunk a modern gazdasági élethez ez első lépést zsenge erővel megtette, csak elméletben voltak meg az előföltételek az átmenethez, a gyakorlati élet azonban teljesen tájékozatlan volt.

Mikor elsőizben hangzott el a szózat a föld szabaddá tétele érdekében, senkisem volt tisztában azzal, hogy mit is jelent az: gazdaságilag szabaddá tenni a földet. Az akkori föld tulajdonosának abban az időben nem volt egyéb mezőgazdasági felszerelése, mint bizonyos mennyiségű hátas és kocsi lova, no meg számos agár- és egyéb vadász-kutyája. Ekére, szarvasmarhára nem kellett gondolnia, hisz földjét a jobbágy szántotta, vetette és le is aratta. Jött a jobbágyi föld kártalanitása a régi földtehermentesités alakjában. A régi földbirtokos a kártalanitási összeget nem az elvett gazdasági ingók beszerzésére forditotta, hanem költött derüre-borura. Gazdasági előrelátásról szó sem volt. Hazafiság és virtusszámba ment a költekezés. A kimerülés volt a cél. Itt kezdődik a romlás csirája.

Jöttek jobb idők. A nemzet kivivta rendelkezési jogát. A pusztán állott birtok fölszerelése nemcsak hazafias, de önfentartási cél kezdett lenni. Sok helyen már elfogytak a rendes segélyforrások. Igénybe kellett venni a rendkivüli forrásokat. Ezek kéznél voltak és kezdődött a föld óriási adóssággal való megterhelése. A modern gazdálkodás ujabb befektetéseket követelt és ezek is csak ugyanazon források igénybevételével szereztettek meg, mint a gazdasági üzem fentartása. A gazdasági krisis elérte most már azt a határt, melynél bátran el lehet mondani, több adósságra nincs már alap. Hozzájárul ehhez az igényes rohamos növekedése, a nevelési költségek, a föld iránti szeretet csökkenése. Nem a papiros-buza, nem a határidőüzlet tette tönkre mezőgazdaságunkat, hanem az imént vázolt körülmények. A „Schlussok" nem érintették a termelőt oly irányban, mely romlására tört. Ha igazságosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy „Schlussok" segitségével árnivellálás volt elérhető. Voltak e téren is és vannak is visszásságok, de azok a kereskedelem és nem a termelők körét érintik.

Iparunk és kereskedelmünk, mely éltető erejét sziutén a földből meritette, ma ugyanott van, mint ahol mezőgazdaságunk, mely most lezuhanással fenyeget. Tőketartalékaink itt épp ugy nincsenek, mint ahogy nincsenek mezőgazdaságunknál fenn. A bukások, csődök napirenden vannak, a krisis azonban még itt sem állt meg e három nagy factornál, hanem sociális kihalásaiban veszélyezteti a munkásosztály létét is. És ez az utóbbi körülmény sokkal komolyabb, semhogy az elől elzárkózni lehetne. A nemzet lelke feljajdult és eljutott a legmagasabb trón zsámolyáig.

És itt álljunk meg, mert ki tagadhatja, hogy a kibontakozás utjára léptünk. A tervbevett nagyobb szabásu actio, mely az ipart van hivatva élénkiteni, azon reménynyel kecsegtet, hogy közgazdaságunk e két fontos ágát: az ipart és kereskedelmet és ezzel kapcsolatos a munkásosztályt megmenthetjük.

De közgazdaságunk másik nagy factora, a föld, a segélyactiót épp ugy remélni és oly szüksége van reá, mint a többi termelési ágaknak. És mi hiszszük, hogy ennek az actiónak mihamarább be kell következnie. Nehéz feladat. Menteniteni a földet az óriási tehertől. Talán nem is egy emberöltő kell ahhoz. A rendelkezésre álló eszközök határán tágitani kell. Le kell rakni gazdaságunk ez ágának ujabb alapjait, nevelési rendszerünk változtatásával és ezzel párhuzamosan a földtehermentesitésnek megváltozott viszonyainkhoz képest való szabályozásával. De tennünk kell, mert akié a föld, azé az ország.

Baross Géza.

Megyei tisztujitás.

A f. hó 16-án lefolyó megyei tisztujitás érdekében a nagykanizsai járás bizottsági tagjai f. hó 8-án gyülésezték és erről jegyzőkönyvet vettek fel, mely a következő:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Nagykanizsán 1901. évi dec. hó 8-án a nagykanizsai járás megyei törvényhatósági bizottsági tagjainak értekezletéről.

Jelenvolt 63 bizottsági tag.

Tárgy.

A f. hó 16-án megejtendő megyei általános tisztujitás alkalmával megválasztandó központi és járási tisztviselők kijelölése.

Ezt megelőzőleg Eperjesy Sándor trvh. b. tag ur — ki a mai értekezletet megbizásból egybehivta — előterjeszti, hogy a kijelölések céljából m. hó 29 én Zala-Egerszegen egybegyült szükebb körü értekezlet elhatározta, hogy járásonkint a központi, de leginkább az illető járás tisztviselői karának kijelölése tárgyában a bizottsági tagok kivánalmai meghallgattassanak s ezek a központnak a többi járásokkal leendő tudatás végett bejelentessenek.

Ezek után az értekezlet vezetésére egy elnök s a jegyzőkönyv felvételére egy jegyző választását hozza javaslatba.

Az értekezlet az elnöki tisztre Eperjesy Sándor — a jegyzőkönyv vezetésére pedig Knortzer György b. tagokat egyhangulag megválasztotta.

Elnöklő Eperjesy Sándor ur felhivására az értekezlet a f. hó 16-án megejtendő általános tisztujitás alkalmára

az alispáni	állásra	Csertán Károlyt,
a főjegyzői	„	Árvay Lajost,
I. aljegyzői	„	Czukelter Lajost,
II „	„	Vizy Gézát,
III. „	„	Bódi Zoltánt,
IV. „	„	Kaufmann Mátyást,
V. „	„	Bubics Tivadart,
tiszti ügyészi	„	Thassy Kristófot,
árvaszéki elnöki	„	Trsztyánszky Ödön,
„ ülnöki	„	Zarka Zsigmondot,
„ „	„	Malics Józsefet,
„ „	„	Dr. Csák Károlyt,
„ „	„	Csesznák Ödönt,
„ „	„	Ellmann Ödönt,
„ „	„	Dr. Kadák Pált,
„ „	„	Szebe Károlyt,
„ „	„	Dr. Ábrahám Ernőt

egyhangulag kijelölte. Kijelentette ezuttal az értekezlet, miszerint az esetben, ha bármi okból az árvaszéki ülnöki állások valamelyike megürülne s arra Kolbenschlay Béla jelenleg csáktornyai főszolgabiró pályázna — mint ilyennek megválasztatását támogatja.

A járási tisztviselői állások közül az értekezlet csak a nagykanizsai járás főszolgabirói állására kiván kiterjeszkedni, amelyre egyhangulag Viosz Ferenc, jelenlegi főbirót jelöli ki. Kimondja ezzel kapcsolatban azt is, hogy Dénes Sándor jelenleg a nagykanizsai szolgabirósághoz beosztott szolgabirót, mint ilyent megválasztatni óhajtja. A többi járásokra a főszolgabirák — valamint a még szükséges számban választandó szolgabirák kijelölését nyilt kérdésnek hagyja.

Elnöklő Eperjesy Sándor ur azon előterjesztésére, vajjon az esetleg üresedésbe jövő főbirói állásokra kivánnak-e a bizottsági tagok ezuttal jelölni — az értekezlet kimondja, hogy ezt is nyilt kérdésnek hagyja.

Ezzel a tárgy kimeritve levén, elnök a szép számban való megjelenésért köszönetét nyilvánitotta s az értekezletet berekesztette. K. m. f.

Eperjesy Sándor ért. elnök. — *Knortzer György* ért. jegyző.

Az izlés birodalma.

Különös birodalom. Olyan, aminek földrajzi értelemben se vége, se hossza. Határait a térképen piros irónnal kijelölni nem tudjuk, mert határai egyszerüen — nincsenek. Körülölelve, magába foglalva minden elképzelhető vidéket és népet: az egész világon egy és osztatlan. Szuverén urokat, a „rex imperator"-t, ugyan milliók és milliók nevén sem ismerik, sőt létezéséről sem tudnak, de intencióit, parancsolatait — még ha csak részben is — önkéntelenül mindenben követik és érvényre segitik.

A különös birodalomnak államformája is különös. Különös annyiban, hogy dualisztikus, ámde nem a terület, hanem az uralkodó tekintetében. Kettős trónján egy kormánypálcával uralkodik hódoló alattvalói s országai fölött a királyi testvérpár: Izlés és Elegáncia. Annyira hasonlatos azonban egymáshoz a kettő, hogy

TÁRCZA.

Hazám.

— A »Zalai Közlöny« eredeti tárcája. —

Motto: »Hazádnak rendületlenül,
légy hive, oh magyar!«

Hazám! égi üdv édességét érzem,
Ajkaimra, ha szent nevedet veszem.
Zajgnak érzelmeim, mint tengerhabok,
Áramlásaik mérhetlenül nagyok,
Dali zengek, háladalt, hogy fiad vagyok.

Nagy ajándéka vagy, a jó Istennek,
Atyai szemei rajtad pihennek;
Keze alkotott, bájad azért ragyog,
Ringnak kebleden, tavak s folyók nagyok,
Elbüvöl az érzet, hogy fiad vagyok.

Nincs ország, nincs több, ily szép és gyönyörü,
Dicssugár sem vesz mást annyi ugy körül;
Üdül a lelkem, ha csak rád gondolok,
Lángol szerelmem, érted élek, halok,
Elragad a tudat, hogy fiad vagyok.

Tatár török-hadak, pusztitottak már,
Létednek feltünni látszott a határ:
Elhangzottak feletted, a gyászdalok,
Nem haltál meg, védtek isteni karok,
Üdvözölve áldlak, hogy fiad vagyok.

Lenyugvó napod, ujból felragyogott,
Lerázván igát, mit rád ellen rakott;
Éltedért küzdének lelkes bajnokok,
Győztél; fiaid nem maradtak rabok,
Hozsannát kiáltok, hogy fiad vagyok.

Isten kalapján — mond a költő ajka —
Vagy te egy ékes és disses bokréta.
El nem hervadsz, éltetnek bő harmatok,
Oly égő szerelmem, nem ártnak fagyok,
Hálaimát mondok, hogy fiad vagyok.

Magyarok Istene! hozzád esd szavunk,
Add ránk áldásodat s boldog lesz honunk;
Gyámolitsd erőnket és maradj velünk,
Akkor majd megóvjuk, ősi hirnevünk,
Rendületlenül, hazánkhoz hük leszünk.

Nith Norbert.

Wiertz Antal.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Kevesen becsülték, annál többen félreismerték. Megfoghatatlan előttem, hogy volt idő, amikor közönynyel haladtak el e genialis belga festő megnyilatkozásai előtt. S ha akadt egy-egy szemlélője, az is kétkedve, elégületlenül távozott mellőlük; érthetetlen volt és maradt előtte az óriási koncepcióju képhalmaz.

Csoda-e, ha a nem mindennapi alkotó lélek meghasonlott embertársaival? Csoda-e, hogy ez a mélyenérző egyéniség visszavonult a nyilvános élet szereplési teréről, meghasonlott lélekkel oly munkákat teremtett, amelyek csak nagyobbitották a távolságot, mely őt korabeli embertársaitól áthidalhatlan ürként elválasztotta?

Annyi bizonyos, hogy excentrikus lény volt, de excentricitásaiban is a lángész isteni szikrái jelentek meg. Mindegyik képe egy-egy mély gondolatának a kifejezése. S óriási képzelőtehetségével e gondolatokat ugy dolgozta ki, hogy senki sem tudta követni fantáziáját, végre egészen magára maradt sajátos világában. Olyan volt, mint egy Mirabeau a börtönben . . .

S ez végképp elkeseritette. Pedig mily gyönyörü mederben indult meg munkássága. Ilias képeit kezdette festeni s 1835-ben fogott bele nagy müvébe: „A görögök és trójaiak harca Patroclus holttestéért."

Michel Angelo volt a mintaképe; az a titáni lelkü olasz mester, akinek élete sok tekintetben megegyezik a mi belga festőnk pályájával.

Veronese, Murillo, Tintoretto és Rubens is nagy ideákkal kezdették meg munkájukat; de mig Veronese a renaisszanceot, Murillo az ellenreformációt képviselte, addig Rubens szerencsés kézzel és tapintattal a két eladdig különálló világot egymással kibékitette s a sokoldalu Tintoretto is tudott simulni korához.

Nem ugy a mi mesterünk. Amikor látta, hogy nem boldogul, filozofiai eszméket kezdett személyesiteni, de ezzel csak még jobban elidegenitette a közönséget. S ez tette pesszimistává. Erre különben sokat fakgtott lelkének ugy is volt hajlama. Sokat, igen sokat szenvedett ifju éveiben.

Dolgozott hát a magányban, követve a maga észjárását. Ekkor alkotta meg ama képeit, melyeknek szemlélése remegésbe hozza lelkünket a eszünk sziute beleszédül a gondolat mélysége s a kifejezés páratlan művésziességének hatása folytán.

Később, amint rendesen lenni szokott, felismerték tehetségét s az állam ateliert épittetett számára, kikötötte azonban, hogy ő lesz összes müveinek az örököse. S a sokat szenvedett s nélkülözött mester belement a nem éppen tisztességes „üzletbe".

Ma már egy kis muzeum van Brüsselben a hálás utókor jóvoltából, mely a lángeszü festő nevét viseli. Abban van kiállitva mintegy 65 festménye.

Legérdekesebb képe „Un Grand de la terre", ez a Poliphemust ábrázoló 8 m. széles és 9 m. magas művészi alkotás. Óriási méretei dacára Poliphemus Gigasi testét csak ugy tüntethette fel, hogy hajlott állásban festette meg a kolosszális izomembert: fej és kéz majdnem a földet érintik. Egyik kezében botját tartja, (kitépett fiatal fa,) másik kezével egy görög után nyul; fogaival marcangol egy másik görögöt, a harmadikat meg bal lábával tapossa agyon. Ulixes kardjához kap, de a borzasztó látványon karja megmerevül; a háttérben lobog a tüz, jobbról Ulixes menekülő társai.

Ilyen hatalmas képeket szeretett Wiertz festeni. Ily nagyméretü a „Homeri küzdelem" c. képe is. De legbizzarabb valamennyi között „Egy levágott fej gondolatai s víziói" c. festménye, amely tulajdonképpen tiltakozás akar lenni a halálbüntetés ellen.

Rendkivül idegfeszitő „Éhség, őrület, gaztett" c. képe, melyen egy proletár nő éppen most született gyermekét öli le. Rettenetes hatása van az emberre ennek a képnek a szemlélése, pedig a legnemesebb intenció vezérelte az alkotásban: fel akarta kelteni a nagy nyomor iránti részvétet.

„Utolsó ágyu" c. festménye egy csodálatos vizió. Hullákkal boritott csatamezőn megjelenik a civilizáció geniusza, kisérve a béke angyalai s a tudósok, költők nagy serege által s mig alól még folyik az ádáz küzdelem, a civilizáció az utolsó ágyu után nyul s összetöri. Rendkivüli gondolat, egy exaltált lélek látománya.

Épp ily magas koncepciója van „A pokol lázadása az ég ellen" c. képének: Győz rajta a jó szellem s az angyalok lángoló pallossal üzik el a daemonokat.

De legyen elég ez egyszer a sorozatból. E képek eléggé élénk tárják a belga festő lelki erejét, óriási alkotó képességét, mely csak egyszer hagyja el Akkor is lehetetlent akar produkálni. A fél életet és a fél halált akarja megfesteni „a test utolsó remegését, a felszabaduló lélek első sejdítését." Természetes, hogy ez a kép nem sikerülhetett, bár egész lelkét beleöntötte a három részből álló festménybe. Első perc: „a bakón:" 2-ik perc: „a bakó alatt;" 3-ik perc: „az örökkévalóságban," a mikor elszáll a testből a lélek, fel a csillagokhoz . . . Megfoghatatlan össze-visszaság az egész, egy chaosz, maga a nirvana . . .

Nem voltam még a szerencsés helyzetben, hogy a Wiertz muzeumot láthattam volna. De láttam és tanulmányoztam a művészi reprodukciókat. S képzeletben magam elé varázsoltam azt a daemoni erőt kisugárzó termet, egy megfestett gondolatvilágot: a nemes haragot, a lobogó érzéseket s indulatokat, a lángoló panaszt, a szenvedő emberiség jajkiáltását . . . . Önkéntelenül is Dante Infernoja jut eszembe.

Igazán kár, hogy ez a nagy mester durva anyagon terpentinnel dolgozott. Ma már repedeznek képei, melyek igy az örök pusztulásnak vannak kitéve

Szöllősi Arnold.

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

olykor a legjáratosabb szemet is megtéveszti. Hűségesen megosztva az uralkodás torhét, egymást folyton kiegésziteni törekszenek és akkora bennük a finom tapintat, a velők született helyes érzék, hogy soha egymással ellenkezésbe nem jutnak, és a mit az egyik kimond, a másik, föltétel nélkül, nyomban szentesiti.

Az izlés etikai birodalma nagy általánosságban — mondhatjuk — a divat (értvén természetesen ez utóbbin nemcsak a ruházkodás divatját) par excellence székhelye a szalon; hercegei és grófjai a szorosabb értelemben vett, fő- és köznemesei a tágabb értelemben vett „társaság". (Ceremóniás-mestere — nálunk — Mangold Béla Kolos.)

*

Szabatosan, doktrinér módra meghatározni izlést és eleganciát nem éppen könnyű. — de nem is helyes. A mint hogy kereken nem jelenthetjük ki egyik dologról, hogy izléses és elegáns, a másikról pedig, hogy nem az. Sok függ az egyéntől, a ki, a helytől, a hol, és az időtől, a mikor birál; meg azután egyéb tekintetektől is.

De ha mindenképpen disztingválni akarunk, ha a két — valójában együvé tartozó — fogalmat külön-külön elemezzük, legtöbb igazsággal ugy fejezhetnők ki magunkat, hogy az izlés oly lelki szervünk, mely a szépet érzékiti, rögziti meg, az elegáncia pedig semmi egyéb, mint — a lehelő legrövidebben szólva — a modern „szép", a minek a franciák a „chic" nevet adták.

Képletesen az izlést — mint őserőt — hatalmas fához is hasonlithatjuk, melynek törzsöke körül egy nemes folyondár — az elegáncia — kuszik a magasba, át meg átjárja a hatalmas lombozatot, rácsavarodik minden egyes ágára és a kettő ezután egy egészet képezve, együtt él és virul tovább.

*

Nagyjában azonban elegáncia és izlés talán mégis a ruházkodásra szól, vagyis a szó szoros értelmében vett külsőnkre, mert ez az. a mi embertársainknak rajtunk legelébb szemébe ötlik és ezért velők szemben bizonyos tartozást ró ránk. Azon tartozást tudniillik, hogy megválogassuk némiképp és rendben tartsuk azt, a mi lényeges tartozékunk, külső ékünk; hogy e tekintetben magunkat először önmagunk megbecsüljük, nehogy egyéb jótulajdonaink megitélésében mások már előre megzavartassanak.

A fizikai törvény, hogy a természetben semmi sem vész el, csak átalakul: ittis megáll Az izlés — mint magasabb szempont, mint cél — egy és örök és csak eszközeinek ad ujabb meg ujabb formát, legtöbbször öntudatosan, de olykor szeszélyből is. Anyag, szin és alak szinte hétről-hétre más, és változnak nem egyszer oly kiszámithatatlanul, mint kaleidoszkopban a kövek: az izlés azonban fenségéből mit sem veszit, sőt, mint a felhők mögül előbuvó nap, annál fényesebben, annál tisztábban tündököl ujra.

És nagyon téved, a ki azt hiszi, hogy az ő izlése sorsát teljesen a szabó és a divatárus intézik. Ha még oly lelkiismeretes pontossággal magára rakja is a mit ezok neki szezonról-szezonra hazaküldenek, ha alkalomadtán még ugy bujja is a divat lexikonját, ez még mind nem mentesiti őt azon kötelezettség alól, hogy az izlés meg az elegáncia követelményeivel valamit céltudatosan is törődjék. A gépiesen gyakorolt, alkalmi elegáncia éppen annyit ér mint a hirlapokból szedett műveltség. Ha hiányzik az az ép érzék, az a nemesebb fölfogás, mely külsőnket kellemes összhangba hozza belső énünkkel, akkor hiábavaló volt a fáradozás. Ez a szimetria nem kevésbbé fontos, mint az, a mely a mértani tudománynak egyik elengedhetetlen, alapvető kellékét képezi. Az arányosság — bátran mondhatjuk — precizió, sőt majdnem több annál.

Izlés és elegáncia folyton-folyvást forrong át- meg átalakul és mindinkább tökéletesbülve, közeledik a tisztult jóizlés ideálja felé. Forrongásában — tűzhányómód a — eldobja magától, a mit a divat elhamarkodottságában ráerőszakolt, vagyis az Izlés támogatja az Eleganciát, hogy az önkényes hajlamu, elbizakodott Divatot megzabolázza.

Fokozást az elegáncia nem tür és nyugodt medréből magát kiszoritani nem engedi. „Természetesség és diszkréció" a jeligéje, nem pedig „keresettség". Talelegáncia pedig — nem elegáncia. A hol nincs meg a rá való természetes hajlam, a szükséges intellektus, ott egy kis lólábacska mindig kilátszik. Mert az igazi elegáncia megnyilatkozása mindig és minden körülmények között spontán.

Mi magyarázná meg ösztönszerű irtózásunkat mindattól a mi izléstelen, miért működnék bennünk föltartóztathatatlanul ezen — hogy ugy mondjuk horror insulsitatis, ha jobb belátásunk nem szorulna folyton az izlés támogatására, ha az izlés nem volna számunkra életszükséglet, lényeges és fontos életszükséglet, „sine qua non"!?...

*

Ha az eleganciát és izlést manapság lőleg az öltözködésre, a különleges „divat"-ra vonatkoztatják is, van azért egyebütt is jelentősége, számos téren.

Vagy ki tagadhatná az izlésnek nagy és magasztos szerepét a képzőművészetekben: épitészetben, szobrászatban és festészetben? Hiszen — hogy csak egyet említsek — nem-e elragadóan kecses többi szinházunkhoz képest a „kis" Vigszinház, mely a rokokó-stil elegáns könnyedségét juttatja kifejezésre? Avagy rosszul cselekedett-e Margittay Tihamér zsánerképfestőnk, a midőn csaknem összes képei szinteréül a szalont választotta, melyet föntebb az elegáncia székhelyének voltam bátor nevezni?...

De nem tagadhatja meg az elegáncia követelményeit az előadó művészet sem. Modern ének és zene némi eleganciát mindenkor föltételez és nem létezhetik izlés — sok-sok izlés! — nélkül a szinművészet.

Nem nélkülözheti semmiképpen az izlést és eleganciát az irodalom sem, melyben egy Herceg Ferenc, egy Pekár Gyula, egy Salamon Ödön épp oly elegáns mint stilista, a milyen elegáns mint ember.

Eleganciát és izlést keres ma az ipar is, ugy, hogy például az asztalosművészet egy-egy remeke a legszigorubb műbirálót is bámulatba képes ejteni. Eleganciára törekszik továbbá lakás és konyha, és a főzés művészete sem éri be ma már a tisztán fizikai izléssel.

Azonban elegáncia és csin kell, hogy nyilvánuljon a modern ember, férfi vagy nő, föllépésében és gondolkozásában; keresetlen, de azért választékos izlés beszédében, modorában és minden egyes gesztusában.

Még a mulatozásba is, a mi speciális „sirva vigadozásunk"-ba is kell valami eleganciát belevinni, a mi azt mintegy megnemesbiti, szögletességeit enyhiti. És kitetszik az izlés szülte elegáncia ezer meg ezer aprólékos dologból, a mire közönségesen ügyet sem vetünk, de a mi a lélekbuvárnak fáklya, mely bensőnkbe világit. Egy háromsoros levél például, vagy egy üres névjegy, ékesebben szól olykor a leghosszabb jellemrajznál.

*

...Mi gyarló földi lények, legyünk bár nyelvre és szokásokra, erényeinkre és hibáinkra nézve még oly különfélék, és legyenek bár törekvéseink még oly széthuzók, ime egy dologban mégis találkozunk: — Téged dicsőitünk, Neked hódolunk többé-kevésbbé, isteni Divat!

Ámon Ottó.

Társadalmi életünk.

Mint a történelemből tudjuk, a magyar nemzetnek legfőbb baja a pártoskodás és egyenetlenség volt. Egyetlen eset sem fordul elő hazánk ezeréves históriájában, mely az egész nemzetet kivétel nélkül egy célra lelkesitette volna, mindig akadt egy-egy — majd kisebb, majd nagyobb töredék — mi teljes erejéből a cél megakadályozására tört.

Az egyenetlenség ma is legfőbb hibája a magyarnak, nincs oly talpalatnyi föld az országban, hol a lakósság összetartó lenne, falukban, városokban, egyesületekben, kaszinókban, mindenütt van négyötféle párt. A pártok árnyalatokra, az árnyalatok szintén pártokra, az árnyalati pártok pedig alpártokra oszlanak.

E nemzeti hiba alapján Nagykanizsa az ország legmagyarabb városa. Van 23000 lakósa, 1000 művelt embere és három magas szinvonalon álló egylete. Ezer emberhez három egylet, ezer léleknek egy Kaszinó, Polgári Egylet és Társaskör. igazán elmondhatjuk, hogy gazdagok vagyunk. Ezer müvelt ember nem tud egy akaraton lenni, egy egyesületet alkotni felvirágoztatni, hanem három egyletet alkot és tengődik mindegyik, küzd a létfentartás erős ösztönével a sors viharai ellen.

Álljunk meg egy pillanatra. Képzeljünk egy kicsit. Vajjon milyen pezsgő társadalmi élet keletkezne városunkban, ha lenne egy oly egylet, mely a város mindazon elemeit egyesitené magában, kik jelenleg három sőt négy egyletben vannak szétoszolva. Táncmulatságokat, tréfás estélyeket, kedélyes vacsorákat, nyáron társas kirándulásokat rendezhetnének minden deficit nélkül.

Nézzük a munkásképző egyletet. Olyan összetartás uralkodik tagjai között, milyen a mi torzsalkodó magyarjaink előtt érthetetlen. Érdekes vizsgálni azt a testületi szellemet, mi ezt a szerényen kezdődő egyletet a virágzás legmagasabb fokára — jelenlegi állapotára — emelte.

A többi egyletek mereven mozdulatlanul állanak, kártyával, olvasással, billiárdozással töltik az időt, ha valami másba kapnak, nem sikerül. Céljának egyik sem felel meg, mert egyik sem tudja a társadalmat egyesiteni, tagjai még a saját egyletük iránt is közönynyel viseltetnek, a tagok kerülik egymást, mindegyik örül, ha maga van.

Valami fásultság nehezedik az egész társadalomra, mi elálmosit és megdermeszt bennünket. Nincs egyetlen intézményünk mi közös célra egyesiteni bennünket, mindegyikünk legjobban szereti önmagát.

Hibás az egész rendszerünk. Kasztokat állitunk fel, mert hiányát érezzük a régi nemesi intézménynek s kell egy osztály, melyet lenézzünk s viszont kell egy, melybe kapaszkodjunk, melynek hódoljunk, mely előtt tömjénezzünk.

A Társas-kör mint dzsentry kör lenézi a Polgári Egyletet. A Polgári Egylet fitymálja a német Kaszinót, a Kaszinó különbnek tartja magát az Egyletnél, mivel az ő tagsági dija magasabb és nincsen annyi adóssága.

Még az is hiba az iparosok és hivatalnokok külön egyleteket alkotnak, mennyivel helytelenebb tehát, ha egy és ugyanazon osztályba tartozó egyének három egyletet alkotnak.

Ezelőtt két évvel városunkat bejárta a hir, hogy a Társas kör és az Egylet egyesülni fognak, a „Zalai Közlöny" néhány vezércikket irt s azzal az egész ügy lekerült a napirendről. Az idén a Polgári Egylot, a Társas-kör ismét szándékozott egyesülni, kiküldtek egy közös bizottságot, ez megkezdte tárgyalásait, közgyülés elé terjesztették, de a Társaskör sulyos feltételei miatt az egyesülés abbamaradt.

A felsőbb gőg rétegekben nagyon elharapódzott. A legtöbb táncmulatságra sok egyénnek nem szabad elmenni, mert nem elég előkelő, sokan pedig azért nem mennek el, mert rangjukhoz képest alacsony szinvonaluknak tartják az illető bált, hol megjelenni nem lehet. A mulatságokon egymástól élesen elválasztott csoportokat láthatunk. Egyik csoport a másikat alaposan végigméri. Ha valaki az egyik csoportból átmegy a másikba, nagy csodálkozással fogadják s a saját nyája megvetően vizsgálja minden mozdulatát. Esetleg, ha valaki magasabb körbe megy, lesujtó pillantásokkal, ajkbiggyesztéssel fogadják a vakmerőt, az illető saját csoportja szánalmasan néz az ingatag felé.

Akár az egyesületeket, akár a vendéglői életet, közéletet vizsgáljuk, arra a tapasztalatra jutunk, hogy az egyenetlenséget nálunk az az ostoba felfuvalkodottság okozza, mely nálunk járványszerűleg uralkodik s mindenüvé befészkelte magát, mely tény annak bizonyitéka, hogy társadalmunk sem liberális, sem demokrata.

A közönséghez.

A „Zalai Közlöny" immár az ötödik évtized küszöbét lépi át. A mult, melyre hivatkozhatunk, nevezetes korszak hazánkra és városunkra nézve egyaránt. Ennek a korszaknak kiformálódásában nekünk is csekély részünk volt. Meg kellett küzdeni a közönség közönyével. Fel kellett hivnunk szélesebb körök érdeklődését a közügyek iránt. Ki kellett kelnünk ama társüzlet-szellem ellen, mely minden klikk-uralmat jellemez. A mi lapunk sokszor elő tiltakozás volt a maradiság, a nembánomság, az önhittség ellen, mely ma is bizonyos megvetéssel pillant le a helyi sajtóra. Ha közéletünk átalakulásában a tarthatatlan állapotok végpercei bekovetkeznek, ebből nekünk is jut egy kis érdem.

Résen fogunk állni továbbra is; a közérdek védelmezői leszünk ezentul is a nyilvánosság foruma előtt.

De küzdelmünket csak a közönség lelkes támogatása teszi lehetővé Ezt a támogatást kérjük továbbra is.

Ifj. Wajdits József, A ZALAI KÖZLÖNY kiadója. — Dr. Villányi Henrik, A ZALAI KÖZLÖNY szerkesztője.

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

egy évre . . 10 kor.
fél évre . . 5 „

HIREK.

— **Házasságok.** Keude Artur, aradi bornagykereskedő f. hó 17-én d. e. 11 órakor vezeti oltárhoz Fischer Irén urleányt, Fischer Ignác magánzó leányát.

Rapoch Gyula helybeli ügyvéd és városi képviselő f. hó 10-én lépett házasságra Engel Róza urnővel Budapesten.

— **Eljegyzés.** Stern Károly dr. földbirtokos Budapesten eljegyezte Gelsei Gutmann Anna urleányt, gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos és neje magyeri Krausz Róza leányát.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a z.-egerszegi pénzügyigazgatósághoz Gryneusz György pécsi pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá végleges minőségben nevezteki.

— **Tisztujitás.** A vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi szeptember hó 9-én s folytatva tartott közgyülése 23165|388. jk. sz. alatt hozott határozatával, az 1886. XXI. t. c 79 §-a értelmében foganasitandó általános tisztujitás határnapjául f. évi december hó 16-át tüzvén ki, e célból az emlitett napon és a szükséghez képest a következő napokon Zalaegerszegen a vármegyeház gyülés termében d. e. 10 órakor megnyitandó tisztujitó közgyülés fog tartatni.

— **Egy ifju halála.** Szabó Antal volt felső keresk. isk. tanuló f. hó 9-én élte 19. évében meghalt. Az elhunyt emlékét megőrzik iskolatársai és tanárai, mert ő szép reményekre, jogositó derék ifju a szülők reménye és vigasza volt, f. hó 11-én délután temették nagy részvét mellett.

— **Koszorupótló adomány.** F. hó 9-én elhunyt Deutsch Simonné szül. Bachrach Katalin urnő iránti kegyelet jeléül adakoztak. Nagyságos Elek család 50. kor., Ebenspanger Leó ur 25 kor., Dr. Hedesi Sándor ur 5 kor., Esinger Henrik család 5 kor., Kürschner Ignácné urnő 4 kor. Frid Ödönné urnő 4 kor., Hoffmann Mór család 5 kor. Összesen 98 kor. A nagykanizsai Chewra Kadisa.

— **Jótékonyság.** A Kereszt. Jót. Nőegylet karácsonyfájára adakoztak: özv. Inkey Kálmánné 40 kor. özv. Plihál Ferencné 10 kor., Dr. Plihál Victor 10 kor. A nagylelkü adakozóknak hálás köszönetet mond a Ker. Jót. Nőegylet elnöksége.

— **Első dij Zalában.** A magyar földhitelintézet évenként 5000 koronát ajánl fel oly tanitók jutalmazására, kik kitünő faiskolát kezelnek. Ez ötezer koronából egy dij 600 koronás, az első, két dij 400—400 kor. és 18 dij 200—200 kor. Az idén a földmivelésügyi miniszterium a 600 koronás első dijat Borteleky Elek szentandrási (Keszthely mellett) felekezeti tanitónak itélte oda, mint a kinek legszebb és jobb faiskolája s gyümölcsészeti fatenyésztése van. — Üdvözöljük a derék közgazdasági tanitót.

— **Tüz az állomáson** Nagy veszély fenyegette az éjjel a vasuti állomás indóházát. Éjfél után 1 órakor észrevették, hogy a pincéből füst tódul elő. Le akartak menni a pincébe, de mikor az ajtót kinyitották, hatalmas láng csapott ki onnan és elzárta az utat. Rögtön értesitették a tüzoltóságot, mely nagy apparatussal, vonult ki a veszedelem szinhelyére. Ekkor már oly fojtó gőz és füst gomolygott a perronon, hogy a pincéhez még közel sem lehetett jutni. A vonatok kivül állottak meg, a mentési munkálatok szintén csak messziről lettek eszközölve. A pincében, mely éppen az indóház alatt van, gyulladt ki, eddig ismeretlen módon az ott felhalmozott óriási mennyiségü szén. Végre a tüzoltóság a vasuti személyzettel egyetemben 3 órai fáradságos munka után lokalizálta a tüzet.

— **Halálozás.** Elek Lipót a maga és az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szivvel jelenti kedves, felejthetetlen nagynénjök özv. Deutsch Simonné szül. Bachrach Katalin urnőnek 1901. dec. 9-én fél 6 órakor életének 86. évében rövid betegség után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 11-én délután 3 órakor helyeztették az izr. sirkertben örök nyugalomra.

— Zalavármegye turvényhatósági bizottsága gróf Jankovich László dr. főispán elnöklete alatt f. hó 9-én szép számu bizottsági tag részvételével tartotta meg ez évben utolsó közgyülését, melyen a következők tárgyaltattak: Elnöklő főispán a megjelent bizottsági tagokat üdvözölvén a közgyülést megnyitja s bejelenti, hogy Skublics Jenő és Tolnay Tivadar bizottsági tagok elhaltak, melyet a közgyülés sajnálattal vesz tudomásul. A rendes tanácskozás előtt Barca László szép szavakban emlékezett meg Skublics Jenő halálával ért veszteséget. Ezekután a tárgysorozatra áttérve főispán előterjeszti, hogy a gyakorlathoz képest a tárgysorozat rendjén első tárgyul a választások foganatositása tüzessék ki és a következő szavazatszedő küldöttség neveztetett ki Szüca Zsigmond elnöklete alatt: Forster Elek és Glázer Sándor Zakál Henrik elnöklete alatt: Tóth István és Bosnyák Géza: legtöbb szavazatot nyertek Ziegler Kálmán 154, Koller István 153, Hertelendy Ferenc 152, Eperjesy Sándor 149. Dr. Gyömörey Vince 149. Szily Dezső 95, ennélfogva előbbiek az 1902. és 1903. évekre. Szily Dezső pedig 1902. évre megválasztatnak. Stein Miklós bpesti mérnöknek azon kérelmét, hogy a keszthely—tapolcai h. é. vasut segélyezésére megszavazott 160.000 koronát az egyesitett Keszthely vidéki h. é. vasutra minden levonás nélkül kifizesse a közgyülés teljesitette. A Balatontavi gőzhajózási részvénytársaságnak az eddig biztositott 6000 kor. évi segélyt a közgyülés ez évre is folyósitotta. A Balatonfüredi Erzsébet szeretetház segélyezésére a közgyülés 600 koronát szavazott meg. A szt.-lászlói, hadosáni, csesztregi, novai, bellatinci, bakasi és felsőszemenyei választó kerületekben a vármegyei bizottsági tagok megválasztására ujabbi határidőül folyó évi december hó 23-ika tüzetett ki és választási elnökökül Hertelendy József, Tivadar Ferenc, Sándor János, Dervarics János, Vlasits Nándor, Szauveber József és Erkinger István, helyettes elnökökül pedig Ányos Kálmán, Kisfaludy Gyula, Osvald József, Stadel János, Kollár Péter, Koller Nándor és Fábián Zsigmond dr. küldettek ki.

— **Viharos közgyülés.** Szélig Antal sikkasztásának ügyében az „Első nagykanizsai Temetkezési Egylet" vasárnap rendkivül közgyülést tartott, melyen 400 tag jelent meg. A gyülésen Perkó Péter elnökölt, ki, miután a gyülést megnyitotta, átadta a szót Varga Lajos ügyvédnek. Varga Lajos beszédében kijelentette, hogy ő nem ügyésze az egyesületnek és ehhez csupán annyiban van köze, hogy néha jogi tanácsért hozzáfordultak. Majd igyekezett a tagokat felvilágositani, hogy miután a Szélig-ügyben a nyomozás még nincs befejezve, korai még az egyesület vezetőségét mulasztással vádolni. Kérdi tehát az egybegyülteket, hogy akarnak-e a vezetőségnek bizalmat szavazni? Mikor Varga Lajos beszédét bevégezte, akkor az egybegyült 400 tag hozzáfogott egy angol bohózat eljátszásához. Keletkezett óriási lárma, kiabálás, amilyet 400 torok csak előidézni képes. Interpellálták Perkó Péterhez, Varga ügyvédhez, kik pedig a

„Hennebergselyem"
fekete, fehér és szines 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig méterenkint, sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb. (ca 240 különböző minőségben és 2000 szinben rajzokban stb.
Menyasszony-selyem 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr. | S.-foulard mintázott 65 kr.-tól 3 frt. 65 kr.
Selyem-damasztok 65 „ 14 „ 65 „ | Bál-selyem 60 „ 14 „ 65 „
S.-bászir. ruhánként 8 frt. 65 kr. 42 „ 75 „ | Selyem-grenadinok 80 „ 7 „ 65 „
méterenként portó és költségmentesen — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svájcba.
HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállitó

chaosz elől már elmenekültek. A hatalmas zűrzavarból csak néha lehetett egy-egy érthető mondatot kihalászni. Némelyek minden bevezetés nélkül azonnal uj tisztikart akartak választani; sőt valaki már össze is irta a megválasztandók névsorát. Végül pedig, látva, hogy elnök nélkül mire sem mennek, korelnökül megválasztottak maguk közül a legfiatalabbat. Azonban ekkor a fejetlenséget már a rendőrség is megsokalt és a jelenvolt Nagy Lajos rendőrtizedes feloszlatta a gyülést.

— Zoltán-féle csukamájolaj kedvező hatásáról a legbiresebb orvosok igen elismerőleg nyilatkoznak, mert köztudomásu dolog, hogy teljesen szagtalan és iznélküli, erősitő és tápszer, ugy felnőttek mint gyermekek részére. Nagyon kivánatos, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol szokás, hogy gyermekeink 2—3 éves koruktól Zoltán-féle csukamájolajat igyanak, miáltal a scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszertára, Budapesten.

— Esküdtbirósági elnökök. A pécsi kir. itélőtábla elnöke az 1902. év tartamára a nagykanizsai királyi törvényszék esküdtbiróságának elnökéül Tóth László kir. törvényszéki elnököt, helyetteséül pedig Mikos Géza kir. itélőtáblai biró cimmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki birót nevezte ki.

— Uj zenedarabok. Huber Gyula, barcsi plebános, a jó hirnévnek örvendő zeneköltő két uj müvet adott ki. A „Dráva mellől" és „Sőt Csakis." Az egyik 6. eredeti népdalt foglal magában, a másik csárdás. A „Dráva mellől" mosolyogva bus dalokat zeng, a Csárdás a magyar lelket hiven visszatükröző tánc. Aki Huber Gyula lantját és zenei érzését ismeri, eme két uj opus-ban és örömét fogja lelni. A két mü szerző sajátja. Megrendelhetők Barcson Somogymegyében 3 kor. 20 fill.-ért.

— Figyelmeztetés a postát igénybe vevő közönség érdekében. A karácsonyi posta csomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s oly rendkivüli méreket szokott ölteni, hogyha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszités dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni, minek következtében a közönség maga szenved kárt, ha küldeményük vagy nem érkeznek meg rendeltetésök helyére, vagy ha megérkeznek, nem kézbesithetők, vagy végre ha kézbesithetők is a tartalom meg van sérülve romolva etb. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztositja, ennélfogva a postát igénybe vevő közönség figyelmébe a következőket annál nyomatékosabban ajánlom, mert ezeknek figyelmén kivül hagyása az államkincstárnak kártéritési kötelezettségét megszünteti. Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó. Élelmi szerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemü külön-külön burkolandók. Ezüst és aranyneműeket továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos, mert esetleg kártéritésnél figyelembe nem vétetnek, s már a nyomozásnál és a tényállás kiderítését hátráltatja. A csomagoknak általában ugy kell göngyölve lenni, hogy egyrészt a göngyölet (burkolat) a küldemény tartalmát külső befolyás ellen megvédje, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen, másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállitás közben kárt ne tehessen. A csomag tartalmának, minősége, természete a hosszabb vagy rövidebb szállitási ut, vizen vagy szárazon, vasuton vagy kocsin való szállitás majd egyszerübb, majd erősebb és tartósabb csomagolást igényel.

— Milyen ajándékkal kedveskedjünk karácsonyra, ujévre stb. övéinknek, szeretteinknek? Egy nemes barci kanári elbájoló szép énekével, fuvolaszerü futamaival és trilláival, legtöbb esetben több örömet szerez mint akármilyen más ajándék, melynek csak pillanatnyi varázsa szokott lenni. A legváltozatosabban éneklő valódi nemes barci kanárik beszerzésére bizalommal ajánljuk Jone L. asszony világhirü kiviteli cégét St. Andreasberg-ben Harz. A madarak szétküldése még a legnagyobb hidegben is veszély nélkül történik, és egészséges megérkezéseikért a cég kezességet vállal.

— Egy régi megfigyelés. Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az országos meterologiai intézetnek és Falbnak az idő jóslása többnyire ellenkezők. Igy a folyó hétre is az egyik esőt, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik következzék is be, meghülésnek kivagyunk téve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Réthy-féle pemetefű-cukorka.

— Tek. Wilhelm Ferenc urnak udv. gyógyszerész Neunkirchenben Alsó-Ausztria. Nem mulaszthatom el legmélyebb köszönetemet nyilvánitani Nagyságodnak a nékem küldött Wilhelm antiarthritikus és rheuma elleni vértisztitó theájáért, mely a két év óta rheumában szenvedő lábamat megmentette, a mit a n. é. közönség tudomására adok. Tisztelője Rutestörer Henrik Orosmuzó adóbeszedő.

ANYAKONYVI HIREK.

Születések:

— dec. 6-tól 13-ig. —

Farkas Károly kocsis: Katalin.
Dávidovics József földmives: József.
Nagy Antal fogházőr: Elemér.
Tislér László földmives: József.
Buncom Vendel földmives: József.
Kobári Károly napszámos: halvaszületett gyermek.
Vas Julianna szakácsnő: Margit.
Molnár Rozália szakácsnő: Anna.
Piánder Julianna földmives: Maria.
Farkas Katalin házvezető: Ferenc.
Winterstein Izsák ruhatisztitó: Miklós.
Daodi József zenész: Mária.
Péntek Zsigmond kocsis: Ferenc.
Benkő János földmives: Anna.

Halálozások:

— dec. 6-tól 13-ig. —

Kertész Erzsébet r. k. 2 hónapos: bélhurut.
Burka Lóri r. k. szakácsné, 47 éves: vizkór.
Pál István r. k. 12 napos: bélhurut.
Borbély Ferenc r. k. 3 éves: tüdőlob.
Kerca Mária r. k. 22 hónapos: agyhártyalob.
Mikó János r. k. földmives, 58 éves: hörghurut.
Francsics Mária r. k. 3 éves: tüdőlob.
özv. Deutsch Simonné Bachrach Katalin izr. magánzó, 82 éves: tüdőlob.
Major István r. k. földmives, 84 éves: tüdőgümőkór.
Garai Miklós r. k. cipész, 31 éves: tüdővész.
Szabó Antal r. k. tanuló, 19 éves: tüdőgümőkór.
Palkovics István r. k. 2 hónapos: bélhurut.
Németh Julianna r. k. cseléd, 60 éves: tüdőhurut.
Pásztor János r. k. kovács, 68 éves: tüdőlob.

IRODALOM

— A Magyar Könyvtárnak most jelent meg novemberi sorozata, ujabb érdekes és becses füzetekkel gyarapitva e Radó Antal szerkesztette kiváló vállalatot. A 260—261. szám Jókai Mór: Az uj földes ur cimü regényét teszi hozzáférhetővé olcsó iskolai kiadásban. A kettős számot Zliuszky Aladár szerkesztette s látta el igen jeles bevezetéssel és jegyzetekkel. Rendkivül érdekes füzet a 259. szám, Galeotto Marzio hires könyve Mátyás király tréfás bölcs és tréfás mondásairól és cselekedeteiről, a melyet Császár Mihály forditott, tősgyökeres, zamatos magyarsággal. Bevezetése és jegyzetei teljesen megvilágitják és érthetővé teszik Mátyás korabeli müvelődésünk történelmének ez egyik legjelentősebb forrásmunkáját. A 262. szám egy füzet Lenau-költemény Feleki Sándor kiváló forditásában s ki a magyar vérü nagy német poéta legszebb verseinek ez átültetésével igen derék és dicséretes munkát végzett, hiven az eredetihez és igazán költői módon szólaltatva meg Lenaut. A 257—258. szám Brieux szenzációs szinmüvének A vörös talár-nak szines, magyaros forditása, mely Lándor Tivadar tollát dicséri. — A Magyar Könyvtár teljes jegyzéke minden könyvkereskedésben ingyen kapható. Egyes számok, valamint az eddig megjelent számok egyszerre, részletfizetésre megrendelhetők Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében, Budapest VI., Andrássy ut 21.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-árak

— f. évi december 13-án. —

Buza	7 k. 80 fill.	—	8 k. 20 fill.	
Rozs	6 „ 75 „	—	7 „ — „	
Árpa	6 „ 50 „	—	7 „ 50 „	
Tengeri	5 „ 20 „	—	5 „ 40 „	
Zab	7 „ 40 „	—	7 „ 60 „	

50 kilogrammonként.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— Egy népszer. A Moll-féle francia borszesz és só által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmakban, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

WILHELM
antiarthritikus és antireumatikus
Vértisztitóteája
egész csomagokban 2 koronáért az összes gyógytárakban kapható.

VASUTI MENETREND.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	12	óra	52 p.	éjjel	postav.
„	5	„	47 „	regg.	gyorsv.
„	9	„	30 „	„	vegyesv.
„	2	„	10 „	d. u.	postav.
„	5	„	03 „	„	gyorsv.
Bécs (Wien)	12	„	50 „	éjjel	postav.
„	6	„	— „	regg.	szemv.
„	12	„	20 „	d. u.	gyorsv.
„	2	„	— „	„	postav.
Pragerhof	12	„	12 „	éjjel	gyorsv.
„	4	„	42 „	reggel	postav.
„	12	„	10 „	délb.	gyorsv.
„	3	„	47 „	d. u.	postav.
Barcs	4	„	57 „	reggel	„
„	2	„	25 „	d. u.	„
„	4	„	25 „	„	személyv.
Csáktornya	6	„	— „	„	vegyesv.
Z.-Szt.-Iván	5	„	20 „	„	„

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	12	óra	02 p.	éjjel	gy. v.
„	3	„	58 „	regg.	postav.
„	11	„	57 „	d. e	gyorsv.
„	1	„	25 „	d. u.	postav.
„	8	„	45 „	este	szemv.
Bécs (Wien)	3	„	42 „	regg.	postav.
„	1	„	35 „	d. u.	„
„	4	„	08 „	„	gyorsv.
„	10	„	22 „	éjjel	szemv.
Pragerhof	5	„	32 „	reggel	gyorsv.
„	12	„	09 „	délben	postav.
„	4	„	53 „	d. u.	gyorsv.
„	11	„	22 „	éjjel	postav.
Barcs	11	„	10 „	d. e.	szemv.
„	1	„	26 „	d. u.	postav.
„	11	„	52 „	éjjel	„
Csáktornya	8	„	10 „	regg.	vegyesv.
Z.-Szt.-Iván	8	„	05 „	„	„

HIRDETÉSEK.

— **Birtok eladás.** Klostár községben (Horvát-ország) kilenc hold jó szántó föld, ház, az összes melléképületekkel együtt mind legjobb karban ÖT EZER KORONÁÉRT eladó. Bővebbet KRESZINGER LAJOS, Ejurgjevac.

7355. szám/tk. 1901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak, — Valek János és neje Kittenvric Teréz pacsatüttösi lakos végrehajtást szenvedők elleni 64 korona 31 fillér tőke, ebből 59 korona 61 fillér után 1900. évi május hó 31-től járó 5% kamatai, 10 korona 20 fillér végrehajtás kérelmi, 15 korona 30 fillér árverés kérelmi jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a pacsai 638, sz. tjkvben † 2150. hrsz. a. 1100 koronára becsült vargyasi dülőben lévő szőlő borházzal

1902. évi január hó 11. napján
d. e. 10 órakor

Pacsa község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi szept. hó 14. napján.

Nagyon fontos gyomorbetegeknek!
Étvágytalanság, gyomorbajok, rosszullét, fejfájás, rossz emésztéstől gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. megszüntetnek az ismert
Brady féle Máriacelli gyomorcseppek.
MINDEN GYÓGYTÁRBAN KAPHATÓK.
Sok ezer köszönő és hála irat.
Egy üveg ára használati utasitással együtt 40 kr. Kettős üveg 70 kr.
Központi szétküldés C. Brady gyógytára a „Magyar Királyhoz", Bécs I.
Hamisitásoktól óvakodjunk a valódi Máriaczelli gyomorcseppeknek védjegyét és aláirást kell viselni
Ügyeljünk arra, hogy régi hirneves valódi Brady féle Máriacelli gyomorcseppek üvegje 40 kr. Kettős üveg 70 krba kerül, mert a nem valódiak utánzatok olcsóbb áron legtöbbször 35 kr.-ért lesznek eladva.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
órágyára
arany, ezüst és ékszer árak szállitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.
Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

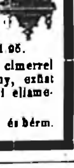

TROPON-SÜTEMÉNYEK a legizletesebbek és a legtáplálóbbak.
TROPON-CAKES (Biscuits) igen jóizü teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló
TROPON-KETSZERSÜLT táplálóbb a közönséges kétszersültnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.
TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngegyomruak számára.
TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbajosok legjobb tápláléka
Minden gyógyszertárban kaphatók.
Utbaigazitást ad: Dr. Röder és Társa, Dr. László Frigyes, oszt. magy. Tropon- és Budapest, VI. Gyár-u 7. táplisztgyárai Klosterneuburg—Bécs.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuznál és meghülésnél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, császári és kir. udvari szállitók. Rudolstadt.

Férfiak ingyen kapnak.
olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán némi bajokban, szifilisben, valamint elveszett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az Intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó némi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az Intézet legiukább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az Intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek mindig bérmentesitendők.

Borcsövek
jótállással keményedés, lyukacsosodás és törékenység ellen.
Kuschnitzky & Grünhut
cs. és kir. udv. szállitók.
Bécs I. Schottenring 5. Budapest VI. Andrássy-ut 20
Minden pincészeti eszköz, szivattyuk stb. kellékek.
Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Oh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!
Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitünő izüek.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR" GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körut 17.
Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyitott.
Kapható Nagykanizsán: Belns Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárakban.

Páris 1900.
„GRAND PRIX"
a legmagasabb kitüntetés.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék.

Eredeti Singer varrógépek a legtökéletesebbek szerkezetben és kivitelben.
Eredeti Singer varrógépek nélkülözhetetlenek családi használatra és ipari célokra.
Eredeti Singer varrógépek a legelterjedtebbek gyári üzemekben.
Eredeti Singer varrógépek fölülmulhatatlanok munkaképességben és tartósságban.
Eredeti Singer varrógépek kitünően alkalmasak a divatos műhimzéshez.

Díjtalan oktatások minden varrásmunkákban és divatos műhimzésben.

Nagy raktár himzőselyemben dus szinválasztékban.

Electromotorok egyes varrógépekhez házihasználatra.

Singer Co. Varrógép Részvénytársaság Nagykanizsa,
Deák Ferenc-tér 2. szám.

A Messmer tea

manapság a hangadó márka. A kitünő keverékek kedveltsége finomabb körökben óriási. Messmer teája a hozzáértők mindennapi reggelije és családról családra tovább ajánlatik.

Mintacsomagok 100 grammonként 1, 1.25, 1.60 és 2 koronáért Strem és Klelnnel Nagykanizsán.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brocburát. Ingyen és bérmentve kapható Schwasen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Z. K. 13/1. 901. **MOLL-SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhét, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telelés, aranyér és a legkülönbözőbb nő betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lapszámlált aradell dobozban 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint földalmaelállapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postantánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Zalamegyei
Gazdasági Takarékpénztár r.-társ
NAGYKANIZSÁN.
Alapittatott 1897. évben.
Elnökök:
Koller István és Hertelendy Béla.
Teljesen befizetett
részvénytőke 500,000 korona.
— Tartalékalap 60,000 korona. —

A legelőnyösebb feltételek mellett leszámitol váltókat, előleget ad értékpapirokra és nyilt hitelt nyujt biztositék mellett.

Jelzálog-kölcsönöket engedélyez házés földbirtokra.

Elfogad betéteket betétkönyvre 4%-ra és folyószámlára megállapodás szerint.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországban és a szomszéd államokban.

Polgár Sándor
m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII. Erzsébetkörut 50
szerz. uj szerkezetü sérvkötöttalátfel, mely a legmodernebb

Utánzás ellen védve 16307. sz. technikai vivmányok között, orvosi kapartisok szerint, a legelőbb helyet foglalja el és a téren a legtökéletesebbnek bizonyult. Fent nevezett cégnél az összes betegápolási cikkek,

kötszerek, gummiáruk

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

(Fenti cimre ügyelni tessék)

Köszönet egy levelezőlapon.

(Alant kozjegyzőileg hitelesitve.

Tisztelt uram! Disznólm nem ettek, s nagyon nyomorultak voltak. Véletlen embereimtől kaptam 1 csomag disznó hizlaló port és csodalatos, disznóimat most nem tudom elegge etetni, s néhány nap óta roppantul hiznak, hála ezen kitünő szernek. Mindenkinek melegen tudom és fogom ajánlani.

Kérek postafordultával 5 kiló disznóhizlaló port.

31/10. 1900. Tisztelettel

Englisch József, vasuti felvigyázó,
Beliscse — Slavonia.

Fenti másolat teljesen megegyezik az eredetivel, mely egy 4 filléres és 2 filléres levelezőlappal ellátott levelező lapra volt irva.

Leibach, 19/1. 3/10.

Plastag Ivan, cs. kir. jegyző.

Dr. Trnkóczy disznó táppora mindon üzletben kapható, ha nem, ugy postán

Trnkóczy gyógytár, Leibach.

1 csomag 50 fillér. 5 csomag 2 korona.

Éneklő kanárik

St.-Andrasberg,

legfinomabb törzsekből 7., 9, 12, 15, 18 koronáért és feljebb szétküldi a már 28 év óta fennálló

JONE L. asszony

ezelőtt Maschke,

szétküldési üzlete.

Árjegyzéket számos köszönő nyilatkozatokat ingyen a „Zalai Közlöny" kiadóhivatala szétküld.

Neustein Fülöp cukrozott hasnajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyü hashajtó fejoldó szer ajánlattatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó dobox 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulat tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

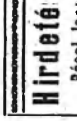

KÉRJUNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utánzásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipótbor" cimzett gyógyszertára Z. E. 9/1.
WIEN, I., Finnkengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Hirdetések
Bécsi lapok,
tovabbá az összes kül- és belföldi lapok hirdetéseit a legolcsóbb árban eszközli a
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN
I., Bez., Seilerstätte 2

Mi a Schapirograph?

Schapirograph határozottan a sokszorositó készülék fekete és sznines nyomásra. 150,000 db. használatban. Ára 30 korona. Kivánatra egy Shapirographot próba használatra 5 napra küldök és nem megfelelő esetben csak bérmentes visszaküldést igénylek. Prospektusok ingyen.

Fritz Pahl, Specialgeschäft für Bureau-Artikel
Wien, 1, Heinrichsgasse 2.

Heim féle
MEIDINGER KÁLYHÁK
A feltaláló
DR MEDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia"-kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk — MEIDINGER-OFEN H. HEIM — utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő kandallók
KÖZPONTI FŰTÉSEK
MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.
Szellőztetési berendezések,
MINDENNEMŰ SZÁRITÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.
Legjobb referenciák. — Prospectusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.
BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRAGA, HYBERNERG. 7.

Zongorák
CHMEL J. ÉS FIA
cs. és kir. udvari zongoragyárosok,
Budapest, Gizella-tér Haas-palota.
Alapittatott 1835-ben.

Legrégibb s legnagyobb zongora- és harmonium-telep hazánkban.

A világ legjobb zongorái és harmoniumjai egyedüli képviselői, mint:
Rosendorfer, Bechstein, Schiedmayer, Kaps, Rönisch, Estey, Wirth stb.
valamint kitünő saját gyártmány.
Jutányos árak, szolid kiszolgálás.
Arjegyzék kivánatra ingyen!

ACETYLEN
KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készüléket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel.
Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb Államaiban

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.

(Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bármentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik

Fémnyomdai munkák bármi fajtát is, vörös sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészitetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők keresztetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1901. december hó 21-én. 51-ik szám. XL. évfolyam.

ZALAI KÖZLÖNY.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
6 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyánegylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Karácsony.

Nagykanizsa, 1901. dec. 20.

A legtökéletesebb ember — a gyermek. Csillagfény az égből, mely leszállt a földre. „Bocsássátok hozzám a kisdedeket, mert övéké a mennyeknek országa“, mondotta Jézus. Es midőn az apostolok versengtek azon, hogy melyik közülük a legnagyobb, közibük állitott egy gyermeket s e szavakkal fedte meg tanitványait: „Bizony-bizony mondom néktek, ha nem lesztek olyanok, mint ime, e gyermek, nem látjátok meg a mennyeknek országát“. Lám, a gyermek a kereszténységben a tökéletesség mintaképe. És mi tudjuk, hogy Jézusnak igaza volt, mert a gyermek ártatlan, a nagyok pedig bünösek. És a mennyország az ártatlanok hona, mig e föld a bünösöké.

Mikor Betlehemben Mária a gyermek Jézust pólyákba takarta s a jászolba fektette, sötét éjjelen, csak a csillagok ragyogtak az égen és egy üstökös jelent meg a ház fölött. Ez az üstökös lett az emberiség utmutatója. A csillagok pedig a gyertyalángok, melyek örömet jelentenek a jóakaratu embereknek. Karácsonykor tehát mindenki örül, kinek szivében él a szeretet.

A szeretetnek első lángja az édes anyáé. Nincs ennél tisztább érzése az emberi kebelnek. Minden kint felejtve, boldog, hogy életet adott gyermekének. Karján ringatja, kebelén táplálja, minden gondját rá forditja. Apolja, tanitja, soha el nem hagyja. Boldog, ha gyermeke boldog s ő minden sorsának osztályosa. Az anyai szeretet hü marad gyermekéhez halála napjáig s mikor elbucsuzik tőle, megáldja. Ennek az anyai szeretetnek eszményképe a Szüz Mária Betlehemben, amint gyermekét mutatja először a szegény pásztoroknak, azután a gazdag királyoknak, hogy mind boruljanak le a gyermek előtt, mert nincs tökéletesebb és kedvesebb lény, mint a gyermek.

A szeretet másik lángja az ártatlanok öröme. Arcának első bája egy mosoly. Szemének tiszta tükrében csak szeretet csillog, mikor anyját öleli, mikor anyját csókolja. Játéka barátság, vágyai édesek s akarata nem ösmér boszut. És mindenik gyermek lelke más és más lángja az isteni teremtésnek. Szeretetből született mindenik.

Millió lángokat látok. Ez a nemzet. Az egész föld csupa láng. Ez az emberiség. Az angyalok azt igérték az emberiségnek Betlehem hajnalán, hogy legyen a földnek békesség. Karácsony ezt jelenti s ezt parancsolja a szeretet. De melyeket látok, az ágyuk és a fegyverek tüze villanását és a dinamit lobbanását, azok nem a szeretet lángjai, az a pokolnak tüze. Kain gyilkolja Ábelt, nép irtja a népet, bün tiporja az ártatlanságot kegyetlenül. Kik ezt megcselekszik, Heródes király utódjai a trónokon és Heródes hóhérjai, kik ki vannak küldve, hogy öljék meg a kisdedeket és azt a hitet, mely Betlehemben a népek megváltására született. Mert nem akarják a népeket megváltani a szolgaságból a szabadságra és a sötétségből a világosságra a hatalmasok, kik pallossal uralkodnak az embereken.

A vérfürdő irtóztató, jajgatás tölti meg a levegőt és az özvegyek és árvák sirását a szelek elhordják a földgömbön köröskörül. A keményszivüek örülnek neki, ők a kinban gyönyörködnek és a gyülöletet élvezik. Mikor kis gyermekek voltak, ezek a nagy királyok és hadvezetők is ártatlanok voltak, a karácsonyfának ők is örültek, velök is játszott testvérjük, a kis Jézus. De elfelejtették, amire tanitotta őket, ezért nincs boldog ünnep most a világon.

A gyertyalángok közt ég az igazság lángja. Gonosztévők rettegik, igazhivők meghiznak benne. Bármi sors üldözzön, nincs veszve, aki hisz s az igazság lángjánál meggyujtja reményét. Mert erős az Isten, ki gyermekeit el nem hagyja.

A védőangyalok, akiket nem látunk, szárnyuk alá veszik a kisdedeket, a szegényeket, a jókat, a szerencsétleneket és mindazokat, akik szenvednek s elvezetik őket a Jézushoz, ki mind megvigasztalja azokat, kik ő hozzá fordulnak. Elvezeti őket a mindentudó és mindenható Atyához, akiről szorongattatásaiban énekeli Szent Dávid:

Uram, az én gondolataim nem a te gondolataid és a te utaid nem az én utaim és ezt fölismeri az én lelkem.

Mindennapi kenyerünket . . . .

A legegyszerübb és legmegkapóbb imádság, amelyet az emberek milliói rebegnek el nap nap után, valóra vált most, hogy eljött az imádságok ideje, beköszöntvén ujból Karácsony szent ünnepe. A Megváltó születésének emléknapja boldogsággal tölti el ujból az embereket, akiknek megadatott, hogy parázsló tüzhely enyhe melegénél, karácsonyfa körül ünnepeljék meg e szent napot. S e napon a kegyes hangulat még a legszegényebbeket is át tudja hatni, ha csak az üres gyomor kegyetlen korgása el nem riasztja a lélekből a megadó nyugalmat. Gyöngéd jótevője az embereknek, aki arra törekszik, hogy e napon megszerezve a szegényeknek és nyomorultaknak a karácsony hangulatát, csillapitva a szegényeknek és nyomorultaknak éhségét. Ezt a szép és megható hivatást vállalta magára a névtelenek egy csoportja. Nem tudta senki, hogy kicsoda tette de egy napon, közvetlenül karácsony előtt, ökölnyi betük hirdették az utcasarkokon, hogy: reggel menjetek el ebbe az utcába, van ott egy ház, abban a házban egy bolt, ott kaptok kenyeret, hogy éhségteket csillapitsátok; mikor elimádkoztátok ábitattal, hogy: add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket, akkor keressétek fel azt a boltot s a ti mindennapi kenyeretek megadatott néktek.

Ime a magyar társadalomnak egy nagy ténye, olyan, amilyent eddig ez a magyar társadalom még nem produkált. Hivalkodás nélkül végzi ezt a cselekedetet, nem tol előtérbe szereplési viszketegben kóros személyeket, nem hirdeti cselekedetét dobszóval, hogy megbámultassa, hanem a feltünésre való minden vágyakozás nélkül cselekszik. És amit legtöbbre tartunk, ebben a cselekedetben van koncepció, van eszme.

Talán az évezredes mindennapi imádság fakasztotta ez eszmét, de a kivitel dicsősége a mi társadalmunké. Előképe lehetett az eszmének nem egy, de tökéletes koncepciójának csak abban a formában mondhatni, ahogy most nálunk megjelenült. Ne lehessen senki aki a forumra kiállhasson sebeivel s hivatkozván nyomoruságára, ne hirdethesse senki, hogy se az állam se a társadalom nem gondoskodik arról, hogy a legelemibb, de leghatalmasabb életszükséglet kielégittetésre leljen; kinek-kinek joga van arra, hogy éhezni ne hagyják: ne mondhassa hát senki, hogy e jogának nem tesz eleget se az állam, se a társadalom. Ezt a szociális eszmét valósitotta meg az az intézmény, melynek neve: ingyen kenyér, ingyen tej de melynek se gazdáját, se alapitóját, se fentartóját nem látjuk, csak azt látjuk, hogy titkos erők alapitották fentartják és ellátják ezt a gyönyörü intézményt. Ha kutatnánk, talán kilalálnók, hogy kik azok a személyek, kik a függöny mögül, láttatlanul mozgatták ezeket az erőket, de bennünket nem a mozgató személyek érdekelnek, hanem az, hogy ezeknek titkos erőknek az összességét egyszerüen ugy hivják, hogy a magyar társadalom. Mi, akik e helyen a magyar társadalom pulzusán szoktuk kezünket tartani, kik megérezni óhajtjuk és szoktuk a magyar társadalom ereinek minden lüktetését, fokozott örömmel látjuk most, hogy a vér e társadalom ereiben most nemcsak hogy lüktet, hanem valósággal megpezsdült és összevissza járja a társadalom egész testét.

Ez az, ami az öröm szavait fakasztja belőlünk, ami szinte épp oly jol esik, mint az, hogy a tél rideg nyomoruságai közepett nem lehet többé ebben a mi világvárosunkban senki, aki azt mondhatja el magáról, hogy éhezik. Nem, nem lehet meg többé a szegénységnek ez a hivalkodása: elpanaszolhatja a szegény, hogy nem jutott ki részére semmi az élet örömeiből, de hogy a legnagyobb nyomoruság, az éhezés jutott ki osztályrészeül, azt többé senki se hirdetheti magáról a mi székesfővárosunkban.

Már most csak az van hátra, hogy ha társadalmunk már volt olyan szerencsés, hogy kipattanthatta az ingyen kenyér intézményének gyönyörü eszméjét, hát akkor koncentrálja is a társadalom minden erejét ez eszme tökéletesitésére. Ez a koncentrálás is legyen példaadás társadalmunk jövendő jótékonysági munkájában. Mert nem volt ezidáig sem hiján társadalmunk a jótékonysági munkának, sőt a legszebb fellendülésnek példáit is láttuk egy-egy intézmény megteremtése körül: de általában mégis elaprózódott társadalmunk jótékonysági munkája. Sok apró alapitványokat leltünk, egy nagy helyett; elkezdtünk sok mindenféle nemes intézményt, de épp ez elaprózódás miatt befejezni keveset tudtunk.

Mennyivel helyesebb lett volna, ha az apró alapitványok e tömkelege helyett inkább egy-egy nagy intézményt terem-

TÁRCZA.

Nagykarácsony ünnepére.

— A »Zalai Közlöny« eredeti tárcája. —

Jelige: »Dicsőség a magasságban Istenuek és a földön békesség a jóakaratu embereknek.«

Dávid városában, tengernyi sok a nép,
Idegen, messze tájak fáradt gyermeki;
Császári ajkakról hangzott le parancsképp,
Ősi származását, hogy bevallja kiki.
Sürgés-forgás kél,
Éjji szállásér,
Gond ül a fejükön, nem kicsiny, de nagy,
A fogadó kevés, az idő meg fagy.

Minden utcát, házat szorgosan bejárnak,
Akad-e számukra valahol csak kis hely;
Gazdagok, szegények nyugalomra vágynak,
A sok fáradalmak hogy már tünjenek el.
S im! már van fedél,
Sok gond véget ér,
Álomra készülnek, egytől egyig mind,
Gondolván, hogy most már nincs több senki kint.

Boldog szent hitükben pedig csalatkoztak,
A setét utcákon, Márja s József bolyong:
Názáretből jövén, sokat fáradoztak,
Itt meg nincs még helyük, szivük azért szorong.
Sirí csend uralg,
Tipegésük halk,
Elfogyott erejük a nagy ut alatt,
Nem kivánnak sokat, csak egy szük falat.

Nagy álmélkodással, tölti az be szivük,
Egész Betlehemben, hogy nincs számukra hely;
Kősziveket nem indit meg nagy kérésük,
Elutasitó a hang, mely ekként felel:
Sok az idegen,
A szük helyeken.
Fel-felsóhajtnak: hol lesz helyük éjre,
Örömtelen vágynak, égi segélyre.

Lépteiket most kifelé irányitják,
Dermesztő hidegtől, hogy meneküljenek;
Örök szégyenére, a várost elhagyják,
Nagy szorongásaik végre, hogy szünjenek.
Betelt óhajuk,
És minden vágyuk,
Kicsiny istálló fogadta őket be,
Enyhíti hideget a barmok lehe.

S ime! elérkezik a boldog pillanat,
S letessi méhének áldott terhét s szüz;
Égi érzeményt kelt benne a gondolat,
Gábor ihlett ajka, e tényhez hogy mit füz.
Atya szülötte,
Jött le a földre,
Őtörvénynek nagy bünét, hogy elvegye,
A kegynek meg sokaságát hozza le.

Körülpólyázva isteni kis gyermekét,
A jászolba hideg szalmára fekteté;
Ráárasztva szivének hő szeretetét,
A kékülő kis tagokat melengeté.
Tulboldog szive,
Uristen vele,
Egeknek hozta le, üdvét a földre,
Meg szent békéjét, a jó emberekre.

Betlehem felett nagy világosság árad,
Elszorult kebellel nézik a pásztorok;
Reszkető szivökben sok félelem támad,
E fény mit jelent? nem tudják a jámborok.
Könnyebbül szivük,
Nagy az örömük,
Elzengi a „Glorlát“ angyalsereg,
Ki ezredek vágya volt, itt szendereg.

Nith Norbert.

A szende feleség.

A »Zalai Közlöny« tárcája.

— Irta: Feourrier Eugen. —

Harmincötéves voltam és agglegény, amiért is elég szemrehányást kellett elszenvednem az ösmerőseimtől.

— Csak nem akarsz örökké agglegény maradni?

Az agglegény az élet fájának korcshajtása, amelyet ki kell vágni! Es mi lesz belőled, ha mi meghalunk? Nem lesz otthonod! Feleség nélkül nincs otthon! Hiszen annyi a fiatal leány . . . ismerünk akárhányat, akiből pompás kis feleség válnék . . .

És — ki tudja hányadszor! — végig kellett hallgatnom a még pártában levő leányismerősök hosszu névsorát.

Bobinhard Imre, öreg szüleinek egyetlen gyermeke; a papa — volt gyáros — jól áll, szép hozomány biztos; Rosenville Celestin, egy disznókereskedő bájos árvája, egyetlen örököse egy öreg dusgazdag nagynéninek, kinek — huszonöt év óta — egyik lába már a sirban.

De hát hiába volt minden.

A sok leány között egyik sem volt kedvemre való, egyik sem volt olyan, akiért szivesen feláldoztam volna legényéletemet.

Szüleim segédcsapatokat kaptak, midőn nagynéném unokanővéremmel együtt látogatásba jött hozzánk.

— Emil! pompás feleséget tudunk a te számodra.

Emil az — én vagyok.

— Nem nekem való! felelem én.

— De igen: házias nevelésü, jó gazdasszony, szerény, szende, de amellett magas müveltségü, ugy rajzol, mint Raphael és ugy énekel, akár egy csalogány, — mondá a néni.

— És ki légyen ez a csodateremtés?

— Verduret Sarolta, felelé nagynéném; és ami szintén nem megvetendő jó tulajdonsága, van ám mit apritana a tejbe. Apja a hadsereg szállitója volt.

— Akkor elhiszem, hogy nem ment tönkre!

— Ha Verduret kisasszony sem fog megtetszeni, akkor igazán lemondok a reményről, hogy valaha megnősülök.

— Én is ismerem Saroltát, — mondá unokanővérem; együtt voltunk a nevelőintézetben. Olyan csendes, szende leány . . . még jutalmat is kapott . . . a szendeség jutalmául egy pompás könyvet adott neki az igazgatónő. Nos mit szólsz hozzá?

— Ha ő nyerte el a szendeség jutalmát, — akkor egy kukkot se szólok!

El lett tehát határozva, a szende Verduret kisasszonnyal meg ismerkedni.

Néhány nap mulva meghivott a Verduret család. Nagynéném mutatott be.

Sarolta kisasszony igen bájos, huszonöt éves leány volt, és az első percben megnyerte tetszésemet. Különösen szép volt, mikor selymes hosszu pilláktól árnyalt szemeit lesütötte és csak ugy titokban vizsgálgatott engem.

El voltam büvölve és siettem a második látogatást is megtenni, és boldog voltam, mikor a szülők megengedték, hogy Sárikának udvarolhatok.

A leányka tartózkodó volt és csak nagyon keveset beszélt; no de annál szaporább nyelvvel dicsérték gyermeküket az öregek.

Amidőn egyszer theára voltam hivatalos, jövendőbelim zongorához ült és elég kellemes, csengő hangon néhány kedves dalt énekelt. Ezen idő alatt a mama a leányának minden előnyös jó tulajdonságát elsorolta. A papa nyugodtan cigarettlizett.

Egy este jövendőbeli anyósom kinyitotta a könyves szekrényt és igaz volt.

— Latja, ezek mind jutalmak. Leányom mindig az első tanuló volt.

A helyzethez illő elismerő arcot vágtam.

— A szendeség jutalmát is ő nyerte el.

— Már hallottam felőle.

— Az igazgatónő egy szép könyvet adott. Akarja látni?

— Boldoggá tesz asszonyom.

A mama egy vaskos könyvet huzott ki a többi közül és büszkén nyujtotta át. Cime „Szerencsétlen királynők“ volt.

Ugy látszik, a történelemben bőven akadnak tragikus sorsu királynők, mert a kötet jó vastag volt. És mindegyik királyné arcképe is emelte a mü diszét, értékét és — vastagságát.

Illő kegyelettel lapozgattam a könyvben és az alatt a boldog anya folyton leányának érdemeit dicsérte és egymás után mutogatta a könyveket, amelyeket Sarolta különböző alkalmakkor kapott.

Mindeddig azonban menyasszony-jelölttemmel bizalmasabban nem beszélgethettem. Kapva kaptam tehát az alkalmon, midőn egy este magunkra maradtunk a szobában, és igy szóltam hozzá.

— Kedves kisasszony, meg akarom kérni kezét, — milyen véleménynyel van felőlem? Sikerült tetszését megnyernem?

— Uram, — szüleim elfogadták önt vejüknek, és mint jól nevelt leány, én

Lapunk mai számához féliv melléklet van csatolva.

tünk vala meg; ezzel legalább egy-egy ágát a jótékonyságnak kimeritően gyakorolhattuk volna életreképes intézményekkel.

Íme, most az ingyen kenyér eszméje jelent meg; forditsuk hát ez intézmény felé jótékonysági érzelmünket. Fejlesszük ki ez intézményt tökéletessé, szervezzük meg városszerte ez intézmény kellékeit; a városnak necsak egyetlenegy pontján szeljünk karéjokat a szegények számára, hanem állitsunk fel a mi szegényeklakta városunkban is telepeket s tegyük oly erőssé ez intézményt, hogy ne legyen a napnak szaka, amelyben nem korlátlan mennyiségben osztogatnók a kenyeret a szükölködőknek.

Jöjjetek ti gazdagok, akiknek szive s erszénye nyitva vagyon a szegények és szükölködők számára; támogassátok ezt az intézményt, amely megadja mindenkinek azt, a mire joga van s a miért hivő lélekkel imádkozik mindenki: a mindennapi kenyeret.

Vajha a szent karácsony-hangulat megszállaná a lelkeket s beoltaná a szivekbe az ingyen kenyér nemes intézményének eszméjét s onnan, ahol a karácsonyfa gyertyáinak fénye világol a gazdagok részére, vajha jutna egy-egy fénysugár azok részére, akik éhségtől elaszottan, térdreroskadva imádkoznak nem többért, csak annyiért, hogy a mi mindennapi kenyerünket add meg nékünk . . . .

Hungarus.

Városi tisztviselők fizetése.

A szó elröppent . . . . az igéret elhangzott . . . . az 1896. évi május 17-én tartott milleniumi diszközgyülés is elmulott. Megvan a jegyzőkönyv eredeti példánya az irattárban ott sárgul ott penészledik mig foszlányokká nem tépődik, a becsületszót pótló aláirások is elmosódnak rajta, a nemzedék kihal . . . . felettünk birálatot mond a történelem, s az ezeréves fennállás ünnepléséről irva keményen elitéli gyászmagyarkákból álló társadalmunkat.

A maradandó emlékek nem egér által is megrágható közgyülési jegyzőkönyvekből, sem gyönyörü szónoklatokból, sem merev szertartásokból és éppenséggel nem éljenzésből állanak, hanem az igéretek megtartásából; a tervezett intézkedések végrehajtásából.

Előttem fekszik a szabályrendelet. Nézem, nézem minden oldalról, gondolkozom felette, de ha a fejem fölrobban is a nagy megeröltetéstől, mint 1892 ben a római puskaporos torony, — nem tudom, hogy mi változott benne. A szavak. A lényeg ugyanaz, más szavakba, más mondatokba öltöztetve.

Szép a változatosság. Mi előbb tán 12. §. volt, az most 48. mi 75. §. volt, az 36. Ujdonsággyanánt kaptunk . . . . bizottságokat.

A bizottságok nagyon hasonlók a cenzurához, mely Petőfi szerint a kalászból kicsépeli a magot és termékenyitő mag helyett maszlagot nyujt, mely bódit bolondit. Ebben hasonló e derék cséplőgép a bizottságokhoz. A bizottságok a tanácsi javaslatokból kiszedik ami jó ami helyes, kicsépelik belőle a magot, s az igy megmaradt szalma kerül a közgyülés elé.

A bizottságokban legtöbbnyire a leghatalmasabbak vannak.

Most már megesett, hogy a szervezési szabályrendeleti bizottság és más illetékes bizottságok megfeledkeztek a közgyülés ünnepélyes igéretéről, — mi helytelen — mert a bizottságok kötelessége a közgyülés hozzá utalt munkálatait kidolgozni, de nincs joguk szembeszállni a képviselőtestülettel és feltételezni azt, hogy ez egy igéretet, nem vált be.

A javaslatnak tisztviselőkről szóló része sérelmes. Az emelkedés nevetségesen csekély. Az eddigi pótlék lesz lakbér és ezenkivül megmarad a pótlék is. A fizetésemelést még csak meg lennénk elégedve. de a lakbér valóságos szégyenpénz. A számtisztek és adótisztek 200 koronás lakbérrel egysorba kerülnek a darabszámra dolgozó csizmadialegényekkel. (?)

A polgármester, főjegyző és árvaszéki tanácsos fizetése szépen emelkedett.

A jegyző — végzett, jegyzői oklevéllel biró egyén — ki fontos szellemi munkát végez, annyi fizetést kap, mint az irattárnok, kinek munkáját néhány hónapi gyakorlattal jegyzői vizsga nélkül is elvégezheti akárki.

A pénztárnok fizetése szintén nagyobb, mint a jegyzőé. Az alkapitányok fizetése az emelés dacára is alacsony. Az árvaszéki irattárnok, iktató és kiadó, ki két ember munkáját végzi, annyi javadalmazással bir, mint más irnok. — Az előadó tanácsos, árvaszéki tanácsos, pénztárnok és I. aljegyző fizetésének egyenlőnek kellene lenni.

A tisztviselők fizetését 20%-al kellene emelni, ezen kivánságukat már eléggé indokolták, felesleges tehát ismétlésekbe bocsátkozni. Bizunk a közgyülés tapintatosságában és jóindulatában.

Csupán a dijnokok fizetése emelkedett lényegesen: 48 koronáról 60 koronára.

A közgyülésnek lesz feladata azokat a sérelmeket orvosolni, melyek ebben a szervezési szabályrendelet tervezetben napvilágot láttak. Ma mindenütt a kis ember védelmére siet a társadalom. Csak mi zárkóznánk el a kor intő szózata elől?

Népnevelés és népkönyvtárak.

A népnevelés manapság egyike a legfontosabb állami feladatoknak. A demokrácia korát éljük; a népképviselet az állami kormányzás minden ágában uralkodó, nem ugy, mint hajdanában a rendiség és a privilegium idejében. Ez a népkormányzat szükségképpen feltételezi a népnevelés forszirozását. Aki sorsát önmaga intézi, annak megkell szerezni ehhez a kellő képesitést, mert különben baj származik az önállóságból Látjuk is, hogy az összes európai államok miként törekesznek a népnevelést minél tökéletesebbé tenni. Moltke szavai óta, hogy a német iskolamesterek mentették meg Németországot, kettős buzgalommal igyekszik minden kormány a népnevelés terén uj s jobb reformokat alkotni s veszszük is észre a haladást. Az uj nemzedék körében ma már Magyarországon sem akadunk analphabetára, hacsak a cigányok között nem.

Ámde a népnevelés terén mégis nagyonnagyon hátra vagyunk. Ha meggondoljuk, mily fontos dolog a törvényhozó testület megválasztása, mennyi politikai érettséget, a sokoldalu állami életnek mily ismeretét teszi szükségessé az, hogy józan s elfogadható meggyőződés képződjön bennünk, akkor belátjuk, hogy ily magasrendü tevékenységhez nagyon kevés az, amit népiskolákban az ismeretek tárából a néppel közlünk. Az irás, olvasás s számolás korántsem elég oly népnek, melyre sorsának önálló intézése van bizva. Az ilyen nép nem elégedhetik oly müveltségi fokkal, mint a császárok korabeli római plebs, melynek ingyen kenyeréről s ingyen játékairól gondoskodott a császár s a patriciatus. Nem elég az orosz muzsik müveltsége, vagy az abszolutisztikus kor francia parasztjáé, akit a helyett, hogy az államkormányzásban részesitettek volna, betyárrá üldözték ki a vadon rengetegbe. Ami népünknek s általában a parlamentaris kormányforma alatt élő népnek mindezt ismernie kell, amiről intézkedik s mindezt megfigyelnie, minden iránt érdeklődnie kell, ami körülötte, állami életének folyamatában történik.

Ez a népmüveltség a demokracia követelménye. Korunk demokratikus törekvéseinek következménye pedig azon intézményeknek létesitése, melyek a népnevelés művét szolgálják. Mert a tökéletesebb népnevelés megvalósitásához a népiskolákon kivül egyéb intézmények is szükségesek. Egyedül az iskola erre nem képes. A gyermek 12—14 éves koráig félig sem sajátithatja el azon ismereteket, melyekre a fent kifejtett célból szüksége van. Kell, hogy ferfikorában tovább képződjék. S mi azt hisszük, hogy a népnevelés legfontosabb része nem a gyermeknevelés, hanem a felnőttek oktatása Az első kevésre képesithet, igazi eredménye csak ennek az utóbbinak lehet. A gyermekkel mindent be kell tanultatni s ezért a tanitás lassu, a felnőttnek csak mutatni kell s ő a megfigyelteken önmagától is tanul. A felnőttek oktatásának pontosságát is belátták már vezető köreink. A budapesti Szabad Lyceum intézménye kifejezése ennek a törekvésnek s tudatnak. S ennek a tudatnak kifejezői s bizonyitékai a népkönyvtárak is. A népkönyvtárak intézménye nálunk nem áll kedvezően. Majd minden városban található népkönyvtár, de mindenütt elhanyagolt állapotban. Igy Kanizsán is. Ki tudja, hogy nálunk létezik egy népkönyvtár is? S aki tudja s ismeri annak kiadványait, az rögtön arról győződik meg, hogy ha valami, akkor bizonyára azok a piszkos sárga lapok terjesztik a kolerát pestist, tuberkolozist s egyébb bacillusos nyavalyát.

Szükséges volna, hogy az ingyenes népkönyvtár ügyét komolyabban vegyük. Egyik hatalmas emeltyüje ez a népnevelés ügyének. Jó könyveket kell adni a nép kezébe, izgató szocialista, avagy — amit épp a mi vidékünkre lehet mondani — klerikalis lapok helyett, amelyek nem felvilágositására, hanem félrevezetésére szolgálnak. A közeli Somogymegye néhány községében valóban mintaszerü állapotok vannak e tekintetben, különösen a kálvinista községekben. Szépen s okosan berendezett könyvtárral rendelkeznek e községek s az idegen, aki beszédbe elegyedik azokkal az egyszerü parasztemberekkel, csudálkozva látja az értelmiségnek azt a magas fokát, melyre ez emberek az önmüvelés folytán emelkedtek. Gyarapodnak is jólétben s nincsenek oly nyomoruságos viszonyok között, mint a mi vidékünk parasztsága.

A népkönyvtár ügyét nálunk vagy egy ujonnan, specialiter a célra keletkező társaságnak kellene megvalósitani vagy pedig már egy létező társaságnak. Azt hisszük, ez az utóbbi könnyebben menne. A szervezkedés nehézségeivel egy már létező társaságnak nem kellene megküzdenie. S itt ismét a Munkásképző Egyesület felé nézünk. Nemrégiben egy Kanizsán létesitendő Szabad Lyceum-féle intézmény eszméjének felvetése alkalmával szintén a Munkásképző Egyletre gondoltunk, s most is ezt teszszük. Ámde ez természetes Városunknak nevelésre szoruló elemét a Munkásképző Egylet egyesiti magában, s ha ő igazán „Képző“ egylet akar lenni, akkor minden ily mozgalmat üdvözölnie kell. Azt hisszük tehát hogy a Munkásképző Egyesület volna a legalkalmasabb arra, hogy kezébe vegye a népkönyvtár ügyét is.

Társadalmi életünk itt Kanizsán nagyon meddő. Nem áll egyébből, mint báli mozgalmakból. Ez azonban nem elég. A társadalomnak manapság fontos feladatai vannak az állam mellett. Mindent, amit az állam elmulaszt, neki kell pótolni. A szegényügy terén a kanizsai társadalom ezt a hivatást betölti: ugyanily hivatás vár rá a népnevelés terén is. Örvendenénk, ha ezt is teljesitené.

A kereskedők társulata szives figyelmébe.

A vasárnap megtartott közgyülésről a helyi sajtóban megjelent jelentést örömmel olvastuk, mert láttuk, hogy a „Kereskedők Társulata“, melynek tagjai közt városunk legérdemesebb és előkelőbb polgárai helyet foglalnak, nem feledkezett meg rólunk, hazánk közgazdasági életének csöndesen működő közkatonáiról: a kereskedelmi alkalmazottakról.

A közgyülés két helyütt is megemlékezett rólunk, t. i. először akkor, midőn a titkári jelentés felemliti, hogy a humanismus követelményeinek is eleget teendő, a legutóbbi választmányi ülés elhatározta, hogy a közgyülés jóváhagyásával elszegényedett kereskedőket és átutazásban lévő segélyre szorult alkalmazottakat utiköltséggel támogatni fognak és másodszor, midőn Zorkovitz Lajos ur a közgyülés figyelmébe ajánlotta a budapesti kereskedelmi és iparkamara által megindított mozgalmat a nyomorgó kereskedelmi alkalmazottak érdekében — mindkét határozatért hálával és elismeréssel adózunk a társulatnak.

De ha már a kereskedelmi alkalmazottak sanyaru helyzeténél tartunk, nem szükséges nekünk a szomszédba menni, volna itthon is tennivaló, van nálunk is elég nyomoruság, ha mindjárt talán nem is oly fokozott mértékben mint a fővárosban. Mert hát minek nevezzem, ha nem nyomoruságnak, hogy városunkban számos oly kereskedelmi alkalmazott kénytelen, hetekig, hónapokig sétálással tölteni drága idejét, kik közül egyik-másik nagyobb előtanulmányokkal és ismeretekkel bir, csupán azért mert a sors nem volt oly kegyes hozzá, hogy ebben a protekciós világban neki egy alkalmas pártfogót adott volna.

Azért bizalommal kérem a kereskedők társulatát, necsak az átutazóban lévő, hanem a helyben tengődő alkalmazottak felé is forditsa tekintetét és hogy, az anyagi támogatás mellett gyakorolja „erkölcsi támogatását“ is, ami felér az előbbivel — egy kis pártfogással sok emberen segitve lenne és azt hiszem, hogy a segélyezés ezen módja nem is járna semmi különös megterheltetéssel. — Csak igy emelkedhetik a társulat, hivatása teljes magaslatára.

Volna ugyan városunkban még egy szakegyesület melynek első sorban kötelessége volna az állás közvetités ügyét kezébe venni, de e tekintetben nem tesz semmit. — Talán a nagyközönségnek nincs is tudomása róla, de van egy fiatal egyesület városunkban „mely ugyan alapszabályokkal nem bir,“ de azért nem restelte felvenni programmjába az állásközvetités intézményét és már ki is bocsátotta „hólapda — rendszer“ szerinti körleveleit. Ez pedig az alig egy esztendős „Egyetértés“ asztaltársaság.

De nézetünk szerint e tekintetben a vezérszerepet jobban vihetné a „kereskedők társulata“, miért is ismételten kérjük, vegye fel programmjába a helyben tartózkodó érdemes kereskedelmi alkalmazottak erkölcsi támogatását is.

Befejezésül volna még egy kérésem, vigye keresztül a kereskedők érdemes társulata erkölcsi tekintélyével azt, amire ezer miniszteri rendelet és a m. k. rendőri tapéntat nem képes, hogy élvezhessék (városunk kereskedelmi alkalmazottainak egy tekintélyes része) a magántisztviselők is a vasárnapi munkaszünet áldásait, mert majdnem hihetetlen, hogy mig máshol a főnökök már megegyeznek a zárórák tekintetében is maguk között, nálunk vannak egyes főnökök, kik azt hiszik hogy az ő házuk (illetve irodájuk) az ő váruk, hol nem parancsol a világon senki. Nem szükséges bővebben kifejtenem, mily visszás és törvényellenes állapot ez, azt minden humánus érzelmü ember hamar belátja, tehát e tekintetben is kérünk és várunk erkölcsi támogatást és bizalommal biszszük és reméljük, hogy a kereskedők társulata, mely a mult közgyülésen irántunk való jóindulatának jelét adta, ezen nem lehetetlen dolgokat kivánó sorainkat nem fogja figyelmen kivül hagyni.

L. V.

Szezonkép.

— Karácsonyi csevegés. —

Alkalmas tárgy egy karácsonyi cikkhez a szegénység, de különösen az árva fiu. Ezt Jókai tette azzá. Az árva fiu, kinek az anyja mosónő volt, aki meghült és meghalt, apját pedig leütötte a hajókötél. Keressünk egy fiut, egy ilyen romantikus csavargót karácsony este a főutcán, kérdezzük meg, hogy érzi magát Nagykanizsán.

A mosónő és a hajós szerencsétlen magzatát nem találjuk sehol. Az a sehonnai, kinek fehérnemüje tiszta, szégyel koldulni, nem szedi fel a szivarvégeket, néninek hivja a kofát és nem lopja meg, ami aszfaltunkon nem található. Ezek ami árváink, kik örökös könyörgéssel ostromolják a szivarzó járó kelők füleit, más vér keverékei. Kanizsát nem mossa tenger, tehát a környéken hajós sem található, ki leeshetne az árbockosárból és mosónőink sem oly lelkiismeretes munkások, hogy hivatásuknak életüket feláldozzák. A mi árváink foglalkozásnélküli cigánygyerekek, vagy rikkancsok. Van köztük egy különösen jóképü facér, különben cigánygyerek, kinek apját — saját állitása szerint — mindig tegnap temették el, anyja pedig időtlen idők óta betegen fekszik a kórházban. Ennek a szerencsétlen beteg asszonynak koldul a gyerek és talán a szivarvégeket is annak hordja. Mint vélekedhetik ez az árva karácsony estéjén?

A frissen esett hó beboritja a zöldet és kellemesen ropog a kései járó kelők melegen bélelt cipői alatt. A bóra erős fényt vet az ablakokon át kisugárzó lámpafény. Bent kellemes az élet. A kályhában barátságosan ropog a hasáb, a lámpa alatt fel van állitva a dusan megrakott fenyő és alatta mosolygó arcu gyerek örül a Jézuska drága ajándékainak. Kint az ablak előtt pedig bámész szemekkel áll a fent részletezett cigánygyerek. A leeresztett függöny egyik sarka félrecsuszik és az árva fiu az arasztnyi résen át kandikál be a mennyországba. Az ő cipői rongyosak, a téli kabát üdvös intézményét nem ismeri; vékony felső kabátjának gallérját feltüri a füléig, a kezeit pedig a nadrágzsebjeiben melegiti. És nem tesz egyebet, csak bámul.

Csodálatos gondolatai lehetnek ennek a cigánygyereknek karácsony este.

Lát odabenn egy sápadt arcu, — a stilszerüség kedveért — nyeszlett urigyereket, meleg kályhát, karácsonyfát, azon sok drágaságot, aranydiót, kardot, puskát, skatulyákat, dobot és egyéb mesés kincseket. Látja, de talán nem is irigyli azokat. Egész természetesnek talál mindent, hogy ő ott kinn fagyoskodjék, az a sápadt meg odabent örüljön a nagy napon.

Aztán, hogy soká szemléli a függönyrésen át a karácsonyi boldogságot, észreveszi, hogy annak az urigyereknek két lova is van.

Erre elgondolkodik a csavargó. Lám annak kettő van és neki egy sincs. Sokáig gondolkodik e tárgy felett, aztán elvonul az ablak alól, mert ha ott éri a rendőr ily késő esti órákban, beviszi „egyszer huszonnégy“ órára. Tovább megy, a fejét ingatja jobbra-balra, látszik, hogy nincs megelégedve a világ folyásával. Azt gondolja magában, hogy mégsem igazságos ember a polgármester, a sarki boltos, a rendőr, vagy a szolgabirósági hajdu, vagy mit tudja ő ki; szóval nem igazságos ember, aki a pénzt a világon szétosztja. Hallotta ő ezt már többször mondani az apjától, kit tegnap temettek el és az anyjától is, ki a kórházban fekszik, csakhogy erősebb szavakkal és nem éppen falovakra vonatkozólag. Husz év mulva már ez a gyerek sem a falovak miatt fogja igazságtalannak tartani a polgármestert.

Otthon a gyerek, miután anyja eldögönyözte, hogy sokáig csavargott és nem keresett semmit, lefekszik a szalmára, elalszik és azt álmodja, hogy a piacon kedvére elagyabugyálta, véresre öklözte azt a nyeszlett urigyereket, mert mégis csak abban testesedett meg az igazságtalanság.

---

tartozom engedelmeskedni szüleim akaratának.

— Oh Istenem! — kiáltottam fel csalódva, ez még nekem nem elég! Nekem nem szülői akarat a mérvadó.

Sarolta lesütötte szemeit.

— Ezzel én nem mondtam, hogy az én akaratom más!

— Tehát . . . tehát beleegyezik? Megkérhetem kezét?

És megragadva kacsóit, forró csókot nyomtam kezére, melyet egy ideig az én kezemben felejtett.

Unokanővéremnek igaza volt, menyasszonyom angyali jósága, szelidsége páratlan volt. Szinte érdemetlennek tartottam magam ily drága kincsre, de ez azért nem akadályozott meg, hogy az esküvőt a lehetőleg sürgessem.

Csakhamar meg is történt. A papa nagy fényt fejtett ki, az összes rokonokat, ismerősöket meghivta, akik egytől egyig meg is jelentek. Feleségem minta-háziasszony volt és bájjal, előkelőséggel felelt meg fárasztó tisztének. Mindenki részére volt egy nyájas szava, kedves mosolya, — büszke voltam reá s boldog, hogy enyémnek mondhatom.

Végre, végre az utolsó vendég után is becsukódott az ajtó.

— Hála istennek! — kiáltám megkönnyebbülten, csakhogy már ettől is megszabadultunk. Azt hiszem, sohase lesz vége a vendégjárásnak.

— Ön nem udvarias! barátainkról hogy nyilatkozhatik igy! — szólt nőm szemrehányólag.

— No de ez mellékes, édesem! A fő, hogy végre magunk vagyunk!

Most azután csevegheltünk egymással.

Tárcámat elővéve, egy szivarkát tettem magam elé

— Reménylem, hogy itt csak nem fog cigarettezni.

— Oh csak egy, csak egyetlen egy cigarettet!

— Semmi esetre! — tiltakozott élénken feleségem.

— No de édes feleségem . . .

— Nem!

— Annyira ellenszenves önnek a dohány füstje?

— Azt nem mondhatnám, de nem akarom, hogy most rágyujtson.

— De hiszen édes atyja egész nap pipázik.

— Az édes atyám!

— Nekem nem szabad?

— Nem! Nem! Nem fogom türni! Ezt régen eltökéltem magamban és az én akaratomat önnek tiszteletben kell tartani. A nőknek nem kell mindig az áldozati bárány szerepére kárhoztatva lenniök, — a férfiak csalódnak ha azt hiszik, hogy minden nő egyforma. Az én akaratomnak fogok tudni érvényt szerezni!

— Itt valami csoda történt, — gondoltam magamban; ez az én feleségem? Ez az a szende félénk leányka? — Lehetetlen.

— Szivecském, ne ingereld magad ilyen semmiségért. Különben is a házas élet első és főtörvénye az egymás iránti gyengédség, és szemet hunyni kölcsönösen egymás gyengéire. A cigarettezéshez annyira hozzá szoktam, hogy arról lemondani nem tudok.

— Ön le fog mondani!

— Tehát nem tréfál? Ön komolyan beszél?

— Ha nem hiszi, merjen rágyujtani! Megtiltom!

— És én pedig megtiltom önnek, hogy velem ily hangon beszéljen.

Alig fejeztem be a mondatot, már is repült hozzám valami.

Lehajoltam és felvettem.

Könyv volt.

A „Szerencsétlen királynők“ volt.

A feleségem jutalomkönyve volt, amelyet — szendeségeért kapott.

Visszatetsző az ilyen kép karácsony ünnepén. Szemtelenek a szegények, hogy ilyenkor is mozogni mernek és arrogáns ez a cigánygyerek, hogy cikktémává tolja fal magát. Pedig a pap este azt predikálja, hogy boldogok a szegények, mert övék leend a mennyeknek országa.

A templom egyik sarkában egy öreg dijnok hallgatja a pap beszédét, kinek nyolc gyermeke van (a dijnoknak) és azon töprenkedik, hogy nem lehetne-e valahogy az uristentől előleget kérni.

A harangok kongnak-bongnak, ábitat száll a légen át a szivekbe, hoz reményt és nyugalmat. Az oltár előtt térdel az urnő és mellette a cselédje. Az öreg dijnok gyertyákat gyujt a nyolc neveletlen gyereknek, a cigánygyerek boldogan alszik a templom egy zugában. A cigány, kit tegnap eltemettek, üdvözülten a mennyországba száll, a cigányasszony pedig a kórházban ma jobban érzi magát.

Ma született a Megváltó.

N. S.

A közönséghez.

A „Zalai Kozlony" immár az ötödik évtized küszöbét lépi át. A mult, melyre hivatkozhatunk, nevezetes korszak hazánkra és városunkra nézve egyaránt. Ennek a korszaknak kijormálódásában nekünk is csekély részünk volt. Meg kellett küzdeni a közönség közönyével. Fel kellett hivnunk szélesebb körök érdeklődését a közügyek iránt. Ki kel.ett kelnünk ama társüzlet-szellem ellen, mely minden klikk-uralmat jellemez. A mi lapunk sokszor elö tiltakozás volt a maradiság, a nemhánomság, az önhittség ellen, mely ma is bizonyos megvetéssel pillant le a helyi sajtóra. Ha közéletünk átalakulásában a tarthatatlan állapotok végpercei bekövetkeznek, ebből nekünk is jut egy kis érdem.

Résen jogunk állni továbbra is; a közérdek védelmezöi leszünk ezentul is a nyilvánosság joruma elött.

De küzdelmünket csak a közönség lelkes támogatása teszi lehetövé. Ezt a támogatást kérjük továbbra is

Ifj. Wajdits József
A ZALAI KÖZLÖNY kiadója.

Dr. Villányi Henrik
A ZALAI KÖZLÖNY szerkesztője.

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

egy évre . . 10 kor.
fél évre . . 5 „

HIREK.

— **Vármegyei tisztujitás.** Zalavármegye törvényhatósága folyó hó 16 án tartotta tisztujitó közgyülését. Gróf Jankovich László dr. főispán elnöklete alatt. A tisztujitó szék tartamára főispán jegyzőül Hajik Istvánt, tiszti ügyészül pedig Szigethy Elemér drt. helyettesiti, a jegyzőkönyv hitelesitésére pedig Ilátzki Kálmán és Udvardy Ignác bizotta. tagokat kéri fel. Csertán Károly alispán, ugy a maga, mint tisztikara nevében hálásan megkoszöni Zalavármegye közönségének bizalmát, amelyből folyólag a tisztikar állásait viselni szerencsés volt. Koller István inditványozza, hogy a közgyülés mondjon köszönetet a lelépett megyei tisztikarnak. A közgyülés élénk és szünni nem akaró éljenzés közt az inditványt magáévá tette. A tiszlujitás megejthetése céljából a közgyülés a kijelölő választmányba dr. Gyömörey Vince, Koller István és Szily Dezső választatott meg, a főispán által pedig Bogyai Máté, Barca László és Ziegler Kálmán neveztetett ki. A kijelölő választmány eljárásának befejezése után a közgyülés ujból megnyittatván, az alispáni állásra jelöltetett Csertán Károly, főjegyzőire Árvay Lajos, 1. aljegyzőire Czukelter Lajos, 2. aljegyzőire Vizy Géza, 3. Bódy Zoltán, 4. Kaufmann Mátyás, 5. Bubics Tivadar, t. főügyészire Thassy Kristóf, főpénztárnokira Marton László, alpénztárnokira Vidócy Pál, árv. elnöki állásra Trsztyánszky Ödön, árv. ülnöki állásokra jelöltettek a következő sorrendben: Zarka Zzigmond dr., Málics József, Csák Károly dr., Csosznák Ödön, Kadák Pál dr., Ellmann Ödön, Czebe Károly, Ábrahám Ernő dr., és Máleter László dr. Árvaszéki jegyzővé megválasztattak szintén egyhangulag Hann János, árv. aljegyzővé Tuboly Sándor, Végess János és Marik Pál dr., árv. pénztárnokká Vörös György, tapolcai járási főszolgabiró Szentmiklóssy Gyula, sümegivé: Füzik Gyula, zaztgróti Malatinszky Ferenc nagykanizsai Viosz Ferenc pacsai Gaál Miklós, zalaegerszegi Thassy Lajos, letenyei Merkly Antal, perlaki Kovács Rezső, csáktornyai Kolbenschlag Béla, keszthelyi Takács Imre s a novai Mager István eddigi főszolgabirák. Az alsó-lendvaira Székely Emil viszonylagos többséggel fősz. biróvá megválasztatott; szolgabirói állásokra Sághváry Jenő dr., Karácsony Kálmán, Molnár János, Dienes Sándor, Pálfy László, Bogyay György, Blaha Sándor, dr. Gájásy Lajos, ifj Szalmay József, Mezricky Jenő és Csák Árpád szolgabirák, Székely Emil helyébe egyhangulag Farkas István tb. szolgabiró választtatott meg. Főispán Tuboly Gyula drt. tb. tiszti ügyészi és dr. Ciuder Istvánt tb. tiszti főügyészi; Krarovec Ignác, Lukanich Gábor, Böhm Szidney, Király Mór, és Henny Ödön dr. járás orvosokat tb. tiszti főorvosi állásokban, továbbá Mojzer György. drt. tb. járás orvosi és Torányi Ferenc drt. tb. szolgabirói állásaikban megerősiti és végül Hajik István zalaegerszegi ügyvédet tb. tiszti főügyészszé, Szekeres József dr. kanizsai kórházi igazgató főorvost tb. főorvossá és ifj. Szalmay József szolgabirát tb. főszolgabiróvá nevezte ki. A tisztujitó közgyülés lelkes hangulatban délután 1 órakor véget ért.

— **Javitó vizsgák.** A felső keresk. iskolában f. hó 18-án javitó érettségi vizsgák voltak Kirchner Béla c. főigazgató és Haltai József, a keresk. miniszter kiküldött biztosa elnöklete alatt. A négy jelentkezett jelölt a követelményeknek megfelelt.

— **Felolvasás.** Az. Irod. és Műv. Kör vasárnapi felolvasó délutánja a szokott látogatottságnak örvendett. Hajdu Gyula hatással szavalta a „Gólyához" cimü költeményt és Kalcsok Leo főgimnáziumi tanár szellemesen olvasott fel az „Iluzió„-ról. A műsor 3-ik pontja megváltozott, mert Fosselhofer István helyett a dalárda lépett fel, s néhány kuruc dallal lelkesitette a megjelent közönséget.

— **Közgyülések.** Nagykanizsa r. t. város képviselő testülete 1901 évi december hó 21-én délután 3 órakor kezdődőleg a nagykanizsai Polgári Egylet nagytermében rendkivüli közgyülést tartott, melynek tárgysorozata a következő volt: 1. A v. képviselő testületnek 76|901. jkv. sz. a. határozata alapján a hercegi ingatlanok vételi ügye. 2. Tanácsi előterjesztés a közgyülés jovahagyása folytán a hercegi ingatlanok átvétele tárgyában. 3. A v. képviselő testületnek 78|jkv. sz. a. határozatából a temetők kibővitéséhez szükséges ingatlanok megvételi ügye. 4. A v. képviselő testületnek 78|jkv. sz. a határozatából Vajda Palek Antalné Horváth Rozália tulajdonát képező ingatlan vételi ügye. 5. Tanácsi jelentés az állami boritaladó és husfogyasztási adónak 1902—1904-ig terjedő időre történt megvétele tárgyában. 6. Draskovec község vásár engedélyhez kért községi nyilatkozat tárgyában tanácsi javaslat. 7. Felsőbb hatósági vizsgálat folytán a. v. pénztári kezelésnél némely alapok tárgyában tanácsi javaslat. 8. Tanácsi jelentés a magasabb feszültségü villam áram tárgyában.

A nagykanizsai Casino folyó évi december hó 26. napján délelőtt 10 órakor saját disztermében tartja évi rendes közgyülését. A közgyülés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A költségelőirányzat előterjesztése és megállapitása. 4. A tagsági dij megállapitása. 5. Netáni inditványok 6. Elnök, alelnök, 10 választmányi rendes, 4 póttag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.

A Kereskedők Társulata folyó hó 15-én vasárnap délután Elek Lipót kir. tanácsos elnöklete alatt rendes évi közgyülését tartotta. Az elnök megnyitó beszéde után a titkár, Schwarc Gusztáv tartott beszámolót. E szerint a társulat a mult évben felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy ha esetleg a kereskedelmi és iparkamarák ujonnan helyeztetnének el, közülök egynek székhelye Nagykanizsa legyen. A miniszter a felterjesztést tudomásul vette, de határozott igéretet nem tett, mintbogy ez a kérdés még nem aktualis. A társulat arra is törekszik, hogy városunkban egy kir. vámhivatali kirendeltség is helyeztessék el. A társulat által fentartott alsófoku kereskedelmi iskolának a lefolyt esztendőben 74 növendéke volt, kik az év végén kielégitő eredménynyel vizsgáztak. A választmány a legutóbbi gyülésen elhatározta a nyomorgó kereskedelmi alkalmazottak segélyezését. A titkári jelentés kérte a közgyülést, hogy ezt az inditványt fogadja el, s a választmányt a segélyek kiutalására hatalmazza meg. (A titkári jelentést a közgyülés tudomásul vette, a javaslatát elfogadta.)

— **A Nagykanizsai felső kereskedelmi** iskolát végzett ifjak „Egyetértés Asztaltársasága" f hó 15-én délután a Polgári Egylet helyiségében tartotta rendes havi összejövetelét felolvasás és szavalatokkal egybekötve. A tárgysorozat első pontját a társaság humoristájának, Farkas Sándornak, „A diák életből" cimü felolvasása képezte, mely az egybegyültek körében a legnagyobb tetszést aratta. Utána Herlinger Ernő szavalta Ádrányi Emil „Keresem az Istent" cimü költeményét nagy hatással, Rosenstein Gyula „Pán halálát" Revicky Gyulától adta elő nagyon szépen. A társaság a legkedélyesebb hangulatban volt mindvégig és ennek az első „journak" sikere arra birta a társaság vezetőségét, hogy megismétli az ilyen felolvasással kapcsolt összejöveteleket.

— **Szilveszter estélyek.** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör 1901. évi december hó 31-én a Polgári Egylet termeiben hangversenynyel és tánccal egybekötött zártkörü Szilveszter Estélyt rendez. Az érdekes műsor a következő: 1. Muzsikálnak, harangoznak. Előadja: a férfikar. 2. A szórakozott kisasszony. Monolog. Előadja: Krátky Margit urhölgy. 3. Május éj. Abt-tól. Előadja: a férfikar. Tenor solo: Vidos József ur. 4. a) Intermezzo „Cavalleria Rusticana"-ból. b) Magyar dalok. Cimbalmon előadja: Csizmadia Vilma urnő. 5. Couplék. Énekli: Ollop Imre ur. Zongorán kiséri: Böhm Emil ur. 6. Viharban. Dürrnertől. Előadja: a férfikar.

A nagykanizsai Casino 1901. december 31-én, saját helyiségeiben hangversenynyel egybekötött zártkörü táncestélyt rendez, melynek műsora: 1. Felolvasás. Tartja: Dr. Pillitz Sámuel. 2. „Romance saus paroles" Wienawskitól, hegedün előadja Prager Ilona urhölgy, zongorán kiséri Bischitzky Miksa ur. 3. „Asszony vagyok", monolog, irta Zoltán Vilmosné, előadja Heimler Anna urhölgy. 4. a) Elza álma, Wagner „Lohengrin" cimü dalművéből b) My baby „Pillangó kisasszony" cimü operettéből, énekli Ledofski Mici urhölgy 5. a) Izolde szerelmi halála, Wagner-Liszt „Tristan és Izoldéból" b) Magyar ábránd. Zongorán előadja: Blau János ur. Tagok által bevezetett vendégeket szivesen látnak.

A Nagykanizsai Társaskör folyó évi december hó 31-ikén saját helyiségében, könyvtára javára sylvester-estélyt rendez. Tagok által hivott vendégek szivesen láttatnak. Belépő-dij: személyjegy 2 kor. Családjegy 5 kor.

— **Mulatság.** A nagykanizsai ált. munkásképző egyesület saját könyvtáralapja javára a Polgári Egylet nagytermében 1901. évi december hó 26-án, azaz Karácsony másod napján a székesfehérvári magyar kir. V-ik honvéd kerület zenekarának közreműködésével zártkörü tánczczal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete 8½ órakor.

— **Jótékonyság.** A Ker. Jót. Nőegylet karácsonyi ruha kiosztása szombaton f. hó 19-én volt, mely alkalommal a Nőegyl. részéről 6 fiu és 6 leány lőn teljesen felruházva, kegyes adományok után 2 fiu és 4 leány szintén teljes felruházást kapott. Ezeken kivül pedig 5 pár cipő — meleg kendők, főkötők és barchet lett többeknek kiosztva. A legutóbbi napokban még adakoztak a felruházáshoz: Bogenrieder Józsefné urnő 10 kor. Eperjesy Gábor ur 10 kor. és Keller Mátyásné urnő 2 kor. Ezen kegyes adományokért mély hálaját nyilvánitja az elnökség.

— **A posta nem szünetel.** A közönség kényelmére a nagykanizsai kir. postahivatalnál a mai naptól kezdve dec. hó 24-ig a déli órák alatt is felveszuek csomagokat, illetve postai küldeményeket.

— **Védekezés a gyermekbetegségek** ellen csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban ugy érhető el, hogy hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyasztanak, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert ize, szaga nincs és tápereje igen nagy és könnyen emészthető. Üvegje 2 korona a gyógyszertárakban.

— **Befizetések.** A Délzalai Takarékpénztárral egyesült önsegélyző szövetkezetnél, a Karácsony napjára eső befizetések folyó hó 27-én fognak megtartatni.

— **Egy elismerő levél** Tek. Wilhelm Ferenc urnak udv. gyógyszerész Neukirchenben Alsó-Ausztria. Tudomására adom, miszerint Wilhelm antiarthritikus és rheuma elleni theája, hét embert kigyógyitott, kik köszvényben szenvedtek, hogy teljesen egészségesek. A betegek egyike már egy év óta fekvő volt, és tanácsomra ezen theából ivott, mely szintén kigyógyitotta, hogy üzletei után mehet. Nem is nélkülözhetetlennek találja ezen theát a házban, feltalálójának ezen theájáért számtalan köszönetet mondok, ajánlom ezen thea minden házban és családnál készletben legyen. Tisztelettel Kii. György, Mittersill.

— **Időről időre jó,** ha emlékeztetünk arra, hogy mi hasznosat mulasztottunk, mi előnyöset nélkülöztünk. Igy tiz esztendő óta, a mindennapi kávéasztalra kiválóan fontos uj bevezetést a családok nagy száma saját előnyére figyelemben tartja és állandóan ápolja. Szükségét érezzük azonban még mindég annak, hogy minden háziasszony és anya figyelmeztessék arra, hogy a ma már mindenütt a legjobb sikerrel bevezetett Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé mint pótlék a babkávéhoz, a kávéitalt nemcsak izében lényegesen finomitja, hanem ezt egyuttal, a mi pedig igen fontos, az egészségre nézve előnyössé teszi. Egyszerü fogalom szerint sem létezhetik ideálisabb kávévegyület mint az, a mely a kellemes és kedvelt babkávéizt a honi maláta egészségi előnyeivel egyesiti, a mint ez az eset a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénál oly fölülmulhatatlan módon forog. Ez továbbá azt az összehasonlithatatlan előnyt birja, hogy „tisztán" azaz minden babkávé hozzáadás nélkül is, igen kellemes kávéizzel bir, és ezen okból mint legjobb pótlás ajánltatik ott, a hol a babkávé orvosilag mellőztetni rendeltetett. Nem eléggé hangsulyozhatjuk, hogy csakis a „valódi" Kathreiner, az ismert eredeti Kathreiner-csomagokban mutatja fel mind ezeket az előnyöket, a melyekkel a még mindig felmerülő utánzatok, az ugynevezett „nyitott áru", ami nem egyéb mint egyszerüen pörkölt árpa, avagy maláta, sohasem birhat.

— **Karácsonykor sokkal kevesebb** felesleges limlom vásároltatnék gyermekek számára, ha a szülők csak annyi időt vennének maguknak, hogy a hires Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények és Horgony-Hidépitőszekrények felette érdekes és gazdagon illusztrált árjegyzékét átolvashassák. Az ebben lenyomtatott levelek örvendő szülők és tekintélyes tudósoktól egyhangulag bizonyitják, hogy nincsen jobb és egyszersmind tartósabb játék- és foglalkoztatószer, mint a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények és Horgony-Hidépitőszekrények; egy tekintélyes svájci pedagogus szószerint mondta: „A Horgony Kőépitőszekrények egy egész játékszerraktárt helyettesitenek" és szavait igy zárja be: „Csak vigyétek be mindegyik házba, a melyben boldog szülők laknak!" Mi azt hisszük, hogy érdemes egy levelező-lapot kockáztatni és a Richter F. Ad. és társa cégtől Bécsben, I. Operngasse 16 a legujabb illusztrált árjegyzéket bérmentve meghozatni. Miután az uj kiadás az uj és felette előnyös kiegészitőrendszerek és Horgony-Hidépitőszekrények kimeritő leirását is tartalmazza, azért azok is, kik már egy kőépitőszekrény birtokában vannak az árjegyzékek beküldése iránt szintén intézkedjenek.

— **Egy régi megfigyelés.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorologiai intézetnek és Falbnak az idő jóslása többnyire ellenkezők. Igy a folyó hétre is az egyik esőt, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik következzék is be, meghülésnek kivagyunk téve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Réthy-féle pemetefüczukorka.

— **Milyen ajándékkal** kedveskedjünk karácsonyra, ujévre stb. övéinknek, szeretteinknek? Egy nemes harci kanári elbájoló szép énekével, fuvolaszerü futamaival és trilláival, legtöbb esetben több örömet szerez mint akármilyen más ajándék, melynek csak pillanatnyi varázsa szokott lenni. A legváltozatosabban éneklő valódi nemes harci kanárik beszerzésére bizalommal ajánljuk Jone L. asszony világhirü kiviteli cégét St. Andreasberg-ben Harz. A madarak szétküldése még a legnagyobb hidegben is veszély nélkül történik, és egészséges megérkezéseikért a cég kezességet vállal.

— **A legközelebbi** időben felmerül az a kérdés mit vásároljunk övéinknek? A gyermek sziv könnyen kielégithető, miután azt a szót még nem ismeri „szükséglet", csak könnyen kivihető óhajai vannak. Másként áll azonban a dolog nagyoknál. kik már az évek hosszu során át több névnapi és karácsonyi ajándékot kaptak. Itt kellő vigyázat kell a választásnál és figyelemmel kell lennünk az ajándék örömet keltő tulajdonságán kivül a praktikus oldalára nézve is. — Van egy ajándék, mely különösen ott, a hol asszonyainkról és leányainkról van szó, mely sok helyen elragadtatással lesz fogadva; ez egy varrógép, különösen akkor, ha az oly pompás példányokból való, mint a Singer Co. helybeni Deák-tér Grünhut-féle ház raktárában nagy választékban található. A különféle ipari céloknak szolgáló gépeken kivül, különösen a családi szükségleteknek megfelelő Eredeti Singer varrógépek azok, melyek itt rá fognak. Ezek nemcsak eredeti céljuknak minden varrást elkésziteni feleinek meg, hanem még azon különös sajátságuk is van, hogy minden különös készülék nélkül, oly modern műhimzésekre is lehet őket használni, melyek az utóbbi időben a hölgy világot bámulatba ejtette. — Ezen uj vivmány, a Singer családi varrógépek értékét mint karácsonyi ajándék még jobban emeli, eltekintve többi utolérhetlen tulajdonságaitól.

— **A Horgony Pain-Expeller** igazi népszerü háziszerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő-fájdalom fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatást idéztek elő sőt járványkórnál minő: a kolera és hasmenés folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expellert" vagy „Richter-féle Horgony-Liniment"-et tessék kérni és a „Horgony" védjegyre figyelni kell.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— December 13—20-ig. —

Billege Ferenc napszámos: Mária.
Anek Ferenc földmives: Sándor.
Marics József földmives: János.
Horváth György napszámos: József.
Szokoly Ferenc napszámos: József.
Krónusz Ferenc tűzoltó szolga: Gizella.
Hardy Gyula gyámpénztári ellenőr: Gábriella.
Horváth Anna cseléd: György.
Takács József napszámos: István.
Szokol János földmives: Rozália.
Kálovics László földmives: Rozália.

Halálozások:

— december 13—20-ig. —

Bébec Ilona r. k. 3 hónapos: tüdőhurut.
Iván Mihály r. k. napszámos, 47 éves: tüdőlob.
Pintér János ev. ref. molnár, 56 éves: tüdőtágulás.
Ritter József r. k. 4 hónapos: bélhurut.
Ifcsics Károlyné Gozdán Éva r. k. 50 éves: gyomorbaj.
Pum Sándor r. k. 8 hónapos: tüdőlob.
Dávidovics László ifj. r. k. 4 hónapos: orbánc.

„Hennebergselyem"

fekete, fehér és szines 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig méterenkint, sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb. (ca 240 külömböző minőségben és 2000 szinben rajzokban stb.

Menyasszony-selyem	65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.	S.-foulard mintázott	65 kr.-tól	8 frt. 65 kr.
Selyem-damasztok	65 „ 14 „ 65 „	Báli-selyem	60 „	14 „ 65 „
S-hásztr. ruhánként 8 frt. 05 kr. 42 „ 78 „		Selyem-grenadinok	60 „	7 „ 65 „

méterenként portó és költségmentesen — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svajcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállító

Bay Istók Éva r. k. 6 éves: tüdőlob.
Balázs Józsefné Kender Rozália r. k. napszámos, 70 éves: influenza.
Bay József ifj. r. k. 19 hónapos: torokgyik.
Fülöp Lászlóné Mocher Verona r. k. 28 éves: szivbaj.
Polai Apollonia r. k. 3 éves: torokgyik.

Házasságot kötöttek.

— december 13—20-ig —

Horváth József kőmives — Ferenc Rozáliával.
Kende Artur kereskedő Aradról — Fischer Rozália Irénnel.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztésgyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbajnál, a valódi „Moll-féle seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomor erősitők és vértisztitók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatású!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

WILHELM FERENC URNAK,
gyógyszerész, Neuskirchen bei WIEN, Nied. Oestr.

„Minden reklám dicséretnél“ fenségesebb az ön sohase eléggé dicsérhető Wilhelm féle antiarthritikus és antirheumatikus teája.

Már több év óta szenvedtem rheumában, a oly rettenetesen, hogy héthosszat az ágyban kellett időznöm, a legborzasztóbb fájdalmakat elszenvedtem, alvásra és erésre nem is gondolhattam, a minden erőszakos szer mint tincturák, mixturák, kenőcsök és fürdők, fürdősókkal és szappanokkal enyhitették bár a fájdalmakat, de a legközelebbi időváltozásnál ujra elővett a régi bajom, még pedig nagyobb mértékben, ugy hogy erőim szemlátomást hanyatlottak.

Ekkor olvastam a „Berliner Tageblatt“-ban az Ön theája ajánlását, mire rögtön rendeltem három csomagot; ezek elhasználása után enyhülést kaptam, és 1½ év óta az előirt időtartamokban öt olyan küldeményt el a kurát tovább folytattam és hála ezen szernek, annyira helyre vagyok állitva, hogy egészen egészségesnek érzem magamat, és a visszatért étvágy következtében erős és életvidám vagyok, és ezen őszszel és télen dacára a szélnek és rossz időnek üzletileg elfoglalva a szabadban tudok lenni anélkül, hogy a fájdalomnak leg kisebb jelét is érezném. — Eztet igen tisztelt uram, önnek köszönhetem.

Bárcsak minden szenvedő minél előbb és teljes bizalommal fordulna az ön csodás hatású teájához, hogy gyógyulást és friss életkedvet nyerjen, s hogy Önnek mint én is lekötelezettje legyen.

Hálás nagyrabecsüléssel

Meuzel Frigyes

Mű. erdészeti és szépfestő, Fiedler Ad., Gottlob utódai posztó gyára, Opatowek Kalisch mellett, orosz Lengyelország 1899 Karácsony

HIRDETÉSEK.

6975|tk 901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság részéről közhirré tététik, hogy Győrffy János nagykanizsai ügyvéd végrehajtatónak Vörös Anna pusztamagyaródi lakós végrehajtást szenvedett elleni 110 k. 50 f. tőke, ennek 1901. márczius 20-tól járó 5% kamatai 25 k. 40 f. per, 14 k. 60 f. végrehajtás kérelmi, 17 k. 70 f. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a eztbalázsi 146. szám tjkvben A I. 1—10. sorsz. a. felvett ¼ urbéri teleknek Vörös Annát illető 271 k. 66 fillre becsült ¼ része, — az ugyanottani 366 számu tjkvben A † 1 sor 1592 hrsz. a. felvett 12 koronára becsült ¼ részben, Vörös Annát ¼ részben pedig Vörös Juli és Vörös Péter okorsakat, Vörös István, Vörös Teréz és Vörös Imre kiskorúakat illető kaszáló a mákvölgyi szöllő dülőben, — az ugyanottani 366 sz. tjkvben A † 2 sor 1601 hrszám alatt felvett 364 koronára becsült ugyanazokat, ugyanolyan arányban illető szöllő az öreghegyen, még pedig a 366. sz. tjkben felvett ingatlanok az 1881. évi LX. t. cz. 156. § a pontja értelmében egészen

1902. évi január hó 10-ik napján

d. e. 10 órakor Szt.-Balázs községházánál Győrffy János ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog, még pedig tekintve, hogy mindkét tkvben felvett ingatlanokra 1955|tk. 891. iktsz. alatt Bakonyi Anna özv. Vörös Istvánné szt balázsi lakós javára szolgalmijog és eztmegelőzőleg pedig Zalamegye összesitett árvatára javára jelzálogos követelés van bekeblezve, minélfogva ezek az ingatlanok a most emlitett szolgalmijog fentartásával bocsáttatnak ugyan árverés alá, de csak ugy ha szolgalmi jogot, megelőző jelzálogos követelés fedezésére szükségesnek mutatkozó 900 korona összeg beigértetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok a fenti határnapon szolgalmijog fentartása nélkül ujabban elárvereztetik.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi október hó 11. napján.

7796/tk. 901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Fuller Jánosné szül. Büki Anna bocskai lakós végrehajtatónak Weisz Lipót nagykanizsai lakós végrehajtást szenvedett elleni 50 k. tőke, ennek 1901. évi május hó 30-tól járó 5% kamatai, 10 k. 30 f. végrehajtás kérelmi, 6 k. 40 f. végrehajtás foganatositási, 10 k. 80 f. folytatólagos végrehajtás kérelmi, 16 k. 30 f. árverési kérelmi jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó a n.-kanizsai 3568 sz. tjkvben † 262/b. 1. hrsz. a. 883 népsorsz. alatti házból udvarral és kerttel Weisz Lipótot illető 3273 k. becsült ½ rész

1901. évi január hó 7. napján

d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében Győrffy János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi október hó 1. napján.

8350|tk. 901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a Délzalai takarékpénztár végrehajtatónak Czimmermann Erzse férj. Böjti Józsefné kiskanizsai és dr. Hauser János ügyvéd nagykanizsai lakós végrehajtást szenvedők elleni 2000 k. tőke, ennek 1899. évi november hó 15. napjától járó 7½% kamatai, 7½% késed. kamatai 42 k. per, 32 k. 40 f. végrehajtási kérelmi, 29 k. 70 f. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. tszék területéhez tartozó a nagykanizsai 7337 számu tkvben † 8365|1. hrsz. a. felvett a 3542 k. becsült ház, udvar és kert Kiskanizsán, — és az ugyanazon tkvben † 5114 hrsz. a. felvett a 115 k. becsült szántóföld és rét a bodoukuti dülőben

1902. évi január hó 18. napján

d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi okt. hó 28. napján.

7304|tk. 901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a nagykanizsai kir. jbiróság 1901. Ö. 15|6—7. sz. végzésével néhai Golecz János hagy. ügyében a végrehajtási árverés joghatályával elrendelt önkéntes árverés folytán nevezett kir. tszék területéhez tartozó a szepetneki 240. sz. tkvben A. I 286 és 288. hrszám urbéri birtoknak néhai Golecz János nevén álló a 718 koronára becsült fele része, ugy a szepetneki 112. sz. tkvben I. 17 és 18 sorsz. a. felvett erdő és legelő illetőségének Golecz Anna kk. Golecz János, Ferenc, Kati és Bábit illető s 120 koronára becsült ½ része 1902. évi január hó 27. napján d. e. 9 órakor Szepetnek községházánál, — valamint az eszteregnyei 624. sz. tkvben A. † 2746 hrsz. a. felvett 314 koronára becsült bazsóföldi szántó, az oltani 663 sz. tkvben A I. 2697 hrsz. a. felvett s 158 koronára becsült bazsóföldi szántó 1902. évi január hó 27. napján d. u. 1 órakor Eszteregnye községházánál, a rigyáczi 728 sz. tjkvben A. † 903 hrsz. a. felvett 312 koronára becsült Imre hegyi szőlő s pince

1902. évi január hó 27. napján d. u. 4 órakor

Rigyác község házánál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi szept. hó 27. napján.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát verőknek
KONRÁD JÁNOS
óragyára
arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza
BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.
Cégem a cs. és k. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.
Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

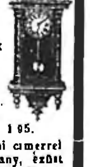

HIRDETÉSEK
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

Zongorák
CHMEL J. ÉS FIA
cs. és kir. udvari zongoragyárosok,
Budapest, Gizella-tér Haas-palota.
Alapittatott 1835-ben.
Legrégibb s legnagyobb zongora- és harmonium-telep hazánkban.
A világ legjobb zongorái és harmoniumjai egyedüli képviselői, mint:
Bösendorfer, Bechstein, Schiedmayer, Kaps, Bönisch, Estey, Wirth stb.
valamint kitünő saját gyártmány.
Jutányos árak, szolid kiszolgálás.
Árjegyzék kivánatra ingyen!

Oh Jaj!
Eljen!
Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitünő izüek.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próbadoboz 50 fillér
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körut 17
Megfojt ez az átkozott köhögés!
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyitott.
Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Prágor Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárakban.

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG.
Legjobb és legmodernebb üvegező anyag világos tetőzetnek és oldal-ablakoknak vasuti indóházaknál, világos udvaroknak, gépházaknak, raktárházaknak, verandáknak, mindenfele tüzbiztos és emellett világosságot áteresztő, zárthelyiségek, jelző-táblaknak stb. stb.
Készittetik ca. 4—30 mméter vastagságban, egész 2·5 méter terjedelemben.
Előnyei: Legnagyobb törési biztonság, el nem ért ellenálló képesség, tüzbiztos igen nagy fokig, kitünő világossági áteresztés, könnyü tisztithatás, vasszerkezet megtakaritás stb. stb.
Legjobb eredménynyel és nagy terjedelemben a legtöbb állami és magán épületeknél használva van. Sok vasutnál bel- és külföldön kötelezőleg használtatik.
ÓVÓ TOKOK DRÓTÜVEGBŐL
vizállománytartóknál, locomotivoknál és gőzkazánoknál.
Üvegkeményöntés-padlózat-lemezek járható tetőzetnek
meghatározott nagyságokban, sima vagy mintázott felülettel, fél és egész fehérben, drótbetéttel és nélkül.
Üveg tetőzsindely és üvegcserép téglák fél vagy egész fehérben, drótbetéttel vagy nélkül, legkülönfélébb alakok és nagyságokban.
Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens.
Neusattl bei Elbogen (Böhmen.)
További gyártmányok: Mindennemü üvegek, üvegzárók, öntött, illsz- és domboru-üveg, (szabadalmazott üvegbetük) stb.

SEABURY & JOHNSON'S
Bensons-Tapaszai
A leghathatósabb szerek
Rheumatismus, csipőfájás
ágyékbántalmak, hátfájás
mellbajok, köhögés és
mindenféle meghülés ellen.
Óvakodjunk mitsemérő utánzatoktól!
Louis Ritz & Co, Hamburg

Világkiállitás Páris 1900 „Grand Prix"

Védjegy törvényesen óvva.

Világhirü orosz karaván theák
K. & C. Popoff testvérek
cégtől Moszkvában.
cs. és királyi udvari szállitók.
Legfinomabb márka. Legfinomabb márka
Iroda: Bécs, VII 2, Breitegasse 9.
Détailban minden szakba vágó finomabb üzletben eredeti csomagokban kapható.

Köztudomásu, hogy a Richter-féle
HORGONY-KŐÉPITŐSZEKRÉNY
a gyermekek kedvencz játéka és a legjobb, amit gyermekeknek játék és foglalkoztatószerül ajánlhatunk. A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények mindenütt kitüntetve lettek, legutóbb Párizsban 1900-ban: az arany éremmel. Most a
Horgony-Hidépitőszekrény

[illegible] által is tervszerüen ugy kiegészithetők, hogy a régi és uj szekrénynyel pompás [illegible] felállithatók.
A Horgony-Kőépitőszekrények —.75, 1.50, 3—, 3.50, 4.50 6 egészen 10 korona, sőt azon felüli áron, a Horgony-Hidépitőszekrények pedig 3 koronától feljebb minden finomabb játékszerüzletben kaphatók, azonban a Horgony-védjegyre ügyeljünk és minden Kőépitőszekrény „Horgony" nélkül mint utánzat visszautasitandó.
Uj Richter-féle türelmi játékok: „Hidegver", „Mind a kilenczet", „Sphinx", „Manó", „Villámhárító" „Haragtörő" stb. Darabja 70 fillér. Valódi csak a „Horgony" védjegygyel.
A ki gyermekeket akar megajándékozni, az hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett cégnek uj, gazdagon illusztrált árjegyzékét; a beküldés ingyen és bérmentve történik.
Királyi udvari és kamarai szállitók:
RICHTER F. AD. és T. Első osztrák-magyar császár és királyi szabadalmazott Kőépitőszekrény-gyár: Bécs, I Operngasse 16.

Ritka alkalom
kiváló magyar müveknek rendkivüli leszállitott áron való beszerzésére.

RÁTH MÓR
köztudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagitotta irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézkönyvében azt irja, hogy azok [illegible] irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökitve!
A kiadó az aggkor árnyat nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységet immár a [illegible] kerülhetlen actuális és folytatólagos müvekre szoritsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és többnyire valóban elsőrendü becsü részét tetemesen leszállitott áron ajánlani fel a müvelt könyvbarátoknak, kulturális, nap és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak, olvasókörökneknek stb. Ezen müvek jegyzéke, mely a mai irodalmi tulproduktio és hajsza áramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére, és mely számos hasznos ajándékokra alkalmas értékes müvekat — első kiadásokban is oly fényes kiállitásban, a minők a könyvpiaczra többé jutnak — a tartalmas, komoly cikklensoknak bérmentve rendelkezésére áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség pártfogásába
könyvkereskedésemet
is, a 1857-ben absolutizmus legsötétebb germanizáló éveiben melyet annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvü, de világirodalmi üzletet alapitottam. Ezen üzletem állandó szállitója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak, és az ország minden osztályu intelligencziájának jóakaratával, bizalmával sőt barátságával folyton dicsekedhetik.
Sok évi szivélyes viszony Páris, London, Róma, Amsterdam, ugy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurrentiával is megküzdeni, ide értve a bel- és külföldi antiquariusokat is, ilykép jó lélekkel biztosithatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbizás a legszolidabban, legjutányosabban és a legszigorubb lelkiismeretességgel intéztetnek el.

Ráth Mór, Budapest, Haas-palota.

Kukorica-morzsolók
kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve,
Szecskavágók,
szabadalmazott kengyürüs görgő csapágyakkal, igen könnyü járással, körülbelül 40 százalék erőmegtakaritás mellett.
Répa- és burgonyavágók, Darálók, Takarmány-füllesztők.
Szállitható **takarék-főző-üstök takarmány** stb. részére zománczozott vagy zománc nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetü vagy szállitható, marhatakarmány és burgonya főzésére és fülleszésére, számos mező- és házigazdasági czélokra etc. továbbá
Cséplőgépek, járgányok, acélekék, hengerek, boronák.
„AGRICOLA" sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel) mindennemü veteméy számára, váltókerekek nélkül dombon avagy sikon alkalmazható.
Önmüködő szabadalmazott permetező készülékek, a tormáncs és szegecs kiirtására és a gyümölcsfát megkárositó rovarok pusztitására, és a peronospora kiirtására
legujabb szerkezetben késziteneк és szállitanak
MAYFARTH PH. és Társa
cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek.
Alap. 1872 **Bécs II/1, Taborstrasse 71.** *850 munkás.*
Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

Nagyon fontos gyomorbetegeknek!
Étvágytalanság, gyomorbajok, rosszullét, főfájás, rossz emésztéstől gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. megszüntetnek az ismert
Brady-féle Máriacelli gyomor-cseppek.
MINDEN GYÓGYTÁRBAN KAPHATÓK.
Sok ezer köszönő és hála irat.
Egy üveg ára használati utasitással együtt 40 kr. Kettős üveg 70 kr.
Központi szétküldés C. Brady gyógytára a „Magyar Királyhoz", Bécs I
Hamisitásoktól óvakodjunk alálá valódi Máriaczelli gyomorcseppeknek védjegyet és C. Brady rást kell viselni.
Ügyeljünk arra, hogy régi hirneves valódi Brady féle Máriacelli gyomorcseppek üvegje 40 kr. Kettős üveg 70 krba kerül, mert a nem valódiak utánzatok olcsóbb áron legtöbbször 35 kr.-ért leszek eladva.

APRÓ HIRDETÉSEK.
Két egész uj Habits-féle **pedal-CIMBALOM**
olcsó árért eladó, vagy havi 4 forintert bérbe vehető. Bővebbet
ifj. Wajdits Józsefnél,
Nagy-Kanizsán.
Pedál nélküli cimbalmok ára 65 frt
Havibér összeg 2 frt 50 kr.

TROPON a legjobb tápláló és erősitő szer.
TROPON ötszörte táplálóbb, mint a hus, melynek legfontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza.
TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, sietteti az üdülők megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhetetlen tápláléka azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, akik vérszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, czukorbetegek és más olyan bajokban szenvedők, melyek a rendes ételekkel való táplálkozást lehetetlenné teszik.
TROPON nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérnyekészitmény is. Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fill.
TROPON kapható minden gyógyszertárban.

Gyomor betegeknek!
Mindazoknak, kik a gyomor megbütése, vagy tulterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint:
Gyomorhurut, gyomorgörcs,
Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert, melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a
Hubert Ullrich' féle növénybor.
Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásunak talált füvekből, jó borral van készitve és erősiti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozditja az egészséges vér ujjáképződését.
A növénybor: idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. Symptomák mint: Főfájás, felbüfögés, gyomorégés, felfuvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus (idős) gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.
Szekrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Ziliger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyü székelés által eltávolittatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.
Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés, legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. étvágyhiánynál, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozditja, elősegiti az anyagcserét, gyorsitja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánitás igazolják ezt.
Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berzenczei, Gólai, Legrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelnicza, Alsó-Lendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Kethelyi, Marczali, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi stb. gyógytárakban és füszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.
A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenuvé a monarchiában.
Utánzásoktól óvatik.
Kérjenek csakis
Hubert Ullrich' féle növénybort.

Nyavalyatörés.
Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Hirdetések
Bécsi lapok,
továbbá az összes kül- és belföldi ujságok részére a legelőnyösebben eszközli
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN,
I. Bez., Seilerstätte 2.

Hock János imakönyvei 1 frt 20 krtól 10 frtig.

Richter-féle horgony Kőépitőszekrények. Alkalmas ajándék, diszdoboz névjegy boritékkal.

NAGYKANIZSA, 1901. deczember hó.
T. CZ.
A közelgő KARÁCSONYI és UJÉVI ünnepek alkalmával vagyok bátor legalkalmasabb
Ajándék tárgyakkal
dúsan felszerelt üzletemet szives figyelmébe ajánlani.
Raktáromon képes könyvek és ifjusági iratok minden nem és kor számára ajándék és diszművek, pompás kötésü imakönyvek, emlékkönyvek, diszlevélpapirok, iroszerek, tárcza- és fali-naptárak, társas-játékok, legujabb hangjegyek, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kivül a német irodalom keresett müveit is beszereztem, ugy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeinek kielégitésére.
Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom
Hangszerkereskedésemet
a hol különösen a tanuló ifjuság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. Zenélő müveket és mechanikai hangszereket, melyek diszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem.
Továbbá legyen szabad több uj betüfajból dúsan felszerelt
Könyvnyomdámat
becses figyelmébe ajánlani. Névjegyeket, esketési és báli meghivókat izlésesen és jutányos árakért készitek el.
Üzletemet szives jóakaratába ajánlva vagyok
mély tisztelettel
IFJ. WAJDITS JÓZSEF
könyv-, papir-, zenemü- és hangszerkereskedő.
Teljesen felszerelt mesterhegedü igen finom kivitelben, kitünő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!
A hol zongora ninosen, s gyönyörü zenét hallgatni és tánczolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a
„MIGNON"
szalon zenélő mü, mely a leghosszabb operákat, táncz-zenét stb. hangjegyről játszik.
A TÁNCZZENÉT MEGSZAKITÁS NÉLKÜL SZOLGÁLTATJA.
Ára 25 és 32 forint.
VENDÉGLŐSÖKNEK NAGYON FONTOS.

Legnagyobb raktár dobozos levélpapirokban. Különlegesség családi Cassetták

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbőrkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható

A leghasznosabb karácsonyi ajándék.

Eredeti Singer varrógépek a legtökéletesebbek szerkezetben és kivitelben.
Eredeti Singer varrógépek nélkülözhetetlenek családi használatra és ipari célokra.
Eredeti Singer varrógépek a legelterjedtebbek gyári üzemekben.
Eredeti Singer varrógépek fölülmulhatatlanok munkaképességben és tartósságban.
Eredeti Singer varrógépek kitünően alkalmasak a divatos műhimzéshez.

Dijtalan oktatások minden varrásmunkákban és divatos műhimzésben.

Nagy raktár himzőselyemben dus szinválasztékban.

Electromotorok egyes varrógépekhez házihasználatra.

Singer Co. Varrógép Részvénytársaság Nagykanizsa,

Deák Ferenc-tér 2. szám.

Páris 1900. „GRAND PRIX" a legmagasabb kitüntetés.

— **Birtok eladás.** Klostár községben (Horvát-ország) kilenc hold jó szántó föld, ház, az összes melléképületekkel együtt mind legjobb karban ÖT EZER KORONÁÉRT eladó. Bővebbet KRESZINGER LAJOS, Ejurgjevac.

Mi a Schapirograph?

Schapirograph határozottan a sokszorositó készülék fekete és szines nyomásra. 10.000 drb. használatban. Ára 30 korona. Kivánatra egy Shapirographot próba használatra 5 napra küldök és nem megfelelő esetben csak bérmentes visszaküldést igénylek. Prospektusok ingyen.

Fritz Pohl, Specialgeschäft für Bureau-Artikel Wien, I., Heinrichsgasse 2

Z. K. 12/21 901. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és bölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia" kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk **MEIDINGER-OFEN H.HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő és *kandallók*

KÖZPONTI FŰTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMŰ SZÁRITÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.

Legjobb referencziák. — Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAKIS GYARUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRAGA, HYBERNERG. 7.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországban és a szomszéd Államokban.

Polgár Sándor

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 50

egész uj szerkezetü sérvkötőt találtfel, mely a legmodernebb technikai vivmanyok között, orvosi kaparitások szerint, a legelsőbb helyet foglalja el és e téren a legtökéletesebbnek bizonyult. Fent nevezett cégnél az összes betegápolási cikkek,

Utánzás ellen védve 16307. sz.

kötszerek, gummiárук

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

(Fenti cimre ügyeljni tessék)

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa, császt. és kir. udvari szállitók. **Rudolstadt.**

Éneklő kanárik

St.-Andreasberg.

legfinomabb törzseiből 7., 9, 12, 15, 18 koronáért és feljebb szétküld a már 28 év óta fennálló

JONE L. asszony

ezelőtt Maschke,

szétküldési üzlete.

Árjegyzékeket számos köszönő nyilatkozatokat ingyen a „Zalai Közlöny" kiadóhivatala szétküld.

Ferfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyogyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire ilyoktatás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

A levelek mindig bérmentesitendők.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirnoves orvosoktól, **mint könnyü hashajtó feloldó szer ajánltattatnak,** az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulat tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasilásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára Z. K. 12/21

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és BEIK GYULA gyógyszerészeknél.

Oser József, Krems a Duna mellett

gépgyár, vas- es fémöntőde. 20 KITÜNTETÉS.

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcelán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkalyválasztó, Eureka. Tarárok, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó csigák, transzmissiók, tengely-

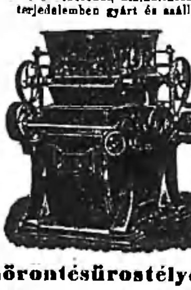

ágyak, perselyek Seller és gyűrükenés rendszerüeket

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szalagfürészek, fagyaló és csiszológépek kötőrőkkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésürostélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villamos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Vezérképviselőség és raktár a magyar korona országai részére Dénes B.-nél Budapest, VI. Váci körut 61.

ACETYLEN

KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT

oly acetylen készülékeket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel. Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.

(Prospektusok, ellemező-iratok, költségterrezetek ingyen és bérmentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös sárgaréz, borgany, alpacca stb rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1901. december hó 28-án. 52-ik szám. XL. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronkent 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai kulválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A sztrájkbiztositás.

Nagykanizsa, 1901. dec. 27.

Az általános sztagnáció, mely az egész gazdasági életben uralkodik, gondolkodóba ejti a nemzetgazdákat és a szakköröket: uj irányt igyekeznek kitalálni, uj módokat vélnek meghonositandóknak a gazdasági pangás ellensulyozására, törekednek a szociális reformok utján, szóval: forrásokat keresnek az anyagi jólét felé. Az uj elvek felállitásában mindenki megtalálja a maga reményekre-jogositó érveit és ha ezekben csak egy parányi is létezik, mi elfogadható, akkor az üzleti szellem, a nyerészkedési, vagy nem törődve a nagy mértékben mutatkozó hátrányokkal, kész a saját anyagi előnyére egy egész társadalmi egy egész gazdasági osztályt kiszolgáltatni.

Ilyen végzetes és végeredményében káros hatással járó spekuláció igyekezik egy egész társadalmi osztályt, a munkásosztályt és annak egyedüli jogát a sztrájkot a saját üzleti érdekeiért veszélyeztetni.

A világ összes nemzetgazdái kivétel nélkül egyetértenek abban, hogy a sztrájk a munkások jogos önvédelme. Ha ezen állitás — mi kétségtelenül — helyes, akkor csupán ezen egyedüli érvvel agyoncsaptuk azt a mozgalmat, mely a sztrájkbiztositásra irányul.

A sztrájkbiztositás célja lenne, hogy általa a biztositott felet sztrájk esetén támogassa és anyagilag kárpótolja azon veszteségekért, melyek sztrájk esetén ennek következményeiképpen reá hárulnának.

A biztositás általában egy emberbaráti intézmény, mely a károsultat, kár esetén a végromlástól, illetve anyagi veszteségektől igyekezik megóvni. Igy megtaláljuk a biztositás intézményében azt a nemes intenciót, mely az emberiséget az anyagi csapásoktól óvja meg, szóval magában rejt egy moralis alapot. Éppen ez azon indok, mely már eleve felkelti bennünk azt az eszmét, hogy a sztrájkbiztositás mozgalmát már csirájában elnyomjuk.

Ha lenne egyetlen egy elfogadható érvünk is a sztrájkbiztositás mellett akkor ez csupán az lehetne, hogy a munkást biztositsuk sztrájk esetére! De megtaláljuk itt a morális alapot? Nem. A munkást biztositani sztrájk ellen annyit jelentene, mint őt azon esetre, ha sztrájkolna, élvezett bérének egy részével (mert nem részesithetjük őt sztrájk esetén az egész bér élvezésében) támogatnók és segélyt nyujtanánk neki a kitartásra (!?) szóval ösztönöznők őt a sztrájkra. Mostani viszonyaiokban a sztrájkok rendesen rövid életüek, mert hiányzik a megfelelő anyagi kitartás. A sztrájkbiztositás megvalósitásával ebben nagy mértékben részesülnének, ami csak serkentőleg hatna rájuk, hogy bármi csekélyebb, vagy jelentősebb okért sztrájkoljanak. Igy már egy eléggé erős eszköz lenne a munkásosztály kezében, hogy kitartással küzdhessenek a kapitalizmus ellen. Nagyon természetes, hogy a rövidebbet csak a biztositó intézet huzná.

Ha a munkaadót biztositjuk sztrájk esetére, akkor ez annyit jelentene, mint azon esetben, ha a munkások sztrájkolnának, azon el nem ért nyereség egy részét — melytől a sztrájk következtében elesett — neki megtéritené a társaság.

Itt már fegyvert adnánk a munkaadó kezébe a munkás ellen, sanyarubbá tennők a munkás helyzetét, elnyomnók azt az üdvös mozgalmat, mely a munkaidő szabályozására, a pinceműhelyek eltörlésére, a kontópénz emelésére stb. irányulna, szóval gyakoribb lenne ezáltal a sztrájk és a veszteségek csakis a biztositó intézetet érnék.

Ha már most ugy a munkást, mint a munkaadót biztositanók sztrájk ellen, akkor ez csak egy kétélü fegyver lenne.

A munkás kitartással sztrájkolna, mert nem kell neki félni az éhhaláltól. A munkaadó nem tenne még csak részben sem eleget a munkások óhajának, sőt jogos kivánságaiknak sem, mert a sztrájk következtében elesett nyereségének egy jelentékeny részével kárpótolva lenne. Szóval a munkás kitartással sztrájkolhatna, mert támogatja a biztositó intézet, a munkaadó továbbra is makacsul ellentállhatna, mert kárpótolja őt a biztositó intézet. Igy tehát hiányzik a morális alap csakis a biztositó intézet károsulna, mely legföljebb majd a békéltető biróság szerepét vihetné a sztrájkolni vágyó munkások és a makacsul ellentállni vágyó munkaadók között. Ha ezen jelentős nemzetgazdasági szerep (a békéltető biróság) reá is hárulna és általa teljesitene fontos szolgálatot, mégis sokkal jelentősebb és nagyobb volna azon veszteség, mely a nemzetvagyont csökkentené a folytonos munkaszüneteléssel. Általa csupán hátráltatva lennének azon mozgalmak, melyek folytonosan az ipar fejlesztésére irányulnak. Ha aztán még konstatálhatjuk, hogy a dijtételekre sem képesek a kellő és elfogadható alapot megtalálni, akkor hiszszük, hogy ez a mozgalom nem képzelhető egyébnek, mint üres kapálódzásnak, mely mindazonáltal eléggé jellemzően hat közgazdasági életünkre.

Mert korántsem hasonlitható össze a sztrájkbiztositás a hitel, folyószámla, váltó és a többi effajta ujabb mozgalmu biztositásokkal, melyeknél mindegyiknél megtaláljuk azt, amit a sztrájkbiztositásnál nélkülözünk: a morális alapot.

Nem szabad a sztrájkot korántsem anyagilag támogatni akár: pro, akár: kontra, hagyunk mindent szabad folyása szerint: laisses faire, laisses passé.

Szántó Béla.

Érettségizett munkanélküliek.

Társadalmi viszonyaink legszigorubb kritikája és a viszonyok tarthatatlansága mellett legtöbb bizonyiték az a hivatalos cim, melyet a dologtalan emberek azon osztályának adtak, kik érettségi bizonyitványnyal dicsekedhetnek. „Érettségizett munkanélküliek!" Ez a titulus jelent nagy urakat, kik passzióból elvégezték a középiskolát és azután a nagy munka végeztével megpihennek egész éltük végéig és jelenti azokat a rongyos embereket, kik üres zsebbel és üres gyomorral rójják Pest város utcáit és érettségi bizonyitványukra hivatkozva örökös kérelmükkel ostromolják a postatakarékpénztárt, a statisztikai hivatalt, a városi tanácsot, a minisztériumot, a cimiró vállalatokat és egyébb hivatalokat. Csak egy szerény dijnoki állást óhajtanak. Utóvégre ily szerény hivatalhoz van joguk, hisz tisztában vannak a helyesirás szabályaival; ha kell, egy-egy mondatot latinul, sőt görögül is megfogalmaznak. Némelyik még most is tudja Newton binominális tételét; a másik meg könyvviteli, jogi és nemzetgazdasági tudással is dicsekedhetik. — Mindegyik ember egy egy kiáltó érettségi bizonyitvány. Itt vagyok, uram! A bizonyitványom jeles. A torveim merészek, a tehetségem kiváló, akaratom, mint a vas, tudományom töméntelen. Csupán pénzem nincs. Könyörgök hát, vegyen be dijnoknak. Ha már nemzetgazdasági tudásomnak nem is vehetem hasznát, legalább, hogy irni ne felejtsek el és éhen ne veszszek.

Ezek az emberek gimnáziumot, vagy kereskedelmi iskolát végeztek. Az „érettségizett munkanélküliek" cime csupán az utóbbiakra vonatkozik. Mert akik gimnáziumot végeztek, azoknak, ha munka után járnak is, nagyrészt van foglalkozásuk: tovább tanulnak az egyetemen. Nekik a dijnoki állásra csak ideiglenesen van szükségük, mig bevégezték tanulmányaikat. Azután lesznek orvosok, tanárok, ügyvédek. Ellenben a kereskedelmi iskolák abituriens einek az állás már nem eszköz, hanem cél. Ők azon akarnak boldogulni és azon megmaradni mindvégig. Ők, amit tudnak, nem az általános műveltség érdekében tanulták meg, hanem, hogy abból megélhessenek. Ha ők bejutnak is egy ügyvédi irodába, vagy a postatakarékhoz dijnoknak, még mindig a munkanélküli érettségizettek osztályához tartoznak.

Van Magyarországon 37 kereskedelmi iskola. Ezek évente százszámra bocsájtják ki magukból az érett fiatalembereket, kik már elhatározták magukban, hogy a pangó magyar kereskedelmet ők fogják átteremteni. Ezek a fiatal emberek aztán — háromnegyed része szegény fiu — nekiindulnak a nagyvilágnak. Huszonöt közül egyet beprotezsálnak valamely pénzintézethez, egyet egy nagy gabonacéghez, öt munkát kap ügynököknél, nyitott boltokban, itt-ott és esetleg még öt elmegy postásnak, vasutinak, adóhivatalnoknak. Tizenhárom pedig állás nélkül marad és elmegy Pestre szerencsét próbálni. Ott aztán lassankint elhelyeződnek. Vállalkoznak ők mindenre. Miután már elkoptatták a nagyobb intézetek és előkelőbb cégek küszöbeit beállanak dijnoknak, riporternek, kereskedő-segédnek, cimirónak, nevelőnek, sőt ha kell, száraz dajkának is. Es a tizenhárom közül nyolc ebbe a hiva-

TÁRCZA.

Ujévi jókivánatok.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Altámerült már az ó év,
Az enyészet tengerébe;
Nem kikötő, sem pedig rév,
Nem tarthatta meg életbe.

Csalfa remény, üres tervek,
Mind egy sirban vannak vele,
Ott örök szendergést leltek,
Ébredésnek nem lesz helye.

A mindenség fényhonából,
Uj esztendő virradt ma ránk;
Öröm sugárzik arcából,
Boldogsággal jött le hozzánk.

Ezen uj évnek reggelén,
Mi is felkeresünk téged,
Tisztelt közönség! s ilyetén,
Mondj szivünk sok jót és szépet.

Hármat kivánunk mi neked,
Mind a három szép égi gyöngy;
Azokat, ha sirja lelked,
Elsimul az életgöröngy.

Először, hogy a szeretet,
Lánggal égjen a szivedben;
Rut szenvedélyt ez kiéget,
Nem lesz vihar a lelkedben.

Másodszor, hogy egyetértés,
Füzzön össze mindenkivel;
Nem lesz akkor bősz kiömlés,
Élted folyik, mint vig csermely.

Harmadszor, hogy a szent béke
Napja, süssön ragyogóan;
Ugy házadnak törzsvendége
Jézuska lesz állandóan.

Ezt a hármat kivánjuk mi
Tisztelt közönség! ma neked;
Szünnek szived szorongási,
Másban sem lesz majd szükséged.

Nith Norbert.

Északi műveltség.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Ködös észak! . . . Igy nevezi a szálló ige a látkörünktől távol eső skandináv félszigeteket, igy az oroszok rengeteg birodalmát, fel egészen az éjféli nap régiójáig. S képzeletünkben megjelennek a végtelen hósivatagok, irdatlan jéghegyek, szőrmébe öltözött emberek. Ilyen a mi naiv hitünk ezen óperencián tuli világról, valaminthogy arrafele azt képzelik rólunk, hogy mi még vadlóhusból táplálkozunk és a pusztai homokbuckákon, sátrakban lakozunk.

Mennyire megváltozik a kép, ha ezen északi országok műveltségét a saját irodalmuk és művészetük tükrében szemléljük! Mi büszke középeurópaiak szégyenkezve süthetjük le szemeinket ily magas fejlettségü társadalom, és ily finomlelkü emberek előtt, és magunkba szállva elgondolhatjuk, mennyire barbárok vagyunk mi még a wikingek utódaihoz képest.

A mi olvasóközönségünk annyira eltelt — saját irodalmunkon kivül — a német és francia irodalom termékeivel sőt burjánzásaival, hogy alig jut ideje a magasabb fokok alatt termő virágokat élvezni. Vajmi kevesen lehetnek azok akik Ibsenen kivül — Andersen meséit nem számitva — egyebet is olvastak volna, és ha olvastak is, a regénymohóságon kivül más igény is vezette volna őket a skandináv irókhoz. Pedig Ibsen nem is annyira a saját szük hazája embereit festi, — mint nagyon sokan hiszik! Az ő morálja megáll a legforróbb délen is, csupán kemény, rideg életfölfogása jellemző a skandináv iróra. De ez is csak társadalmi drámáira áll, nem pedig ifjukori költeményeire. Nem, nem Ibsenről szólunk, drámáival eléggé ismerősök vagyunk, és elég kommentárt meséltek kritikusai. Nem időzünk Björnsonnál sem, a másik észak-csillagánál. Öreg korára erkölcs prédikátori szerepet vállalt, ami nehezen illik az egykori vérmes reformátorhoz.

Szólunk ezuttal a többiekről, kik a népből lettek, vagy a finomabb városi társadalom zngó életéből váltak ki. Felsoroljuk-e őket névszerint, vagy beosszuk-e őket „irányzatok" szerint, mint a céhbeli irodalomtörtenet-irók szokták? Meg kellene neveznünk mindegyiket ami kissé száraz olvasmány lenne, ezért csak annyit emlitünk, hogy olvassa minden irodalombarát a dán, svéd norvég és finn elbeszélők műveit. Bármelyiket is vegye kezébe az olvasó, mindegyikben uj hangra fog akadni. Uj hangra, mondom, nem pedig uj emberekre, mert az ember, mint anyag, mindenütt egyenlő, de ezen anyag földolgozása változik az iró és éghajlat szerint. „A művészet nem egyébb mint a természet egy bizonyos vérmérsékleten át nézve" mondja Zola. Nos hát az északi irók vérmérséklete nagyon finoman nyilatkozik meg műveikben. Nyugodtan itélő értelmesség, mélyen érző lélek, mely minden németes érzelgősségtől ment, éles tekintetü szem, mely keresztül lát az emberen, mint a kristályon. Különösen a lélek mozzanatainak festésében minden egyszerüségük mellett is — vagy talán éppen azért — felülmulhatlanok. Ha például szembe állitjuk Zola valamelyik telivér emberét egy Nouson Péter, egy Hamsun alakjaival, láthatjuk azt két nagy mozgató erőt, mely az emberiség minden akcióját inditja: a vér, illetve a lélek munkáját.

Leggyönyörübb lapjaik pedig azok, a melyeket a természetnek szentelnek. A természetbe, a tengerbe valósággal szerelmesek ezek az irók, és ebben mutatkozik egész poétavoltuk. Leirásaikat, jellemzéseiket ugy olvassuk, mintahogy hangulatos tájképeket szemlélünk. Hangulat! Mennyit vétkeztek ennek cégére alatt a kontárok! Menjetek tanulni oda, az éjszak iróihoz ti hangulatkereső — és csináló urak, náluk megtaláljátok az igazi sziveket! Az olvasó pedig, aki eltelt némely irók hamis lelkesedésével is kongó pátoszával, vegye elő a „ködös" észak iróit és náluk fogja igazán megtalálni azt a napfényt és derüt, melyet más ál-titánok mindenáron behoznának az égből. Nem hiányzik azonban a méla, borongás hangulat sem, a ködön átszürődő sugár, melyben annyi, de annyi finom árnyalat lakozik! . . .

De nem csupán az irókról akarunk itt beszélni, hanem a skandináv művelődés többi nagy tényezőről is: A nők mozgalmainak legkiválóbb előharcosai oda fönn vannak. (Ezek a „női mozgalmak" annyi torzalakban mutatkoznak napjainkban, hogy nehéz a valódit a hamistól megkülönböztetni). — Mig az angol és amerikai nők az asszony társadalmi jogainak védelmére kelnek, mig a német női mozgalom főleg szellemi egyenjoguságra törekszik, addig a skandináv nők az asszonyi nemet ki akarják vonni azon rabszolgaság alól, melyben a férfinemmel szemben él. Ugyszólván lelki függetlenséget kivánnak a nők számára. Ez a programm mutatja, hogy mily magasfoku ethikai műveltség van ott fönn északon.

Különösen kel nő szerepel az előharcosok közt: Ellen Koy és Skran Amália. Mindkettő tollával hódit teret eszméjének, s mig az első már-már tudománynyá, külön szakmává emelte a nő „fölszabaditását" addig ez utóbbi regényeiben s elbeszéléseiben kegyetlenül bánik el a házassággal és társadalmi előitéletekkel. Ez a két nő oly erős egyéniség, hogy mellettük a számos tollfogó asszony valóságos törpévé silányul. Aki az ő irásaikat szeretettel olvasta, az elfelejt gunyosan nevetni az „emancipáció" követelményein, mert náluk ezen fogalom nem azonos az extravagonciával, hanem nagyon is társadalmi, komoly irányu dolog.

Az elébb szóltunk arról, hogy egy-egy északi iró műveinek olvasásával, hangulatos tájképekre gondolunk. — Nemrég volt alkalmam egynéhány skandináv művész képein csodálni a legszebb és legigazabb hangulatot, amelyet valaha láttam. A szecesszio elfajult lázálomképei után valóságos üdülés volt ezeknek a képeknek élvezete.

tásába be is rozsdásodik és abban végig meg is marad. Köztük nem egy van, kinek tehetsége és tudása jobb sorsra lenne érdemes.

Hogy hol itt a hiba: kereskedelmi viszonyainkban-e, vagy az iskolákban — nehéz megmondani. Azt hisszük mind a kettőben. Kereskedelmünk kicsiny, kereskedelmi iskoláink pedig nagy számmal vannak.

Nagyon érdekesek vagyunk mi néha nemes felbuzdulásainkban. Elhatároztuk, hogy teremtünk Magyarországnak kereskedelmet, mely mellett Angolország pirulva hujbat el és felállitottunk 30 kereskedelmi iskolát. Ha nem tudunk a semmiből kereskedelmet teremteni, nevelünk szakszerü kereskedőket. Es pedig annyit, hogy a városházára dijnokoknak is kerüljön belőlük.

A kereskedelem nagyrészt maradt az előbbi mederben, de ember lett több, kik a kereskedelmi alkalmazottak hálátlan pályájára magukkal hozták korunk legnagyobb nyavalyáját, a tultengést. Ök érettségi vizsgálat után megállanak az iskola kapujában, belebámulnak az ujvilágba és látják, hogy az ő számukra ezen a pályán már nincsen hely.

A kereskedelmi alkalmazottak e szomoru állapota csak részjelensége egész pangó gazdasági életünknek. Minden téren nagy a munkanélküliség, a mi legszembeötlőbb következménye minden gazdasági pangásnak. Valahányszor a népesség szaporodásával arányosan nem fejlődik a munkaalkalmak száma, mindannyiszor képződik egy felesleg minden foglalkozási ágban, melyre már nem jut munka, s mely igy egyedül a proletariatus szaporitásához járul hozzá. A történelem tanusága szerint a munkanélküliség tulságos elharapódzásában nagy veszély is rejlik. Carlyle Tamás a nagy francia forradalom egyik különös közvetlen okául azt találja, hogy a pangó gazdasági állapot által teremtett munkahiány következtében egész Franciaország munkátlan csőcseléke Párisba gyülemlett össze s ez terrorizálván a nemzetgyülést az anarchia véres spectaculumait tárta a meglepett világ elé. Látjuk, hogy Budapesten is a munkanélküliek elkeseredett tömege nem marad a sutban meghunyászkodó csendességgel, hanem hallat magáról és rettegésbe ejti a burzsoá némely osztályait. Nagy már a baj ott, ahol a munkanélküliek szervezkednek, s egységesen lépnek fel. A gazdasági élet sülyedésének ez a legbiztosabb jele, amit nem volna szabad félreismernünk.

Nincs is manapság Magyarország kormányzatának égetőbb kérdése, s nagyobb feladata, mint segiteni ezeken a nyomoruságos gazdasági viszonyokon. A munkanélküli vergődő ekzisztenciák száma napról-napra nő, a középosztály mindinkább fullik a nemzeti vagyon kallódik s uj keresetágakat, uj munkaalkalmakat nem teremtünk.

Egy mód van csupán arra, hogy ez az állapot orvosoltassék, s e mód: a magyar ipar megteremtése. Nem azért, hogy a magyar pénz ne folyjon külföldre, s belőle hogy magyar gyáros gazdagodjék, hanem azért, hogy belőle hazai munkások jussanak munkaalkalomhoz és igy megélhetéshez. Azt hisszük virágzó ipar a foglalkozási ágak helyes eloszlására is vezetne. Virágzó ipar munkát tudna adni az ipari munkások most létező feleslegén kivül még azoknak is, kik diplomás és egyéb hosszabb tanulmányokat igénylő pályákon a proletárok tömegéhez sodrattak a mostoha életviszonyok közepett. A nemzeti termelés nevezetes fordulópontja sohasem ált be válságok nélkül. Vajha ugy lenne, hogy Magyarország jelen válságos gazdasági helyzete a magyar nemzeti termelés helyes berendezkedésének volna biztató előjele.

Soha olyan poézist vásznon még nem láttam, soha annyi bensőséget és természetimádást. Mert nem a természethűség a fő, hanem a természet szeretete és az őszinte festő modor. Semmi sallang, cicoma azokon a képeken, merő egyszerűség az egész. Egyszerü a tárgya, ilyen a kivitele is. Hímező például, megfagyott tócsával és egy pár szál fenyő: vagy pedig vizbe fagyott csónak esthajnali világitásban. Egy egy magaslati kép hó és hó mindenütt . . . . De hogy van az a hó, az a levegő festve! Igen a levegő. Kérdezzék csak meg a festőket, milyen nagy és nehéz dolog a „levegő" a tájképeken. A skandináv tájképfestők műveit szemlélve szinte borzong az ember attól az éles, tiszta hegyi levegőtől.

Elég ebből! Most más „hangulat" járja: karácsonyi világ van, s kivánom minden jó léleknek, hogy az az „északi" öreg ur, a Mikulás bácsi, sok sok szép dolgot hozott, légyen erre lejebb délfelé!

Xilaf

Ábrándok.

„Ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalul festett egekbe néz", igy mondja a költő. A reménytelen ábránd, lehetetlen kivánság mind csak haszontalan epekedés, különösen akkor, ha valaki villanyos fényárban képzeli városunkat, a városi tisztviselők, fizetését emelni akarja, hogy az „tisztességes" legyen, szóval tettel buzditani akarja a várost, hogy szüntesse meg azt a gyalogjárót, mely az összes dunántuli városok között csupán Nagykanizsát ékesiti.

Szóval városunkat fölkelteni mélységes álmából, hiu törekvés, s aki e hiu törekvést célul tüzi ki maga elé, reménytelenül ábrándozik.

De hagyjuk el a köznapi élet szomoru valóságát, mélyedjen el lelkünk az álmok tündérvilágába. Képzeljük el, hogy ami lehetetlen, az valóvá válik, egyszóval próbáljunk kigondolni csodákat, hogy gyönyörködtessük valamivel a villany sötétségében éji madár módjára bujdosó, esőzés alkalmával a sárban letrengő, nyáron a föld porában fulladozó, a szeretet hiányától megfásult, a gőgtől hitvány szappanbuborékká vált örökösen gyötrődő lelkünket.

Az eső sürüen hull a szürke komor felhőkből. Sár nincs az után, mindenfelé aszfalt, gránit és kőburkolat. A viz egy másodperc alatt eltünik a földalatti kanálisokban. A Sugár-ut folytatásán nyoma sincs sárnak, ott még viharban is száraz lábbal járnak. A járdákon nincsenek szabályos nyilások, kanálisokban a patkányok nem sétálnak többé, és v. képviselő alaku fejük nem gyönyörködik a járó-kelőkben.

Ily csunya időben, mit csinálna az ember az utcán, bár nem kénytelen tavacskákat átugrálni, lépvesszőregadós sár nem huzza le lábáról a cipőjét, épen ez teszi lehetővé, hogy a családok barátságos összejöveteleket tartsanak, s a férfiak elmenjenek a kaszinókba és egyéb egyletekbe.

Nézzünk meg egy ily egyletet, a városi tisztviselők aranylánccal diszitve üldögélnek ott boldog mosolylyal az arcukon, középkori kabátokat nem viselnek a fogason lüggő kalapjuk nem zsiros, uri embernek való szivarokat szivnak, sőt mi több boldog mosoly, s a megelégedettség kifejezésével az arcukon vigan beszélgetnek szomszédaikkal, szellemes adomákkal mulattatják őket, ez a megelégedettség eredménye, mivel 20%-al emelték fizetésüket, s a régi kaszárnya tisztviselőteleppé lett átalakitva, hol ingyen lakást élveznek. Nincs váltójuk, nincs gondjuk, életet lehelnek a társadalomba.

Az ivlámpák barátságosan világitanak. Magasrangu tisztviselő az alsóranguval, nagyiparos a kisiparossal nyájasan beszélget. Hencegésnek nyoma sincs.

A nőegyleti közgyülés folyása alatt a tagok feszülten figyelnek, senkinek sem jut eszébe a szomszédasszony kalapja, a barátnő bulora s az X. Y.-né rossz izlése.

A pletyka számüzve van mindenünnét. A kofák is udvariasak. Sohasem gorombáskodnak a piacon.

Az emberek napnyugta is látnak. Az izzólámpa mikroszkóp nélkül és csillagászati távcső kizárásával is észrevehető, az ivlámpa jobban világit a szentjános bogaraknál, sőt mindkettő szabad szemmel is látható és csodák-csodája világit is egész jól.

Még a részeg ember sem megy éjjel fejjel neki a villanyos oszlopnak, oly nagyszerüen égnek a lámpák.

A nyomasztó csend éjjel valósággal megdöbbentő, az Árpád-utca kutyái nem csinálnak pokoli hangversenyeket, nemzeti csillagos épületéből hazaballagó csapatok csak magukban dudolgatnak, nem éneklik már végig tizszer az utcát, az öblös hangoktól az ablakok sem csörömpölnek.

Az uj gimnázium épülete meseés. Az ókor nagyarányu épületei elevenednek meg előttünk. Hatalmas ablakai ajtóknak beillenének, a termek tágasak, világosak, a lépcsők kényelmesek. Az egész épület száraz, nedvességnek látszata sincs sehol.

Ugy gondolom, hogy száz év mulva mindez beteljesedik. Hiszen száz év alatt egy faluból, mint pld. Palin világváros is lehet. De bocsánat. Elvetettem a sulykot, szabad volt, mert álmodtam. Kanizsának az emlitett sajátságai és létező ag szerény (jelenleg nem létező) előnyei még álomban sem valósulhatnak meg, ily gyorsan előrelátni s ennyi lehetetlenséget elképzelni csak az őrültek lázas agyvelője képes.

A közönséghez.

A „Zalai Közlöny" immár az ötödik évtized küszöbét lépi át. A mult, melyre hivatkozhatunk, nevezetes korszak hazánkra és városunkra nézve egyaránt. Ennek a korszaknak kiformálódásában nekünk is csekély részünk volt. Meg kellett küzdeni a közönség közönyével. Fel kellett hivnunk szélesebb korok érdeklődését a közügyek iránt. Ki kellett kelnünk ama társüzlet-szellem ellen, mely minden klikk-uralmat jellemez. A mi lapunk sokszor elő tiltakozás volt a maradiság, a nembánomság, az önhittség ellen, mely ma is bizonyos megvetéssel pillant le a helyi sajtóra. Ha közélétünk átalakulásában a tarthatatlan állapotok végpercei bekövetkeznek, ebből nekünk is jut egy kis érdem.

Résen jogunk állni továbbra is; a közérdek védelmezői leszünk ezentul is a nyilvánosság foruma előtt.

De küzdelmünket csak a közönség lelkes támogatása teszi lehetővé. Ezt a támogatást kérjük továbbra is.

Ifj. Wajdits József
A ZALAI KÖZLÖNY kiadója.

Dr. Villányi Henrik
A ZALAI KÖZLÖNY szerkesztője.

A „Zalai Közlöny" előfizetési ára:

egy évre . . 10 kor.
fél évre . . 5 „

HIREK.

— **Munkatársainknak**, barátainknak és olvasóinknak az évforduló alkalmából boldog ujévet kivánunk.

— **Eljegyzés.** Scherz József a budapesti áru- és értéktőzsde tisztviselője eljegyezte, Magyar Dezső az „Equitable" életbiztositó társaság vezértitkárának leányát, Adéle kisasszonyt.

— **Hangverseny.** Burmester Willy, a hirneves hegedűművész jövő hó 4-én Nagykanizsán fog hangversenyezni. A művésznek a zenevilágban nagy hire van. A Pesti Hirlap azt irja róla: Az est fénypontja kétségtelenül Burmester Willy hegedűművész remek hegedűjátéka volt, aki Bach hegedűversenyének előadásával gyönyörködtette a hallgatóságot. A közönség többszörös kihivására ráadásul Paganini Boszorkány-táncát játszotta saját átirásában. Burmester fenomenális művészetével ma este bámulatba ejtett, végtelen finom flageolettjei, szédülő gyors tercfutamai és bal kéz pizzicatoi a virtuozok első sorába emelik.

— **Jótékonyság.** A nagykanizsai Első magyar asztaltársaság szombaton este 22 szegény gyermeket látott el jó meleg téli ruhával. Tetőtől talpig uj ruhába mutatta be a gyermekeket Lenk József asztaltársasági jegyző, hogy mindenki láthassa, miszerint az asztaltársaság nemcsak a magyarságot hanem a jótékonyságot is szolgálja. Majd Horváth István elnök köszönte meg a tagoknak áldozatkészségüket, melylyel a szép ünnepélyt lehetővé tették. Végül Szabó István áll. elemi iskolai igazgató a tanitók nevében mondott köszönetet az asztaltársaság vezetőségének és tagjainak a tanuló ifjusággal ezemben gyakorolt jótékonyságért.

— **A Ker. Jótékony Nőegylet köréből.** Szent-Györgyvári Stirling Sándor ny. cs. és kir. őrnagy 1901. évi junius hóban pádual Szent Antal szobrát állíttatta fel a helybeli felső templomban és az emellett elhelyezett perselyben befolyó összeget az u. n. „Szent Antal kenyeréi" a Keresztény Jótékony Nőegyletnek rendelte kiadatni. Az első eredmény 150 k. 95 fill. tett ki, melyet az alapitó intenciója szerint a helybeli szegények között osztottunk ki, mint azt az alábbi kimutatás is mutatja és ezen kimutatás az alapitó-levél végzése szerint nyilvánosan közzéteendő aminek ezennel megfelelünk. Kedves kötelességünknek tartjuk ez alkalomból a nemeslelkü alapitónak — a ki jelenleg nagy betegen fekszik — a Nőegylet szegényei nevében őszinte hálás köszönetünket kinyilvánitani azzal a hő kivánsággal, vajha minél előbb visszanyerhetné egészségét.

Kimutatás: Özv. Balázsiné, Teklita Lujza, Albertné, Dvorzsák Flóriánné, Freund Róbertné 10—10 kor., Hegedűs Julianna, özv. Andrik Jánosné, Mágocsi Anna, Hoffer-család, Svercsics Laura, Pelz Teréz, Dervalics-család. Eigner Mihályné Pländer Kati 6—6 kor., Kalmár Lujza, Kajtó Anna 5—5 kor., Marton Zsófia, Venga Zsófia, Kancsal Vilma, özv. Bauerné, Kósai Franciska, Osvaldné, özv. Tálosiné, Edelmann Károlin, özv. Riebsné 4—4 kor., Feibel Jánosné 2 kor. Összesen 152 kor. Befolyt 150 kor. 95 fill.; 1 kor. 05 fill. Zsdubánszky Lajosné elnöknő adott hozzá.

A választmány nevében

Nagykanizsa, 1901. évi december 26.

Eperjesy Gábor
titkár.

Ezen közleménynyel kapcsolatban megemlitjük, hogy a farsangi mulatság január 11-én lesz megtartva, melyen a Baba tündér balett kerül előadásra. — A közreműködők tánctanitása f. hó 28-án veszi kezdetét, amikor is a budapesti operaházból szerződtetett balett mesternő ideérkezik.

— **Közgyülések.** A városi képviselőtestület tegnap délután közgyülést tartott, melynek főpontja a szervezési szabályrendelet tárgyalása volt. A képviselők zajos vita után elvetették a szabályrendeletet, főképp azon okból, mert a tisztviselők fizetésének rendezését, amelyet tulajdonképpen vártak tőle, nem viszi keresztül. A második pont volt a közgyülés által a választás alá nem eső képviselők névjegyzéke kiigazitására megválasztott küldöttségnek eljárásáról adott indokolt jelentése. Ezt a közgyülés tudomásul vette, ugyszintén elfogadta a nyugdij-pénztár 1899. évi felülvizsgált záró számadását. Ezzel a közgyülés 5 órakor véget ért.

A nagykanizsai Casinó folyó hó 26 án Elek Lipót kir. kereskedelmi tanácsos, elnöklése alatt tartotta meg rendes évi közgyülését, melyen dr. Rothschild Samu titkár beszámolt a választmány lefolyt évi tevékenységéről. A leglényegesebb a mit hallottunk az, hogy a Casinó a társadalmi életre ólyomsulylyal nehezedő mostoha gazdasági viszonyok dacára is képes volt háztartásában, mely mintegy 12000 koronát igényel az egyensulyt fentartani. A mintegy 9000 koronára rugó tagsági dijak elég jól folynak be, mert az egész hátralék nem több 600 koronánál. — A tagsági dij nem változott; rendes tagok 40 kor., kültagok 20 koronát fizetnek. — A jövő évi költségvetés 14802 koronát igényel. — Jelenleg 222 rendes és 23 kültagja van a Casinónak. — Kisorsolták 44. és 478. sz. kötvényeket, melyek 100 koronával leszuek beváltva. — Az uj választás alig okozott változást; egyedül egy uj tagja lett a választmánynak: Rosenfeld József, kit az eltávozott Engländer Ottó helyett választottak meg.

— **Karácsony.** Borus felhő, őszi lég, a télnek nyoma sincs. A hőmérő reggel is 8° R. mutat, a levegő pedig párás nedves a sok esőtől, mely mindennap beereszkedik a mi vidékünkre. A gyalogutakon hatalmas tócsák képződnek, ringatózni lehetne csónakon rajtok. A levegő ólomszürke, csak a lakásokban volt fény és derü és számtalan mosolygó gyermekarc.

— **Agyonszurta a csendőr.** A végrehajtók között is van fokozat a paraszt ember érzelmeiben. A birósági végrehajtót megsüvegeli s leülteti, mikor megjelenik a házánál. Nem látja szivesen, de ugy gondolkodik, hogy mégsem egészen igazságtalan dolog, ha a hitelező keresi az adóson a pénzét, amit ő maga is munkával szorzott meg. Megvakarja hát a mi emberünk a fejét s türelmesen elnézi, miként veszi a végrehajtó az ő ingó-bingó jószágát protokollumba. Egészen más az adóvégrehajtó! Ő rokon a fináncca!! Ő olyat vesz el, amit nem adott. Olyan számára erőszakoskodik, aki hatalmas, pénzes is várhat, mig a szegény ember egy kis maghoz juthat. Ha mégis erőszakoskodik, ki kell dobni, sőt le is lehet ütni. Megérdemli, mert nem jár igazsággal! Kis-szigeti Gáspár Ferencné született Törő Fáni asszony is igy gondolkodott az ő elméjében. A novai végrehajtó, Thury József kiment hozzájuk 4 korona adótartozás végett és el akarta venni tőlük a borjut, amiből idők multán sokat érő, jó tejelő tehén válhatik, de még ma se adná annak a pár rongy garasnak még háromszorosáért sem. Mikor a végrehajtó — csendőr is volt mellette, Tarr István nevezetü — be akart menni az istállóba az állatért, az asszony utját állta s mikor a csendőr erővel is be akart hatolni, ezt meg arcul ütötte. Tarr István csendőr, aki nem igen szeretheti embertársait, a pofont szuronynyal torolta meg a Gáspárnét szivén szurta. Dr. Pridalka József székesfehérvári hadbiró százados vezetése alatt már megindult ellene a vizsgálat s eredménye valószinüleg az lesz, hogy a hirtelenkezü csendőrt meg fogják büntetni.

— 50 év óta közkedveltségnek örvendenek köhögés, rekedtség, torok és lélegzési szervek müködési zavarainál a világhirü Egger-féle mullpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják, kitünő izüek és gyorsan és biztosan hatnak. Doboza 1 és 2 korona. (Próbadoboz 50 fillér) Kapható minden gyógyszertárban és droguériában.

— **Mindenki tudja meg**, hogy a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, skrofulózis, tüdővész) keletkezéseinek elháritására a Zoltán-féle csukamájolaj, mely teljesen szag- és iznélküli, tápereje nagy és könnyen emészthető. Üvegje 2 korona a gyógyszertárakban.

— **Perverz szerelem.** Kuortzer Rezső helybeli mészárossegéd komolyan beleszeretett egy örömlányba, kinek tanyája a Rákócy-utcában van. A szerelemből azonban neki nem sok öröme lett. A leány nem akart az övé lenni egészen s ez nagyon elkeseritette a legényt. Folyó hó 21 én délelőtt részeg fővel bement a lányhoz, utoljára kérlelte szóval s mikor látta, hogy ezuttal is hiába, meglőtte magát egy pisztolylyal. A fegyvert szivének irányitotta, de részegségében csak a balkarját találta. Ma már gyógyulófélben van.

— **Harc a csendőrrel.** Véres eset történt tegnap Sormáson. A helybeli csendőrség két embere, Németh István őrsvezető és Kendik Mihály próbacsendőr Sormáson elakarta fogni Tálos István csavargót. Ez ellenszegült és megkapta Németh fegyverét és ezt tőle elvenni igyekezett. Végre is Németh önvédelemből Tálos felé szurt, ki félreugrott ugyan, de azért balkarján keresztül ment a szurony. Behozták a helybeli kórházba, hol ápolás alá vették.

— **Lakáskereslet.** Öt szobából álló lakás május elsejére kerestetik. Ajánlatok a „Zalai Közlöny" szerkesztőségéhez kéretnek.

— **A legjobb reggeli.** Messner teája feléleszti a szellemet és testet s a legkényesebb gyomor is megbirja. Messner hires keverékei a finomabb üzletekben kapható Mintacsomagok 100 grammonként 1 kor. és 1 kor. 26 fill.

— **Eladó birtokok.** 1. Szőlő a förhénci hegy uj dülőjében. 2. Szántóföld a bagolai ut mentében. 3. Szántóföld kiskanizsai alsó mezőn. 4. Szántóföld kiskanizsai és felső mezőn. 6. Rét a kanálisi dülőben. Értekezni lehet Kálovics József (Babos) kiskanizsai lakosnál, Országut 47.

— **Egy nékünk küldött levél** igy hangzik. Tek. Wilhelm Ferenc urnak udv. gyógyszerész Nenkirchenben Alsó-Ausztria. Felkérem, sziveskedjék nékem 2 csomag Wilhelm antiarthritikus és rheuma elleni vértisztitó theát küldeni. Az összes hozzám jövők ily thea megszerzésére kérnek fel engem. Köszönetet mondok tehát ezen gyógyszerért, Isten

„Hennebergselyem"

fekete, fehér és szines 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig méterenkint, sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb. (ca 240 különböző minőségben és 2000 szinben rajzokban stb.

Menyasszony selyem	65 kr.-tól	14 frt.	65 kr.	S.-foulard mintázott	65 kr.-tól	3 frt.	65 kr.
Selyem-damasztok	65 „	14 „	65 „	Báli-selyem	60 „	14 „	65 „
S.-bászt. rubánként 8 frt. 65 kr.	42 „		75 „	Selyem-grenadinok	60 „	7 „	[illegible] „

méterenként portó és költségmentesen — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svájcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállító

háláljon meg ezért. Tudom, hogy ez a legjobb szer nékem. Ismételten köszönetet mondok, ezen gyógyszerért, mintán tudom, hogy ezen télen 3 hónapig betegen feküdtem. Az ön csoda theája gyógyitott meg. Kivánom hogy minden beteg ember ily csoda theát használjon. Tisztelettel Steiner Mátyás Pilsting.

— Milyen ajándékkal kedveskedjünk karácsonyra, ujévre stb. övéinknek, szeretteinknek? Egy nemes harci kanári elbájoló szép énekével, fuvolaszerü futamaival és trilláival, legtöbb esetben több örömet szerez mint akármilyen más ajándék, melynek csak pillanatnyi varázsa szokott lenni. A legváltozatosabban énekló valódi nemes harci kanárik beszerzésére bizalommal ajánljuk Jone L. asszony világhirü kiviteli cégét St. Andreasberg-ben Harz. A madarak szétküldése még a legnagyobb hidegben is veszély nélkül történik, és egészséges megérkezéseikért a cég kezességet vállal.

ANYAKONYVI HIREK.

Halálozások:

— december 20-tól 27-ig —

Polai Apollonia r. k. 3 éves: torokgyik.
Lackai József r. k. kocsis 37 éves: kéthegyü szivbillentyü elégtelenség.
Hilc Boldizsárné Totola Mária r. k. cipész neje 27 éves: tüdőgümőkór.
Kálovics Lászlóné Farkas Katalin r. k. 46 éves: bélgeriucsorvadás.
Zakócs János ág. ev. földmives 60 éves: vesebaj.
Bátor Henrikné Horváth Anna r. k. vasuti tiszt neje 37 éves: emlőrák.
Herceg János ifju r. k. 1 órás vele született gyengeség.
Mauthner Ignác izr. szabó 72 éves: májrák.
Midermaier Antal r. k. bányamunkás 57 éves: tüdővész.
Stróber János r. k. földmives 65 éves: tüdőgümőkór.
Kenesy Franciska r. k. 6 éves: kanyaró.
Özv. Nemeth Györgyné szül. Horváth Franciska r. k. szakácsnő 56 éves: szivbaj.
Wágner Ferenc r. k. ügynök 49 éves: tüdőtágulás.

Házasságot kötöttek.

— december 20 tól 27-ig. —

Kohn Mátyás magánhivatalnok Koppstein Irénnel.
Singer Zsigmond kárpitos Stern Rozália varrónővel.
Vráncsics János szabó Perger Máriával.

Születések:

— december 20-tól 27 ig. —

Kálovics László földmives: Rozália.
Petőfi József kocsis: Gizella.
Véber József napszámos: Mária.
Bakonyi István molnár: Erzsébet.
Antal Salamon vasuti müvezető: halva született gyermek.
Skerguls Gyula cipész: Ilona.
Hóber Lőrinc hivatalszolga: Margit.
Soós László sörgyári munkás: János.
Herceg János földmives: János.
Mohl Ferenc vonatvezető: Béla.
Magics Ferenc magán tisztviselő: Róza.
Mezgár József vasuti csoportvezető: halva szülött gyermek.
Tüskés Sándor vasuti munkás: László.
Kerca József honvéd őrmester: Margit.
Bogdán József vasuti munkás: Alojzia.

IRODALOM

— **Magyar műlapok.** A „Könyves Kálmán" magyar mükiadó társaság illusztrált katalogusban adta ki azoknak a képeknek és dombormüveknek a jegyzékét a melynek reproductiói a vállalat révén szerezhetők meg. A képek között csak néhány van idegen, a többi mind magyar müvész munkája. A füzet már azért is érdekes, mert magyar kiadó magyar nyelven ilyet még nem adott ki. Ez az első a tartalmassága gyönyörü, müvészies kiállitása arról tanuskodik, hogy a társaság sikeresen versenyez a külföldi mü kiadó vállalkozásokkal. Az illusztrált, katalógust a vállalat (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 17) kivánatra minden mübarátnak szivesen megküldi dijtalanul.

— **Az Uj Idők**, a magyar közönség kedves szépirodalmi képes hetilapja, most kezdi a nyolcadik esztendőt. De azt se igéretekkel. Nyolc év óta, minden héten jussot szerzett hozzá, hogy ne a holnappal biztassa olvasóit, de hogy végzett munkájára, a tegnapra hivatkozhassék. Az a válogatott kis szerkesztőség: Lyka Károly, Malonyay, Pósa, Tábori s élükön Herceg Ferenc, a szinét javát termeli és szedi össze annak amit a magyar lélekkel magyarul irnak, rajzolnak, festenek, manapság. Irodalmi kisérletezésnek, nyakatekert modernkedésnek nem jut hely az Uj Időben; a különöstől épp annyira óvakodik, mint amennyire megbecsüli az eredetit; cikkeiben és képeiben egyformán a tisztelet, az erény, a nobilis izlés kielégitésére törekszik, ezt kivánja kielégiteni eredeti s forditott regényeivel, elbeszéléseivel, krónikás cikkeivel, könyv- és szinházi birálataival, összes aktuális apróságaival. Keresi az uj hangot, a friss talentumot, de iskolázatlanul nyersen nem bocsátja olvasói elé. Nem kacérkodik a közönséggel, — de mint eddig, hüséges barátja akar lenni a következő esztendőben is.

Januárban minden előfizető teljesen dijtalanul pompás két szines képet kap. Neogrády két gyönyörü akvarelljéének: „Jön a pletyka" és „Itt a pletyka" müvészi, sok szinben készült sokszorositásait.

A lap kiadóhivatala (Singer és Wolfner, Budapest, Andrássy ut 10) szivesen küld mutatvány számot annak, aki az előfizetők sorába akar lépni; negyedévenkint 4 korona az ujság ára.

— **Birtokrendezések** cim alatt Krisztinkovich Ede földmivelésügyi miniszteri osztálytanácsos tollából nagyérdekü közgazdasági munka jelent meg a Pallas irodalmi részvénytársaság kiadásában. A 118 oldalra terjedő a két térképmelléklettel ellátott könyv arról a tanulmányutról számol be, melyet szerző, a földmivelésügyi miniszter megbizásából ez év őszén az osztrák, bajor, württembergi és badeni birtokrendezések ismertetése céljából végzett.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: ***Ifj. Wajdits József.***

VEGYES.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, csúzos és köszvényes bajok és mindennemü gyuladások a „**Moll-féle francia borszesz**"-szel gyógyittatnak biztosikerrel. Egy üveg ára 1 kor 90 fill. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárban és anyagkereskedésekben határozottan **Moll-féle** készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybantalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Egy a közjót, illetőleg még mindig keresett, ismert gyógyszer gyógyerejéről a következő hálanyilatkozat szól legékesebben:

Bizonyitvány. — Alulirt hálás köszönetet mond a Wilhelm Ferenc gyógyszerész urtól Neunkirchen Bécs mellett kért s pósta utján kapott Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus teát. És teljes hatást gyakorolt, és pedig midőn a felét elhasználtam, körülbelül 6 nap után csillapodott az a borzasztó rheumatikus fájdalom, mely a bal calpőm és lábamban volt, a mely már majdnem 3 hónapig tartott, álmatlan éjjeleket okozott és minden orvosi szernek dacolt, ugy hogy én az ágyot elhagyhattam a házi teendőimet végezhettem. — Minden ily betegségben szenvedőnek ajánlom ezen olcsó és hatásos Wilhelm Ferenc gyógyszerész ur Neunkirchen — Bécs mellett vértisztitó teáját.

Tisztelettel

Huber Barbara asszony „zum Rössli," Aesch Nestenbach, Kanton Zürich.

Schweiz, 1901. február hó 10

HIRDETÉSEK.

Énekló kanárik

St.-Andreasberg,

legfinomabb törzseiből 7., 9, 12, 15, 18 koronáért és feljebb szétküld a már 28 év óta fennálló

JONE L. asszony

ezelőtt Maschke,

szétküldési üzlete.

Árjegyzékeket számos köszönő nyilatkozatokat ingyen a „Zalai Közlöny" kiadóhivatala szétküld.

TROPON tápláló és erősitő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnyekészitmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a huslegtáplálóbb része, tiszta fehérnye, ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosan fokozza.

VAS-TROPON egyesiti magában a vas vérképző és a fehérnye izomerősitő hatását. A vérszegénység, sippadtság, ideggyöngeség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáplálóbb reggeli ital, tizszeret táplálóbb, mint a közönséges cacao, melyn k legfinoma fajtájávabból készül.

TROPON GYERMEKTÁPLISZT a legtartalmasabb és legmegbizhatóbb gyermektáplálék. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápliszté.

Kaphatók minden gyógyszertárban.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet-kivetelt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senkisem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesitendők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Két egész uj Habits-féle **pedál-CIMBALOM** olcsó árért eladó, vagy havi 4 forintért bérbe vehető. Bővebbet **ifj. Wajdits Józsefnél,** Nagy-Kanizsán.

Pedál nélküli cimbalmok ára 65 frt. Havibér összeg 2 frt 50 kr.

HIRDETÉSEK

felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Becs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet

Alapittatott 1873 ☎ Telephon 809.

A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.

ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.

Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árazások dijmentesen.

Legujabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.

Saját gyüjteményes-hirdető rovat a „Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt" hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Társ, képviselet, Egyszerü, állást keresó, ajánlati hirdetések stb

Köztudomásu, hogy a Richter-féle

HORGONY-KÖÉPITÖSZEKRÉNY

a gyermekek kedvencz játéka és a legjobb, amit gyermekeknek játék és foglalkoztatószerül ajándékozhatunk. A Richter-féle Horgony-Köépitöszekrények mindenütt kitüntetve lettek, legutóbb Párizsban 1900-ban: az arany éremmel. Most a

Horgony Hidépitöszekrény

hozzávásárlása által is tervszerüen ugy kiegészithetők, hogy a régi és uj szekrénynyel pompás kőhidsánczok felállithatók.

A Horgony-Köépitöszekrények —.75, 1.50, 3—, 3.50, 4.50 s egészen 10 korona, sőt azonfelüli áron, a Horgony-Hidépitöszekrények pedig 3 koronától feljebb minden finomabb játékszerüzletben kaphatók, azonban a Horgony-védjegyre ügyeljünk és minden Köépitöszekrény „Horgony" nélkül mint utánzat visszautasitandó.

Uj. Richter-féle türelmi játékok: „Hidegvér", „Mind a kilencz", „Sphinx", „Mano," „Villámháritó" „Haragtörő" stb. Darabja 70 fillér. Valódi csak a „Horgony" védjegygyel.

A ki gyermekeket akar megajándékozni, az hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett czégnek uj, gazdagon illusztrált árjegyzékét; a beküldés ingyen és bérmentve történik.

Királyi udvari és kamarai szállitók:

RICHTER F. AD és T. Első osztrák-magyar császár és királyi szabadalmazott Köépitöszekrény-gyár: Bécs, I. Operngasse 16.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

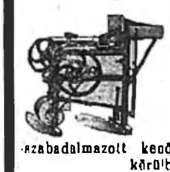

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Szecskavágók,

szabadalmazott kenőgyürüs görgő csapágyakkal, igen könnyü járással, körülbelül 40 százalék erőmegtakaritás mellett.

Répa- és burgonyavágók, Darálók, Takarmány-füllesztők.

Szállitható **takarék-főző-üstök takarmány** stb. részére

zománozott vagy zománc nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetü vagy szállitható, marhatakarmány és burgonya főzésére és füllesztésére, számos mező- és házigazdasági célokra etc. továbbá

Cséplőgépek, járgányok, acélekék, hengerek, boronák.

„AGRICOLA" sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemü vetemény számára, váltókerekek nélkül dombon avagy sikon alkalmazható.

Önmüködő szabadalmazott permetező készülékek, a tormáncs és szegecs kiirtására, és a gyümölcsfát megkárositó rovarok pusztitására, és a peronospora kiirtására

legujabb szerkezetben készitenek és szállitanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek.

Alap. 1872 **Bécs II/1, Taborstrasse 71.** *850 munkás*

Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen — Képviselők és viszontelárusitók kerestetnek.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghütése, vagy tulterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörcs,

Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak ajánlunk egy kitünő háziszert, melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásunak talált füvekből, jó borral van készitve és erősiti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozditja az egészséges vér ujjáképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. Symptomák mint: Főfájás, felböfőgés, gyomorégés, felfuvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus (idős) gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér bantalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyü székelés által eltávolittatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés, legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. étvágyhiánynál, ideges lágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozditja, elősegiti az anyagcserét, gyorsitja a vérképződést, megnyugtatja a felizult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánitás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komaromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berzenczei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelnicai, Alsó-Lendvai, Pákai, Hahazi, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Késthelyi, Marczali, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varazsdi stb. gyógytárakban és füszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csakis

Hubert Ullrich' féle növénybort.

Nyavalyatörcs.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Mi a Schapirograph?

Schapirograph határozottan a sokszorosító készülék fekete és szines nyomásra. 10.000 drb. használatban. Ára 30 korona. Kívánatra egy Shapirographot próba használatra 3 napra küldök és nem megfelelő esetben csak bérmentes visszaküldést igénylek. Prospektusok ingyen.

Fritz Pahl, Specialgeschäft für Bureau-Artikel Wien, 1, Heinrichsgasse 2.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyalókásedás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő izlek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR" GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körut 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyitott.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárakban.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyü hashajtó feloldó szer ajánltattatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevétetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 k. 45 f. előleges beküldésénél egy tekercs bérmentve szállittatik.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításunk és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipótbor" czimzett gyógyszertára Z. K. 12/31

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia"-kályhák

HEIM fele folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNALATBAN.

Utánzatoktól óva intünk MEIDINGER-OFEN H. HEIM utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő kandallók

KÖZPONTI FŰTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMŰ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.

Legjobb referenciák. — Prospectusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIOKJAINKBAN. BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRAGA, HYBERNERG. 7.

GRAND PRIX PARIS 1900

CHOCOLAT SUCHARD CACAO

TISZTASÁGÉRT KEZESKEDEM KITÜNŐ MINŐSÉG.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországban és a szomszéd államokban.

Folgár Sándor m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész BUDAPEST, VII., Erzsébet körut 50

egész uj szerkezetü nérvkötöttáltfel, mely a legmodernebb technikai vivmányok között, orvosi kapacitások szerint, a legelőbb helyet foglalja el és e téren a legtökéletesebbnek bizonyult. Fent nevezett cégnél az összes betegápolási cikkek,

kötszerek, gummiáruk

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

(Fenti cimre ugyelni tessék!)

Borcsövek

jótállással keményedés, lyukacsosodás és törékenység ellen.

Kuschnitzky & Grünhut

cs. és kir. udv. szállitók.

Bécs I. Schotteuring 5. Budapest VI. Andrássy-ut 20

Minden pincészeti eszköz, szivattyuk stb. kellékek.

Minták és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Borgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizhatólag bevezetésül alkalmaztatik hüvelyesi, czaszi és nephritisnél.

Intés. Sikányabb utánzatok miatt vásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Borgony" védjegyével és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 3 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerészénél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, czégs. cs. kir. udvari szállitók. Rudolstadt.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS ároyára arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem.-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst láncz frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

Z. K. 12/31 901. **MOLL-SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozon Moll A. védjegyét és aláirását tüntetik fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alsóhásártalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telulás, aranyér és a legkülönbözőbb nő betegségek ellen, e jeles háziszerek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozonak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fonyittatnak.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feltrata dnozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó szódrzedési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszer. — Egy összett eredeti üveg ara 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által, Béca: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesitetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

ACETYLEN

KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT

oly acetylen készüléket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel.

Ezzel minden hiányt megszüntettek:

Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerü kezelés.

Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban

Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.

(Prospektusok, elismerő iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)

Elsőrendü Carbid folytonosan a napi árakért szállitatik

Fémnyomdai munkák bármilyent is, vörös sárgaréz, borgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.

Az installatiokban jártas, tisztességes képviselők keresteinek.

SEABURY & JOHNSON'S

Bensons-Tapaszai

A leghatalmasabb szerek

Rheumatismus, csipőfájás, ágyékhártalmak, hátfájás, malhajok, köhögés és mindenféle meghülés ellen.

Óvakodjunk alisonemű utánzatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.